

FRANJO STIPLOVSEK: MLADINA GRADI
(Iz mape »Samac—Sarajevo«, 1947)

Tone Fajfar:

Sedemindvajseti april

Kmalu po veliki noči me je poiskal Boris Kidrič. Vrnil se je s svojimi tovariši z Dolenjske, kamor je po 6. aprilu odšel kot prostovoljec.

S Kidričem sem se seznanil prejšnje leto, 1940. Sestala sva se nekega poletnega večera v kavarni »Tabora«. Sestanek je organiziral prijatelj Lev Kovačič. Takrat sem v imenu krščanskih socialistov navezal prvi uradni stik z vodstvom Komunistične partije Slovenije.

Kaj nas je privedlo do te odločitve? Krščanski socialisti, predvsem pa njihova sindikalna organizacija Jugoslovanska strokovna zveza, so doživljali čedalje hujši pritisk klerikalnega strankarskega vodstva in Cerkve. Razredna stremiljenja krščansko-socialističnega delavstva so prihajala v vedno večje nasprotje z naklepi klerikalizma, ki se je sredi tridesetih let že odločil za fašizem. Stanovska država, ki so jo oznanjali iz Rima, je bila cilj vse klerikalne politike. Prikrito nasprotje med delavskim krilom in uradnim vodstvom klerikalne stranke, ki je telo še izza časov Janeza Ev. Kreka in dr. Ivana Sušteršiča, se je po svetovni vojni poglabljalo toliko bolj, kolikor jasneje je krščansko-socialistično delavstvo sprevedalo potrebo po čim enotnejšem nastopanju delavskega razreda za demokratične in razredne pravice. Z vsakim letom je klerikalno vodstvo izgubljalo vpliv na svoje delavstvo in leto za letom trdovratneje poskušalo obnavljati izgubljene položaje. Enega zadnjih takih ponestrčenih poskusov je napravil leta 1934 dr. Miha Krek. Od tedaj datira odkrit razdor, zakrita trenja so se prenesla v javnost, klerikalno časopisje je začelo odkrito gonjo. K disciplini so nas hoteli pripraviti z ideološkim bojem, ob vprašanju pokorščine Cerkvi in njenemu nauku o socialnem vprašanju. Okrožnica Pija XI. »Quadragesimo anno« postane bojna zastava klerikalizma v boju proti razrednim težnjam delavstva. V boj začne čedalje aktivneje posegati fašistično usmerjena duhovščina s škofom Rožmanom na čelu. V imenu stooctotnega katolicizma začno napad na »komunistično« miselnost, ki se je začela »kotiti« med krščanskim delavstvom. Končno je klerikalno vodstvo sprevidelo, da izgubljenih postojank ne bo več mogoče osvojiti, zato je ustanovilo novo fašistično delavsko gibanje, Zvezo združenih delavcev. Izročilo ji je vodstvo samoupravnih delavskih ustanov in ji dalo vso podporo režima.

Sledil je razpust socialističnih strokovnih organizacij, na vrsti so bile krščansko-socialistične, medtem ko so se tako imenovani narodni socialisti zblizali z Jugoslasom in tako izdali boj za svobodo sindikalnega gibanja.

Težnja po čim bolj enotnem delavskem nastopu je med krščansko-socialističnim delavstvom večkrat prišla do izraza. Predloge v tem smislu je postavljalo že kmalu po prvi svetovni vojni. Odločneje pa se je začela ta težnja uveljavljati za Aleksandrove in pozneje Pavlove diktature. Po raznih delavskih revirjih so se začele pojavljati ob volitvah skupne liste delovnega ljudstva. Pri Stojadinovičevih volitvah smo že nastopili v opoziciji, ponekod z lastnimi, drugje pa s skupnimi kandidati s komunisti. Socialni demokrati so nastopili skupaj z liberalci iz JNS.

Ves razvoj v državi je kazal na to, da drvimo v fašizem in da se bo kmalu treba boriti za najosnovnejše človeške pravice. Nad delavski razred je prihajala težka preizkušnja, treba se je bilo nanjo pripraviti in enotno nastopiti. Jasno nam je bilo, da gre prvenstvo pri vodstvu delavskega razreda komunistom. Socialni demokrati so si to pravico, ki so si jo dolga desetletja prisvajali, zapravili s svojim oportunistom, ki jih je vodil v izdajo delavskega razreda. Naravno je torej bilo, da smo v teh časih začeli iskati zvez s Komunistično partijo in ji ponudili sodelovanje.

Počasi nas je partija pritegovala v ilegalno delo. Naši sestanki so bili večidel tajni. Nekega jesenskega deževnega večera je Kidrič odpeljal Marinka in mene na sestanek s Francetom Leskoškom. Najel je avtotaksi, ki nas je pripeljal do Polja, od tam pa smo bredili peš po kolovozih do Sneberij, kjer je živel Luka (že takrat je nosil to ilegalno ime) nekaj mesecev v ilegali. V skromni kmečki bajti smo ga našli pri peči z nekaj neznanci, ki so ob našem prihodu hitro odšli. Luko sem poznal že od prej, ko je bil še tajnik Strokovne komisije. Cenili smo ga kot poštenega in odkritega delavskega borca, ki je imel vedno pošten odnos tudi do nemarkistov. V tem se je močno razlikoval od raznih socialno-demokratskih tajnikov, ki jim je šlo v glavnem za osebne položaje in pri katerih se je bilo vedno treba bati prevare. Razumljivo je torej, da razni Vrankarji in Sedeji Luke niso mogli

(Nadaljevanje na 3. str.)

Medved pod kolesi dveh avtomobilov!

O nevsakdanji nesreči na asfaltirani cesti med Kočevjem in Ribnico, pri kateri je v nedeljo poginil 300 kg težak kosmatinec iz rošičih gozdov, berite posebno poročilo na 14. strani današnje številke!

O Dolenjski, ki je (kot ponovno vidimo) med drugim tudi središča medvedov, piše najboljši meščak vsak četrtek naš pokrajinski časnik; zato ga priporočite svojcem, prijateljem in znancem doma ter na tujem! Za sodelovanje se vam zahvaljuje Vaš

DOLENJSKI LIST

Novomeška štafeta tretja v Banjaluki

Prva letošnja prireditelj v okviru IX. zletstva in enotnosti je bila v soboto, 23. aprila, zvečer v Banjaluki. V balkanski štafeti z baklami — ekipe so poslali vsi večji kraji, ki bodo letos sodelovali na zletu — so smagali tekmovalci iz Karlova pred Banjalučani, medtem ko so bili Novomeščani (Boris Vovk, Milan Močnik, Zdravko Slak in Jože Slajkovec) tretji.

Zletni dnevi in tekmovalci so bližji. Odbor v Novem mestu si prizadeva, da bi bilo naše zastopstvo na letošnjem zletu v Banjaluki čim bolj pripravljeno. J. G.

Borcem Kozjanskega odreda!

Skupščine občin Brežice, Krško, Sevnica, Laško, Sentjur in Smarje so sprejele odlok o podelitvi domicila Kozjanskemu partizanskemu odredu. Povelje bo izdano 2. julija letos v Brežicah, ko bo tovariško srečanje in zbor borcev Kozjanskega odreda.

Pozivamo vse borce Kozjanskega odreda, skupine VOS, ki je delovala na Kozjanskem, ter politične aktiviste — ilegalce: odboru za proslavo naj sporočijo sledeče podatke — naslov, dan

vstopa v NOV, oznako enote, funkcijo v enoti in čas, ki so ga prebili v njej. Pripravijo naj se vsi tisti, ki živijo zunaj območja sodelujočih občin.

Odbor za proslavo zbira tudi zgodovinsko gradivo o Kozjanskem odredu. Borce prosim, da opišejo svoje spomine in pošljejo ohranjeno dokumentacijo teh enot na naslov:

Odbor za proslavo Kozjanskega odreda
Brežice

Volitve — spričevalo zdrave politike

Prejšnji četrtek smo zapisali: nedeljske volitve — naš delovni dogovor. In tako je tudi bilol volilni uspehi v naših občinah so potrdili pravilnost politike, ki jo ureničujemo z gospodarsko in družbeno reformo. Izvolitev polovice novih občinskih odbornikov je bila hkrati zahvala in naročilo: občinske skupščine hočemo z novimi kadri okrepiti in jim zares pomagati, da bodo čimprej še uspešnejše kot naš učinkovit organ oblasti ter samoupravljanja! Razveseljivo je, da je bila marsikje udeležba na nedeljskih volitvah celo boljše od udeležbe v sredo, 19. aprila. Mar ne govori to dovolj prepričljivo o dejstvu, da so bili občani dobro obveščeni o namenu, pripravah in poteku tokratnih volitev? V nekaterih delovnih organizacijah je obveščanje malce zatajilo, čeprav zato ni nobene potrebe. Na mnogih voliščih so se ponovile po-

dobe, dobro znane s prejšnjih volitev: ljudje so že pred 7. uro čakali v dolgih vrstah, samo da bi čimprej opravili svojo državljansko dolžnost. Ni manjkalo primerov, ko so starejši volivci bili znova zglede mlajšim, z mnogih volišč pa so že v zgodnjih dopoldanskih urah prihajala na občinske volilne

komisije razveseljiva poročila: »Pri nas smo volili že vsi!«

Volitve so bile naš delovni dogovor: uresničiti hočemo vse to, česar smo se lotili z uveljavljanjem gospodarske reforme! Čutiti je bilo p sledge dobrega, več mesecev trajajočega političnega dela, ki so ga organizacije Social-

istične zveze vodile že od lanske jeseni. Na ugoden volilni izid prav gotovo vpliva tudi močna zavzetost številnih poživovalnih aktivistov v vr-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Mladi na Lisco, starejši na Bohor

Na pobudo občinskega komiteja ZMS iz Sevnice je bilo na nedavnem posvetovanju s šolskimi mentorji dogovorjeno, da bodo učenci sedmih in osmih razredov odšli danes, 27. aprila, na Lisco, na skupni izlet ki so ga priredili v čast I. maja. Dogovorili so se tudi za program, za kate rega bo vsak aktiv prispeval 15 minut sporeda.

Sindikati družbenih organizacij in občinske uprave je za danes predvidel tovariško srečanje na Bohorju, ki ga bodo priredili v spomin 30-letnice ustanovitve KPS in v čast dneva dela.

Danes posvet o cestah

Danes dopoldne se bodo ob 8. uri sestali v Sevnici predstavniki zasavskih občinskih skupščin, cestnih podjetij iz Novega mesta, Ljubljane in Celja ter poslanci na posebnem posvetovanju, posvečenem enemu najvažnejših vprašanj — cestnim prometnim zvezam, zaradi katerih je težko prizadeto zasavsko gospodarstvo in tamkajšnje življenje nasploh. O ugotovitvah posvetovanja bomo obširneje poročali prihodnjič.

VREME

OD 27. APR. DO 7. MAJA

Nekako od 27. do 30. aprila in od 6. maja dalje deževje in hladno. Vmes po večini jasno, vendar včasih krajevne plohe ali nevihte, zlasti okrog 3. maja.

Dr. V. M.

ZA PRVI MAJ,
MEDNARODNI PRAZNIK DELA.

ISKRENO ČESTITAMO
VSEM NAROČNIKOM, SODELAVCEM
IN PRIJATELJEM NAŠEGA TEDNIKA
TER JIM ZELIMO PRIJETEN ODDIH
ZA PRAZNIKE!

DOLENJSKI LIST

Nedeljske volitve, ko smo razen poslancev izvolili predvsem polovico novih odbornikov za občinske skupščine, so hkrati z volitvami z dne 19. aprila za nami. Udeležba je bila skoraj povsod zelo zadovoljiva. Takole je bilo na enem izmed volišč v nedeljo dopoldne v Crnomlju (Foto: Slobodan Nikolić)

Spričevalo zdrave politike

(Nadaljevanje s 1. str.)

stah SZDL, katerim so tokrat bolj kot prej pomagali tudi mnogi komunisti, čeprav so med slednjimi ponekod posamezniki stali še ob strani.

Občinska politična vodstva bodo v kratkem podrobneje ocenila volilne uspehe na svojih področjih, kot kronisti pa lahko že danes zapišemo: dober uspeh volitev je prav gotovo tudi posledica boljšega in poglobljenega političnega dela po brionskem plenumu. Na volilni uspeh je močno vplivala tudi resolucija VII. plenuma CK ZKS, ki je postavila izredno jasna stališča do vseh perečih idejno-političnih problemov. Lahko trdimo, da se ljudje zavajajo prelozene poti in da predvsem krepko občutijo, da potrebujemo zdravo, idejno jasno in točno usmerjeno politiko, katere sestavni del je predvsem tudi naše vsakodnevno delo in prizadevanje, da bi kar najboljše uresničili vse naloge.

Medtem ko o izvoljenih odbornikih počamemo na po-

sameznih komunističnih straneh, podajamo hkrati še poročilo o izvoljenih poslancih zveznega in republiškega zbora:

ZVEZNI ZBOR:

Izvoljen je bil Viktor Abelj, ki je dobil od 87.577 volivcev 81.254 glasov.

REPUBLIŠKI ZBOR:

v Brezicah je bil izvoljen Milan Sepetavec, ki je dobil od 8.493 volivcev 6.974 glasov (kandidat Anton Rebselj je dobil 1.113 glasov); v Vidmu-Krškem je bil izvoljen dr. Jože Brilej (od 9.130 volivcev 8.451 glasov); v Crnomlju je bil izvoljen Leopold Krese (od 10.112 volivcev 9.638 glasov); v Kočevju je bil izvoljen Drago Benčina (od 10.347 volivcev je dobil 10.035 glasov); v Novem mestu je bil izvoljen dr. Franc Hočevar (od 11.985 volivcev je dobil 11.251 glasov); v Novem mestu je bil izvoljen tudi inž. Jože Legan (od 8.289 volivcev 4.941 glasov, medtem ko je dobil kandidat Zvone Perc 2.612 glasov).

Zgodilo se je tisto, kar so desničarske stranke v Grčiji napovedovale že pred tremi tedni in o čemer smo pisali v našem zunanjepolitičnem pregledu. Vojska je v tej deželi, kjer se je rodila beseda demokracija, prevzela oblast, razpustila parlament, prepovedala vse stranke, ukinila ustavo in odpovedala volitve. Uvedli so policijsko uro in Atenci nekaj dni niso smeli na cesto.

Pred tremi tedni smo opisali grške politične razmere in trdovratno prizadevanje desnice, da ne bi prišlo do volitev, kajti te bi v sedanjih razmerah pomenile veliko zmago unije centra in njenega voditelja Papandreua, naslednika velikega Veneziosa, ki je pred drugo svetovno vojno strmoglavil monarhijo. Že takrat so se po deželi razširili glasovi, da bo vojska prevzela oblast, Glasilo desničarskih elementov v vojski pa je zapisalo: »Če bo vojska še naprej cilj, na katerega meri unija centra, potem ali ne bo volitev, ker se bo medtem nekaj zgodilo, ali pa bomo naslednjega dne po volitvah zabredli v krvavo pustolovščino.«

Tisto »nekaj« se je torej že zgodilo in ni bilo treba dolgo čakati. Pretekli petek je radijska postaja oboroženih sil Grčije objavila kratko sporočilo, da je zaradi »nenormalnega položaja v državi vso oblast v Grčiji prevzela vojska«. Kasneje so objavili še kraljev dekret, s katerim se razveljavlja vrsta členov grške ustave z obrazložitvijo, da je dal povod za to nenormalen

politični položaj v državi in notranja nevarnost. Vse telefone so izklopili, sole zaprli, po ulicah grških mest pa so patrolirale motorizirane enote grške vojske.

No, po nekaj dneh, se je življenje vendarle moralo »normalizirati«, ker ljudje niso mogli ostati brez kruha in hrane. Zdaj pozivajo trgovce, naj odpro trgovine, delavce, naj se vrnejo na delo, ker »je gospodarstvo Grčije ostalo zdravo«. Aretirali so voditelje vseh levičarskih in sredinskih strank, po deželi ustanavljajo vojaška sodišča, ki

ji je kralj zaupal vodstvo države, povedala na glas, da volitve bodo. Če je torej peščica hotela ostati na oblasti in preprečiti zmago unije centra, je morala nekaj storiti. In to naj bi bil torej ta državni udar. Zdaj pa prihajajo vesti, da so v hišnem priporu ne le voditelji nasprotnih strank, temveč tudi večina tistih, ki so podpisali razglas ob tem državnem udaru. In še več! — Tudi kralj je pod stražo, hkrati pa se širijo govorice, da kralj niti ni podpisal dekretov in da je pri vsej stvari povsem nedolžen, temveč da so generali le zlorabili njegovo ime. Novinarjem namreč predstavniki vlade nikakor nečejo pokazati nobenega dokumenta s kraljevimi podpisi.

Tu je časopisje pa trdi celo to, da je v vsi grško zadevo vmešana ameriška obveščevalna služba in da so generali delovali po njenih navodilih.

Zdaj je položaj še tako zamotan, da ni mogoče še nič jasnega reči. Ugibamo lahko v različnih smerih. Ena med njimi je tudi ta, če zdaj namenoma niso razširili vesti o kraljevi »nedolžnosti«, kajti le tako bi mu ohranili dober glas, se pravi, če bi vojska naposled morala kloniti, se ne bi postavljalo vprašanje, da mora kralj s prestola, ker je bil zapleten v svojo zadevo. Vznemirjenje po svetu to je veliko, kajti takale monarhofašistična diktatura, kakor jo nekateri imenujejo, vsakomur ne pomeni kaj prida varnosti v tem delu Evrope in lahko iz nje nastane marsikaj, čemur zdaj še ni mogoče predvideti posledice.

Udar v Grčiji

bodo sodila »vsa kazniva dejanja«. Imenovali so diktatorsko vlado, ki ji načeljuje general Spandidakis.

Prve vesti o udaru v Grčiji so vzbujale vtis, da gre za sporazumno akcijo vojske in dvora, zlasti še, ker je razvoj političnega življenja v Grčiji zadnji dve leti potekal v znamenju boja med dvorom in unijo centra, pri čemer je imela vojska seveda veliko vlogo. Tako so si tudi komentatorji po svetu ustvarili vtis, da je ta državni udar pač logična posledica dosedanje politike dvora, ki ni bil več kos čedalje bolj rastočemu vplivu levice in unije centra v deželi. Blizu je torej volitve in je zadnja vlada, ki

V novomeški občini je volilo v nedeljo 89,7 odst. volivcev

Na nedeljskih volitvah je 89,7 odstotka volivcev novomeške občine izvolilo 23 odbornikov v občinski zbor in dva poslanca v republiški zbor. Najboljše, 97,8 odstotno udeležbo, so zabeležili na volitvah odbornika v kmetijsko podskupino zbora delovnih skupnosti. 19. aprila je 90,8 odstotka volivcev iz delovnih organizacij izvolilo 22 novih odbornikov v zbor delovnih skupnosti.

Novi odborniki v občinskem zboru ObS so:

inž. Peter Ivanetič, Avgust Avbar, inž. Niko Rihar, Niko Damjanovič, Rudi Mraz, Rudi Piletič, Franc Jančar, Branko Turk, Jože Gazvoda, Franci Kuhar, Jože Bregar, Slavko Kastelic, Pavel Zupet, Vinko Sušteršič, Martin Tomšič, Franc Udovč, Stane Šobar, Franc Markovič, Franc Nose, Jože Lukšič, Franc Brulec, Albin Jaklič in Anton Papež.

Novozvoljeni odborniki zbora delovnih skupnosti pa so:

v kmetijski podskupini: Jože Grešak; v skupini gospodarstva: Anton Pavlin, Venceslav Mirtič, Oskar Weber, inž. Avgust Fajfar, Janez Bajuk, Marjan Sonec, Janez Suštar, Zvonko Mihelič, Avgust Marn, inž. Lado Kotnik, Dušan Može, Boris Guštin, Franc Šmajdek, Karel Klemenčič, Radovan Gačša in inž. Konrad Mehle (v. e. 28); v skupini pravnih in kulturnih: Boris Gabrič in Bogo Komelj; v skupini zdravstva in socialnega varstva: dr. Vid Pintar, Martina Petakovič in Anica Janko in v skupini delovnih ljudi v državnih organih, družbenih organizacijah in društvi: Sergij Thorževskij.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

■ **SMRI SOVJETSKEGA KOZMONAVTA** — V Sovjetski zvezi so pretekli teden izrekli v vesoljsko vesoljsko ladjo čisto novega tipa z imenom »Zveza 1«. Vodil jo je Vladimir Komarov, ki je enkrat že potoval v vesolje. Njegova naloga je bila, da bi ladjo prestavil. Pri pristajanju pa so se zapletle vrvi padal in je ladja tresčila na tla, pri čemer je kozmonavt izgubil življenje. Vest o tej hudi nesreči je prizadela ves svet. Predsednik Tito je poslal sožalje sovjetskemu voditeljem. Pred dvema mesecema so se ubili trije ameriški kozmonavti: Grisson, White in Chaffee. Osvajanje vesolja zahteva svoje žrtve.

■ **FRANCIJA ODREKLA GOŠTOLJUBJE RUSSELLOVEMU SODISCU** — General de Gaulle je pisal francoskemu filozofu Jeanu Paulu Sartru, da Russellovo sodišče, ki naj bi sodilo vojnim zločincem v Vietnamu, ne bo moglo zasedati v Franciji.

■ **LORD CHALFONT V BEOGRADU** — Na povabilo zveznega izvršnega sveta je prišel na obisk v Beograd britanski minister za razorožitev lord Chalfont, ki se bo z našimi državljani pogovarjal o razorožitvenih problemih.

■ **PREGNANI DIPLOMATI** — Iz Indonezije so izgnali kitajskega odpravnika poslov, iz Kitajske pa so pregnali indonezijskega odpravnika poslov.

■ **KONRAD ADENAUER UMRL** — Znani zahodnonemški politik Konrad Adenauer je pretekli teden umrl. Na njegovem pogrebu so se zbrali državniki z vsega sveta. Med njimi je bil tudi ameriški predsednik Johnson. Adenauer je bil star 91 let.

■ **KONFERENCA V KORLOVYH VARYH** — V znanem češkoslovaškem letovališču Karlovy Vary se je začela konferenca evropskih komunističnih partij. Naše delegacije ni na tej konferenci, sodelovala pa je v pripravah na njo. Pogovarjajo se predvsem o problemih evropske varnosti. Na konferenci ni tudi delegacij iz Romunije in Norveške.

■ **TORNADO V CHICAGU** — Okolice Chicaga je zajel te dni hud tornado, najhujši v zadnjih 50 letih. Ubilih je bilo po prvih vesteh 50 ljudi. Vihar je bil tako močan, da je nosil po zraku kar cele avtobuse.

■ **LUNINA SKORJA JE ZELO RAHLA** — Ameriška vesoljska ladja, ki je smehos pristala na Luni, pošilja nenehno fotografije z zemeljskega satelita. Raziskuje predvsem, kakšna je sestava Luninih tal. Po vestih iz Pasadena, kjer opazujejo to ladjo, so Lunina tla zelo rahla.

■ **OSVOBODILNA FRONTA ADENA SNUJE VLADO V IZGNANSTVU** — Vodstvo osvobodilne fronte arabskega juga je na zasedanju v Katru sklenilo ustanoviti vlado v izgnanstvu. V njej naj bi bile zastopane vse sile, ki se bore za osvoboditev dežele.

■ **SAMO DVE STRANKI V KONGU** — Predsednik Mobutu je izjavil, da bosta po referendumu, ki naj bi potrdil novo ustavo, dovoljeni v deželi le dve stranki — vladna in opozicijska.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ **SPREMEMBE ZVEZNE IN REPUBLIŠKE USTAVE** — Zvezni zbor je razglasil ustavne amandmaje, s katerimi se v nekaterih določilih spreminja zvezna ustava. Podrobno o teh ustavnih spremembah smo že pisali v našem listu. Pretekli teden pa je tudi republiški zbor republiške skupščine razglasil spremembo republiške ustave. Po teh spremembah, ki so storjene v glavnem zaradi sprememb zvezne ustave, bo republiško delgacije v zboru narodov zvezne skupščine volil republiški zbor iz vrst občanov. Druga sprememba se nanaša na to, da bo nekatere republiške funkcije volil republiški zbor na predlog skupščinske komisije za volitve in imenovanja in ne, kot je bilo doslej, na predlog izvršnega sveta. Le-ta pa lahko predlaga razrešitev katerega izmed teh funkcionarjev.

Ker si skrb za ustavno ureditev (državna varnost) po spremeni zvezni ustavi delita federacija in republika, je tudi to zdaj zapisano v republiški ustavi. Na predlog izvršnega sveta pa so spremenili še dve stvari, ki niso v zvezi s spremembami zvezne ustave, in sicer, glede referenduma v občini. Zapisano je zdaj, da se z zakonom določijo, kakšna večina je potrebna, da je sprejet predlog, o katerem odločajo občani na referendumu. Zadnja sprememba pa se nanaša na to, da razpisuje volitve odbornikov občinskih skupščin predsednik republiške skupščine in ne republiški zbor, kot je bilo doslej, saj razpisuje on tudi volitve republiških poslancev.

■ **SPREJETIH VEČ POMEMBNIH ZAKONOV** — Republiška skupščina je pretekli teden na zadnjih sejah v dosedanji sestavi izglasovala več pomembnih zakonov. Med njimi so najpomembnejši tili: zakon o izobrazovalnih skupnostih in financiranju vzgoje in izobraževanja, zakon o srednjem šolstvu, zakon o komunalnih delovnih organizacijah, ki opravljajo komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena ter dva urbanistična zakona. Razen tega so sprejeli tudi sklope o visokem šolstvu ter sklope o znanstvenem raziskovalnem delu.

VELIKA UDELEŽBA NA VOLITVAH.

— Na volitvah zborov delovnih skupnosti občinskih skupščin, ki so bile 19. aprila, so zabeležili visoko udeležbo v delovnih kolektivih. Glasovalo je 91,6 odstotka volivcev. — V nedeljo pa so bile volitve zveznih in republiških poslancev ter odbornikov občinskih zborov, v kmetijski podskupini pa tudi odbornikov zborov delovnih skupnosti občinskih skupščin. Volitev zveznih poslancev se je po še neuradnih poročilih udeležilo 88,4 odstotka volivcev, republiških poslancev 89,5 odstotka, občinskih odbornikov 89,1 odstotka in v kmetijski podskupini 93,8 odstotka.

■ **PLENARNA SEJA CK ZK SRBIJE** — Plenum centralnega komiteja ZK Srbije je na nedavni seji razpravljajal med drugim tudi

Sprememba ustave

o odgovornosti tistih komunistov, ki so podpisali tako imenovani »predlog za razmišljanje«. Sprejet je odstop člana CK Antonija Isakovića.

■ **SEJEM MOTORNIH VOZIL V BEOGRADU** — V našem glavnem mestu so pretekli teden odprli mednarodni sejem motorjev in motornih vozil, na katerem sodeluje 127 jugoslovanskih podjetij in 154 najbolj znanih avtomobilskih tvrdk iz 18 tujih dežel.

■ **CARINJENJE MOTORNIH VOZIL** — Zdaj je izšla tudi lista, po kateri se carinijo osebni avtomobili, kamioni in motocikli. Objavljena je v Uradnem listu SFRJ št. 17. Lista je zelo obsežna, saj obsega samo za tovarno Peugeot 204 postavke.

■ **LETO JAVNE HIJIGIENE** — Zvezna konferenca SZDLJ, zveza sindikatov, turistična zveza in še vrsta drugih organizacij so začele skupno akcijo, da bi v mednarodnem

letu turizma izboljšali javno higieno in zdravstveno varstvo domačih in tujih turistov. Večina tujih turistov se namreč pritožuje prav čez te neurejene zadeve v Jugoslaviji.

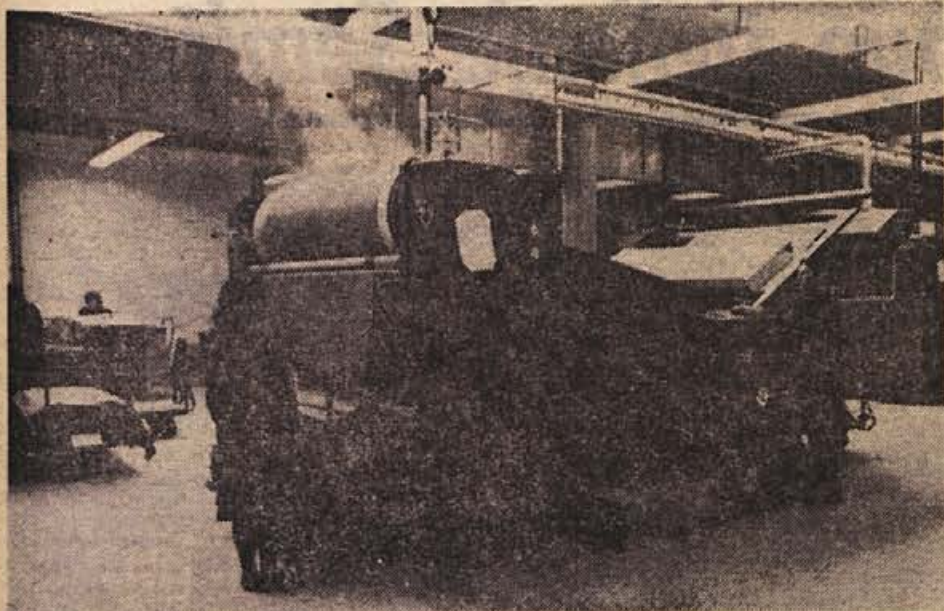
■ **NAJDNA RADIOAKTIVNA IGLA** — Medicinska fakulteta na Reki je imela opravljeno v posebnem bunkerju radioaktivno iglo »skobait 60«. Vrata v bunker so bila sicer zaklenjena, toda lina je bila odprta. Skoznje so zlezli otroci in prebrskali notranjost bunkerja ter med drugim odnesli tudi radioaktivno iglo, ki je zdravju silno škodljiva, če se uporablja nekontrolirano. Fakulteta igle poldrug mesec ni pogrešila, ko pa so opazili, da je ni več v bunkerju, je nastal seveda velik preplah. Iskali so jo povsod, pri čemr so mobilizirali tudi vojsko in naposled jo je našel vojak Slobodan Čendić v nekem stanovanjskem bloku, kamor jo je pred štirinajstimi dnevi prinesel 13-letni deček. Zdaj zdravniško preiskujejo vse, ki bi utegnili priti z iglo v dotik.

■ **SEST MILIJARD ZA STANOVANJA BORCEV** — Predsedstvo zveznega odbora ZZE NOV je razporedilo denar, ki ga je za graditev stanovanj za borce dala zvezna skupščina. Razen tega so razdelili tudi denar, ki se zbere iz dohodkov jugoslovanske loterije in ta namen. Vsega skupaj je tega denarja za šest milijard starih dinarjev.

■ **PREDLOG ZA PODRAŽITEV POŠTNIČNE** — Skupščina PTT podjetij Jugoslavije je te dni zasedala v Karlovcu in predlagala, naj bi povišali poštnino za pisemske pošiljke na 60 starih dinarjev, za dopisnice pa na 40 starih dinarjev. Poštnina v mednarodnem poštnem prometu pa naj bi se zvišala za polovico. Na časopisna in založniška podjetja pa apelirajo, naj bi privolila v podražitev poštnine tudi za njihove pošiljke, to je za časopise in knjige ter revije.

■ **TILKA BLAHA SE PREDSEDNICA** — Na zasedanju skupščine zveze delavskih unionov Slovenije so za predsednico znova izvolili dosedanjo predsednico Tilko Blaha.

Pogled v moderno NOVOTEKSOVO apreturo: delo pri stroju »London Shrunk«
Foto: M. Moškon

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM INŽ. AVGUSTOM FAJFARJEM

NOVOTEKS: izvoz je 9-krat večji!

NOVOTEKS je že v začetku leta krepko zaveslal v izvoz: ta je letos za 9-krat večji kot v enakem razdobju lani — Tudi podatki o proizvodnem planu ne kažejo slabo — Blago še vedno sproti, skoroda toplo zapuša tovarno — V tkalnici bodo pri diolenih kmalu uvedli 4-statveni sistem

— Pustimo ob strani vse notranje spore in se pogovarjamo raje o proizvodnji v NOVOTEKSU. Kaj povedo, tov. direktor, številke o letošnji proizvodnji, če jih primerjamo z enakim obdobjem 1965?

— Količinski plan proizvodnje za 1967 je v 1. četrtletju uresničen 23,7 odst. ali drugače: četrtletni plan je uresničen 90,9 odst. Proizvodnja je bila v 1. četrtletju letos za 8,8 odst. večja kot lani. Z realizacijo ni nič slabše, saj blago sproti, še toplo zapuša tovarno. Realizacija letnega plana je v 1. četrtletju uresničena 22,6 odst., četrtletni plan pa je uresničen 90,2 odstotka.

— Zdaj pa prosim še nekaj številke o izvozu!

— Z izvozom je veliko boljše kot lani, saj je bil v 1. četrtletju letos za skoro 9-krat večji kot v enakem razdobju lani. Celoletni izvozni plan za 1967 je uresničen 29,8 odst., četrtletni plan pa presežen za 19,1 odst. Res pa je, da imamo na račun tako povečanega izvoza v 1. četrtletju nekoliko manjši dohodek.

— In kako organizacijske izboljšave v neposredni proizvodnji?

— Razen pravkar omenjenih sprememb v organizacijski shemi smo posegli tudi neposredno v organizacijo dela v proizvodnji. V mislih imam 4-statveni sistem dela v tkalnici. Tu gre za trojni učinek, ki ga želimo doseči: povečano vrednost, proizvodnost in kvaliteto. Prvi poizkus so že narejeni in ta sistem bomo v tkalnici pri diolenih uvedli.

— Kako je torej z deviznimi sredstvi za nakup surovin ter koliko teh deviznih sredstev boste dobili kot kontingent in koliko boste ustvarili sami z izvozom?

— Kontingent odobrenih deviz se stalno spreminja. Po zdaj znanih podatkih bomo dobili letos na ta način okoli 90.000 dolarjev. Po planu proizvodnje za 1967 pa potrebujemo za nakup surovin za vse leto okoli 2.300.000 dolarjev. Ta celoletni dolarski znesek se je nekoliko znižal zaradi nekaterih sprememb v poslovanju. Tako je na primer predlilnica v Metliki do zdaj opravljala storitev za tuje kupce, ki je surovino zagotovil sam in nam je plačal samo delo, razen tega pa smo po sklepu upravnega odbora kupili letos okoli 50 ton sintetične za dinarska sredstva. Če upoštevamo to dvojje, so se naše potrebe po dolarjih zmanjšale od 2.300.000, kolikor bi jih potrebovali za vse leto 1967, na okoli 1.700 tisoč dolarjev. Dolej imamo podpisanih pogodb za izvoz v vrednosti 1.135.000 dolarjev, medtem ko so kupitve za preostanek še v pripravi.

— Dovoli, da poradovedim še glede organizacije in delitve dela ter povečane odgovornosti pri delu, ker so bile te stvari v NOVOTEKSU še letos več ali manj sporne?

— Po sprejemu nove organizacijske sheme je stara prenehala veljati. Nato pa do ene izmed sej DS v marcu letošni ni veljala ne ena ne druga, vse dokler ni bilo novih zadolžitve. Edina izjema so bili glede tega tisti sektorji dela, ki so tudi v novi organizacijski shemi ostali neizpremenjeni. Šele pred 10 dnevi so dobili vodja proizvodne komercialne in razvojno-kontrolnega sektorja konkretne naloge. S tem smo praktično uresnili novo organizacijo sektorjev v okviru možnosti, ki jih nudijo razpoložljivi kadri. To je seveda šele začetek, vendar je boljše nekaj kot nič, ker je organizacija podjetja živa stvar, ki jo je treba stalno prilagajati stanju in potrebam, toda v okviru točno začrtanega koncepta. S tem, kar smo opravili do zdaj, je ustvarjena razmejitev dela in pristojnosti med sektorji, onemogočeno je vmešavanje in hkrati določena odgovornost.

— In kako organizacijske izboljšave v neposredni proizvodnji?

— Razen pravkar omenjenih sprememb v organizacijski shemi smo posegli tudi neposredno v organizacijo dela v proizvodnji. V mislih imam 4-statveni sistem dela v tkalnici. Tu gre za trojni učinek, ki ga želimo doseči: povečano vrednost, proizvodnost in kvaliteto. Prvi poizkus so že narejeni in ta sistem bomo v tkalnici pri diolenih uvedli.

— V proizvodnji preje imamo zaradi plafoniranih cen manjši dohodek kot pri končnih izdelkih, torej tkaninah. Če s 4-statvenim sistemom dela v tkalnici, ki izdeluje tkanine, povečamo njene zmogljivosti, se nam s tem poveča tudi dohodek.

— V času, ko vse to še preizkušamo, moramo zlasti natančno analizirati nagrajevanje. Novi, 4-statveni sistem bo namreč terjal od delavk večjo spretnost, odprl bo možnost 3-izmenskega dela, hkrati s tem pa se bo pojavil problem nosečih delavk, zdravstveno prizadetih itd. Vse takšne primere bo treba reševati posebej, to pa bo terjalo čas in več dela od strokovnih kadrov v neposredni proizvodnji.

— To, kar si povedal doslej o proizvodnji, izvozu, organizaciji in delitvi dela, je dejanska praksa, ki potrjuje pravilnost stališč političnega aktiva in priporočil občinske skupščine, danih vašim samoupravnim organom. Kaj praviš k temu?

— Da je to res.

— Delavci metliškega obrata vprašujejo v resoluciji, poslani občinski skupščini Novo mesto, kaj je z zakonitim postopkom proti povzročiteljem neredov in prekinitvev dela v januarju letos in kdo bo odgovarjal za povzročeno škodo. Ali lahko kot direktor — po veljavnih predpisih si odgovoren za zakonitost poslovanja v podjetju — poveš, kako je s tem?

— Na to vprašanje zaenkrat ne bi odgovoril.

— Nasprotja v NOVOTEKSU so se torej pomirila in stanje se je obrnilo na boljše. Velika večina kolektiva se je že tako ves čas zavedala, da je rešitev v delu in v proizvodnji. O tej zavzetosti za proizvodnjo in tudi za izvoz pa dovolj zgovorno pričajo podatki, ki jih je našel direktor, tov. inž. Fajfar. Takšnega razvoja v NOVOTEKSU pa smo lahko veselili vsi: tako kolektiv kot javnost, saj si vsi kulemo srečo predvsem z delom!

M. JAKOPEC

Sedemindvajseti april

(Nadaljevanje s 1. str.)

trpeti v svojem fevdu. S pomočjo policije in denunciacij so ga Topalovičevi agenti izgnali iz Stokovne komisije. Luko smo našli v Sneberjah dokaj spremenjenega. Kar ga nisem videl, so mu zrasle košate brke, na videz se je nekoliko postaral. Pogovor je tekel o tesnejši povezavi našega delavstva s komunisti na terenu. — Luka je ostal v ilegali vse do 27. marca. Tudi on je šel v prostovoljce. Po okupaciji smo se prvič videli šele, ko je bil še komandant slovenskih partizanov.

Na sestankih Društva prijateljev Sovjetske zveze sem se spoznal s tovariši, ki so prišli v društvo iz sokolskih vrst. To sta bila zlasti dva sokolska borca, sodnik Jože Rus in učitelj Franjo Lubej. Oba sta na čelu dokajšnje skupine že dalj časa vodila v Sokolu boj proti paševanju strankarskih in kapitalističnih elementov, kakor so bili Bevc, Pestotnik in vrsta drugih. V sokolstvo sta vnesla srdito notranjo borbo, da bi se Sokol osvobodil hlapčevanja protiljudskim režimom in se držal nacionalnih ciljev, zaradi katerih je bil ustanovljen.

V društvu so se tako začele zbirati razne demokratične in progresivne

BOŽIDAR JAKAC: TONE FAJFAR (1944)

Ob današnji 26. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega ljudstva ponatiskujemo skrajšano poglavje »SEDEMINDVAJSETI APRIL« iz knjige Tone Fajfarja »ODLOČITEV« (spomini in partizanski dnevnik). Knjiga je lani decembra izšla pri Cankarjevi založbi v Ljubljani in je prav gotovo do danes eden izmed najtehtnejših dokumentov naše revolucije. Fajfarjeva knjiga, v kateri se nenehno srečujemo z Dolenjsko, Belo krajino, s Kočevsko, z Ribnico in Notranjsko, pa seveda tudi z Ljubljano in vsem našim osvobodilnim bojem, zajema obdobje od 6. aprila 1941 do 10. maja 1945. Napisana je sočno, pregledno in s poletom, da jo težko odložiš, dokler je nisi prebral. »Odločitev« sodi na knjižno polico sleherne naše hiše!

struje, ki so se pojavljale v predvojnem slovenskem življenju. Zbirale so se okrog komunistične partije, ki je tako postala naravna vodnica in je povezovala vse napredno slovensko življenje.

Kmalu po veliki noči me je torej poiskal Boris Kidrič in me povabil na sestanek, ki je bil nekega deževnega popoldneva v stanovanju Josipa Vidmarja na Večni poti pod Rožnikom. Tam smo se zbrali: Josip Vidmar, Boris Kidrič, Boris Zihel, dr. Aleš Bebler, Jože Rus, dr. Ferdo Kozak, dr. France Sturm in jaz. To je bilo 26. aprila 1941, kakor smo pozneje za trdno dognali, ko smo primerjali razne okolnosti. Do napačnega datuma 27. aprila — ki ga danes praznujemo kot veljavno obletnico OF — smo prišli na podlagi nepopolnih ugotovitev, preden smo praznovali drugo obletnico Osvobodilne fronte.

Od tistega dne smo vsi toliko doživeli, da se malokdo od nas spominja podrobnosti. Med skupnim življenjem v partizanih smo se v pogovorih večkrat ustavljali pri tem dnevu, ki pomeni danes enega največjih in najodločilnejših datumov v slovenski narodni zgodovini. Toda podrobnosti so šle v pozabo. Takrat ni nihče mislil na to, da bi delal zapiske ali pisal spomine. Skušal bom po spominu obnoviti potek ustanovnega sestanka, čeprav vem, da bo to le nepopolna slika.

Pogovor je začel Boris Kidrič in analiziral položaj, v katerega smo za-

šli Slovenci. Postali smo žrtev imperializma. Jugoslavija je razpadla skoraj brez odpora, kar je posledica njene notranje gnilobe. Vse sile, ki so doslej predstavljale Jugoslavijo, so odpovedale. Katastrofa je pokopala pod seboj tudi vse stare stranke. Vse stare vezi med jugoslovanskimi narodi so potrpane. Edino, kar jih veže, je Komunistična partija, ki je ostala živa in nekompromitirana. Partija predlaga zatore ustanovitve protimperialistične fronte, v kateri naj se združijo najprej vse napredne sile slovenskega naroda. Okrog tega jedra naj se potem zbere vse ljudstvo. Osnova fronte je slovenski proletarijat, ki je pokazal dotlej veliko borbenost. Proletariat je tudi nosilec naprednih družbenih idej, ki so danes v spopadu s fašizmom. Predvsem nanj se moramo opreti. Cilj fronte: boj proti okupatorskemu imperializmu za osvoboditev naroda. Sredstva fronte: široka masovna ilegalna organizacija, propaganda v tisku in besedi, takojšen aktiven upor.

Pogovor je tekel o okolnostih, ki so se pojavljale na Slovenskem. Nekateri so bili zaskrbljeni nad delnim uspehom hitlerjanske demagogije na Stajerskem in Dolenjskem. Toda bili smo prepričani, da bo po hipni omami kmalu prišlo iztuzenjenju. Ljudstvo mora v kratkem spoznati, da so vsi upi v nemško rešitev socialnega in gospodarskega vprašanja prazni. Spoznalo bo, da je okupator njegov smrtni sovražnik in da je rešitev samo v boju. Jasno smo se zavedali, da je izhod, ki so ga predlagali komunisti, povezan z velikimi žrtvami. Toda gotovo se ne motim, če rečem, da sem že takrat pri vseh prisotnih jasno čutil odločitev, da je boljše častno umreti kot borec kakor pa počasi poginjati kot neumnica klavna živina ali celo sramotno pasti na kolena pred sovražnikom.

Vse nas je navdajala še ena misel: Sovjetska zveza. Prepričani smo bili, da ni več daleč dan, ko bi tudi ona stopila na bojno prizorišče. Mislil na Sovjetsko zvezo je slehernega od nas opogumila, da smo kljub brezupnim perspektivam z zaupanjem zrlji v prihodnost. Verjeli smo, da je edina sila na svetu, ki lahko napravi konec fašizmu in reši človeštvo, prav Sovjetska zveza.

O teh rečeh je tekel pogovor, ki ga skušam po spominu obnoviti. Soglasno smo sklenili, da se ustanovi protimperialistična fronta. Vanjo stopijo kot skupine Komunistična partija, krščanski socialisti, Sokoli in kulturni delavci. Pritegniti je treba tudi vse druge skupine, ki so sodelovale v Društvu prijateljev Sovjetske zveze, obenem pa začeti širiti organizacijo med vsemi poštenimi Slovenci v mestu, po tovarnah in na podeželju. Začasna eksekutiva je bila zaupana Kidriču, Rusu in meni. Mislim, da smo že na tem sestanku sklenili izdajati glasilo fronte »Slovenski poročevalec«, ki je pod tem naslovom izšel prvič za Stojadinovičevih volitev kot glasilo kmečkolonistične koalicije. Partija se je obvezala, da na fronti na razpolago ves svoj tehnični parat.

Odločilni korak je bil storjen. Skromen začetek velikega zgodovinskega razdobja našega naroda. Za ta začetek, kakor tudi za vse, kar je za njim prišlo, gre največja in zgodovinska zasluga Komunistični partiji. To je bilo že večkrat poudarjeno, toda prav zdaj, ko obnavljamo spomine na tiste dni, se moramo tega dejstva še prav posebno spomniti. Predvsem tisti, ki smo bili bližnje priče dela Partije v pripravah na odločilne dogodke še za stare Jugoslavije, ob ustanovitvi Fronte in pozneje skozi vse razdobje osvobodilnega boja, moramo njene neizpodbitne zgodovinske zasluge prikazati vsemu našemu ljudstvu.

Nemogoče je bilo najti v slovenskem javnem življenju silo, ki bi združevalno povezovala vse svobodoljubne ljudi, ki bi modro in preudarno vodila osvobodilno delo in organizirala takšno zmagao, kakršno smo doživeli, če bi ne bilo Komunistične partije s takšnim vodstvom, kakršno je takrat imela.

Res so se v našem javnem življenju pred vojno oblikovale v raznih taborih napredne in svobodoljubne skupine, ki so potem v Osvobodilni fronti odigrale nadvse važno vlogo. Ni pa bilo med njimi združevalne sile ne nemojno odločilnih ljudi z izkušnjami v ilegalnem delu, predvsem pa ne preizkušene teorije in taktike v revolucionarnem boju. Vse te lastnosti je imela Partija, zato je bila sposobna postati iniciator in organizator zmagovitega osvobodilnega gibanja.

Arcevia predlaga Ribnici pobratimstvo

Zupan italijanske občine Arcevia pri Anconi je v pismu predsedniku občinske skupščine povabil delegacijo ObS na proslavo, ki bo v prvi polovici maja v Arcevi. V tem italijanskem mestu bo med drugim žalna svečanost za padlimi borci, s katerimi so se proti skupnemu sovražniku borili tudi Slovenci. Na pokopališču v Arcevi je pokopanih sedem jugoslovanskih borcev. Italijanski župan je v pismu predlagal, naj bi Arcevia in Ribnica ob obisku ribniške delegacije sklenili pobratimstvo.

Prvomajsko srečanje na Grmadi

Turistično društvo »Grmada« iz Ortneka in Poljan vabi dolenjske turistične delavce in druge goste, da ob prvomajskih praznikih obiščejo priljubljeno turistično postojanko na Grmadi. »Biser Ribniške doline« vabi izletnike in turiste, da se sami prepričajo o veljavnosti reka: Kdor le enkrat obišče Grmado, je ne bo nikoli več pozabil!

V. P.

ISKRINI utripi pomenijo življenje Semiča

Šele pred dvema letoma so se v semiški tovarni kondenzatorjev previdno spustili v izvoz — S kvalitetnimi izdelki pa so kupce naglo privabili, tako da sklepajo letos pogodbe že za 1.200.000 dolarjev izvoza, proizvodnja pa bo vredna kar 3 milijarde 800 milijonov starih dinarjev — To pa ni velik uspeh le za ISKRIN kolektiv, temveč za vse prebivalstvo semiškega konca — Tovarna kaže za potrebe kraja izredno razumevanje! Letos bo zgradila nov stanovanjski blok, pomagala bo nadzidati šolo, asfaltirala bo cesto, začela graditi vodovod. Pa še in še bi lahko naštevali drobnejše, toda zelo pomembne prispevke za napredek kraja

Semič je posebno spomladni resnično lep kraj; med vinogradi se vije cesta, ki je skozi naselje asfaltirana. Kraj ima že nekaj stanovanjskih blokov, večjo trgovino, lep prosvetni dom, osemletko in sodoben poštni urad z ATC. K vsemu, kar predstavlja napredek zadnjih let, je v nemajhnih meri pripomogla ISKRA.

Kolektiv tovarne kondenzatorjev na Vrtači je lahko zadovoljen z zaključnim računom za leto 1966, saj so ustvarili za 3 milijarde dinarjev proizvodnje in prodali za 653.000 dolarjev blaga v tujino, pretežno na zahodno tržišče: v Nemčijo, Anglijo, Avstrijo, na Češko, deloma tudi v ZDA.

Z lanskim poslovanjem semiške ISKRE pa je lahko zadovoljna tudi širša družbena skupnost, posebno še, če upoštevamo, da je leto dni prej izvoz predstavljal le tipanje na zunanem trgu in da proizvodnja ni dosegla niti celih dveh milijard Sdin. Gre torej za občuten napredek v lanskem letu, dosežen kljub temu, da je posebno v prvi polovici leta zelo primanjkovalo reprodukcijskega materiala, zaradi katerega je proizvodnja nekaj časa skoro obstala.

Vsekakor je gotovo eno: da so tuji kupci zadovoljni s kvaliteto semiških kondenzatorjev, sicer se ne bi tako naglo odločili za povsem neznanega proizvajalca ter mu zaupali naročila večjih količin. Strokovni kader semiške tovarne je bil pri delu res prizadeven in tudi uspešen, saj je izvoz v veliki meri odvisen od strokovnjakov. Še vedno pa v tovarni niso zadovoljni s številom inženirjev, tehnikov in drugih strokovnjakov, čeprav se kolektiv nenehno dopolnjuje. Šele leta 1969 oz. 1970 bo imela tovarna dovolj šolanih ljudi za vodstvo vse zahtevnejše proizvodnje. Tedaj bo končalo šolanje 38 študentov, ki zdaj še obiskujejo razne fakultete, višje in srednje šole.

Letos še enkrat večji izvoz

To, kar je ISKRA v Semiču v izvozu dosegla lani, pomeni pravzaprav samo ugoden start za še pogumnejše načrte. Za letos je kolektiv predvideval kar 100 odstotno večji izvoz, se pravi za 1.200.000

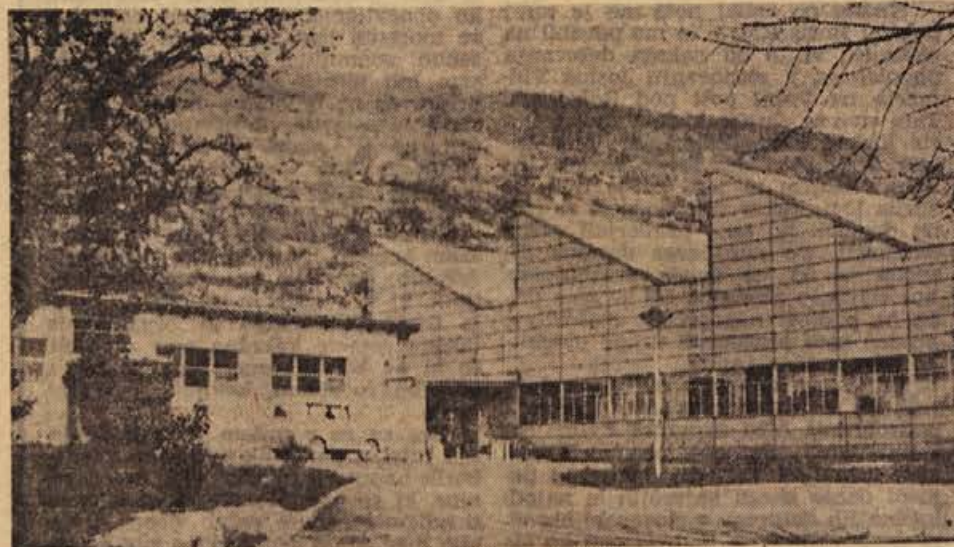

dolarjev. Letos imajo še več naročil in še za večje količine blaga od posameznih kupcev. Pomembno pa je tudi to, da so prodali na Švedsko, v Romunijo in da so kupci iz Amerike, kamor so lani izvozili le manjše količine kondenzatorjev, letos zelo povečali naročila.

Da bo drzni načrt tudi uresničljiv, kažejo podatki o doseženem planu v prvem tromesečju 1967, pričakujejo pa, da se bo proizvodnja proti koncu leta še uspešneje odvijala, ko bo doma nekaj zalog repromateriala in ne bo več zastojev zaradi su-

V lastnem obratu družbene prehrane, preurejenem pred dvema letoma, nudijo zaposlenim dobre tople malice in kosila po razmeroma nizkih cenah

Tovarna kondenzatorjev ima sodobne proizvodne prostore in lepo upravno stavbo. Vsenaokrog pa je zmeraj počiščeno, tako da tovarna že na prvi pogled daje videz urejenosti.

rovin. Tako predvidevajo, da bo letos dosežen tudi letni plan proizvodnje v višini 3 milijarde 800 milijonov dinarjev; proizvodnja bo torej narasla kar za 800 milijonov din.

Ker bodo vse to dosegli ob enakem številu zaposlenih (povprečno jih je v tovarni 463), je jasno, da bodo morali hitreje in več delati. To jim bo omogočilo izpopolnjevanje tehnološkega postopka in pa delo z novimi stroji.

330 milijonov je ostalo za sklade

Medtem ko je konec 1965 ostalo tovarni kondenzatorjev po pokritih obveznostih le 70 milijonov S din za sklade, je po lanskim zaključnim bilanci ta številka mnogo ugodnejša: ostalo je 330 milijonov Sdin. Proizvajalci se dobro zavedajo, da si morajo ustvariti nujno potrebno rezervo zato so pri osebnih dohodkih vselej varčevali. Lani so 57 odst. ostanka čistega dohodka izplačali za zasluzke, 43 odst. pa odvedli v sklade.

Glede na razmeroma nizko povprečje osebnega dohodka, ki je lani znašalo 58.200 Sdin, nameravajo letos delitveni sistem le nekoliko spremeniti, da ne bo zategovanje pasu več tako občutno. V planu je predvideno, da bodo 65 odst. čistega dohodka namenili za izplačevanje OD, 35 odst. pa za sklade, vendar bodo osebne dohodke vseeno povečali, toda le na podlagi dosežkov v proizvodnji, in pri tem ne bodo delali izjem.

Ne samo za tovarno, tudi za potrebe kraja

Da danes ISKRA z velikim razumevanjem sledi potrebam in razvoju Semiča, je bi-

lo že v prejšnjih letih očitno, še bolj izdatno pomoč krajevnim komunalnim zadevam pa bodo nudili letos, kar je v razgovoru še posebej poudaril direktor tovarne Franc Košir:

— 330 milijonov starih dinarjev, ki so nam ostali po zaključnem računu, smo že razporedili. Okoli 60 milijonov bomo porabili za nakup nujno potrebnih strojev za modernizacijo proizvodnje, okoli 60 milijonov pa nas bo veljala gradnja skladišč. V tovarni jih doslej nismo imeli, zato smo morali izdelke prevažati na razne kraje v Semiču, kjer pa prostori niso ustrezali. Naši izdelki so zelo občutljivi in jih moramo shranjevati tako, da obdržijo določeno temperaturo

Samo letos več kot 90 milijonov

30 milijonov bomo vložili pri banki kot vezana sredstva za gradnjo stanovanjskega bloka v Semiču, katerega bomo začeli graditi že letos, zgrajen pa bo 1968. V bloku bo več stanovanj za naše strokovnjake, nekaj stanovanj pa je namenjenih tudi prosvetnim delavcem. V stanovanjskem bloku bo urejen tudi primeren prostor za otroško varstvo. Tako bo Semič le dobil vrtec, o katerem že več let govorimo. Naša tovarna je zanj zelo zainteresirana, saj imamo pretežno žensko delovno silo. Če hočemo, da bodo matere na delovnem mestu zbrane, moramo poskrbeti za varstvo njihovih otrok.

● 10 milijonov din bo naša tovarna prispevala za nadzidavo semiške osemletke.

● 6 milijonov naših dinarjev gre za strokovno šolstvo.

● 30 milijonov bomo dali za asfaltiranje ceste od tovarne v Semiču. To naj bi bil začetni prispevek k modernizaciji ceste Semič-Gradac, ki bi bila lahko s sodelovanjem širše družbene skupnosti že v dveh letih končana. Odsek ceste Vrtača-Semič pa bomo začeli modernizirati takoj — že maja meseca.

● 10 do 15 milijonov dinarjev smo pripravili dati za material, potreben za rekonstrukcijo vodovoda, ki postaja v Semiču čedalje huji problem. Semiški vodovod, zgrajen pred več desetletji, ne ustreza zaradi premajhnih cevi. Ker potrebuje tovarna vodo v svojem delovnem postopku, je vse ostale vasi od tovarne naprej ne dobivajo več. V načrtu imamo zamenjavo sedanjih vodovodnih cevi z večjimi, izkopane pa mislimo položiti od Podrebra do Strekljevca, kjer doslej še ni bilo vodovoda. Ob vsem tem bo potrebno še razširiti zajetja na Blatniku in v Vrtačah ter opraviti nekatera druga dela, vendar, razumljivo, vsega tovarna ne bo mogla plačati.

Ostanek sredstev, ustvarjenih lani, bomo vložili v poslovní sklad. Tega moramo krepiti tudi v naslednjih letih. In ga tudi bomo! — je odločno dejal tovariš direktor. To pomeni, da o tem ni nobenega dvoma.

Semičani se s krajevnimi družbeno-političnimi organizacijami in krajevno skupnostjo vred čedalje bolj zavedajo pomena ISKRE, saj je ves napredek kraja soro povsem odvisen od ISKRINIH sredstev. Zato je res, da ISKRINI utripi pomenijo življenje Semiča.

Besedilo in fotografije: RIA BAČAR

DELOVNI KOLEKTIV
TOVARNE KONDENZATORJEV

ISKRA - SEMIČ

POSILJA ISKRENE PRVOMAJSKE POZDRAVE VSEM BELOKRAJNCEM IN JIM ŽELI NADALJNJIH USPEHOV PRI VSESTRANSKEM RAZVOJU POKRAJINE!

Kladiva pesem naj zdrobi verige!

● PRVI MAJ je praznik dela, uspehov in veselja. V prazničnem razpoloženju si bomo otrli znoj s čela in se za hipec ozrli na prehojeno pot. Pogled bo objel tovarne, hidrocentrale, ceste, ki so prepletle deželo, nove bolnice, nove šole in svetle domove, v katerih prebivamo kot srečni ljudje.

● ZA STAREGA REVOLUCIONARJA, za delavca, ki je v predvojni Jugoslaviji ali pa išoč kruha v tujini, občutil na svoji koži bridkost izkoriščanja, pomeni PRVI MAJ tudi spomine. Neizbrisne spomine na sprevide in zborovanja, ki sta jih razbijali orožništvo in policija, na skrivne delavske pohode v naravo, kjer so se za svoj delavski praznik laže skrili očem policije, na čase, ko je rdeč nagelj v gumbnici na prvomajski dan pomenil zelo veliko.

● PRVI MAJ je hkrati tudi spomin na NOB, saj je izkoriščani delavec v NOB nadaljeval s puško v roki revolucionarni boj za svoje pravice, ki se je začel že mnogo prej.

Moč komunistov je bila v političnem vplivu

■ Dr. Franc Hočevar, republiški poslanec, je iz svojih spominov na predvojno in medvojno politično delo dodal:

— Sicer maloštevilni komunisti v Beli krajini, na Dolenjskem in Kočevskem so s svojo prisotnostjo ustvarjali v tej gospodarsko zaostali pokrajini vedro, revolucionarno razpoloženje. Moč komunistov na tem področju ni bila nikoli v številčnosti, saj je bilo tu vsega okoli 100 komunistov, pač pa v tem, da so s svojim vplivom na množico predstavljali ogromno politično silo. Prav to pa je največ pripomoglo k tako hitremu razvoju vstaje in oboroženega upora v letu 1941.

Ostani miren, čeprav gre za glavo!

■ Niko Jakofčič, iz Cerkevščca 26 pri Gradcu v Beli krajini, član KP od 1933:

— Po začetku vstaje 1941 sem kot komunist sodeloval pri terenskem političnem delu. Z ilegalno literaturo (dobival sem jo pri pok. Lojzu Doltarju v Gradcu) sem zalagal vsi dolino od Gradca do Adlešičev. Raznašal sem jo po stranskih poteh, ko pa je zapadel sneg, se je zataknilo.

Pozimi 1941/42 je bilo 3/4 m snega. Šel sem lahko edino po glavni cesti Franca Kovačiča iz Gradca sem naprosil, da mi je spravil literaturo mimo fašistične straže na bloku v Gradcu. Kar na cesti sem si jo naložil v žepu in za srajco in jo mahnil proti Krasincu.

Razmišljal sem, kaj bo, če naletim na fašistično patruljo. Cesta vodi po valovitem zemljišču. Sklenil sem oprezovati naprej in nazaj, da bi pravočasno opazil nevarnost in literaturo skril v sneg. Rečeno, storjeno! Ko sem se malo pred Krasincem ozrl, sem opazil, da se od Boršta čez polja približuje cesti fašistična patrulja na smučeh.

Za odločitev mi je preostalo le nekaj trenutkov. Sklenil sem ostati popolnoma miren. Nadaljeval sem pot. Prismočali so do mene in zahtevali izkaznico. Bil so iz postojanke v Gribljah. Mirno sem jim dal izkaznico in jim, kakor sem vedel in znal, začel dopovedovati, da sem iz Cerkevščca, ki je poleg Gribelj, kjer je njihova postojanka. Dokaj hitro so me razumeli in me pustili naprej. Če ne bi bil ostal popolnoma miren in zbran, danes gotovo ne bi sedel tukaj!

»Druge izbire nisem imel!«

■ Milan Simec iz Črnomelja, član KP od 1935:

— 1941, takoj po kapitulaciji Jugoslavije, sem se vrnil iz internacije v Medjurečju v Zah. Srbiji, kamor sem bil preganjan v začetku istega leta kot komunist. Takoj po vrnitvi sem poiskal zvezo. Nisem se veliko kazal med ljudmi. Še pred napadom Nemčije na ZSSR sem dobil od CK nalogo, naj se takoj po nemškem napadu umaknem v ilegalo.

22. junija zjutraj sem zvedel, da je Sovjetska zveza napadena, istega dne popoldne ob tleh pa sem zapustil Črnomelj. S seboj nisem vzel nič. Skril sem se pri naših ljudeh po Sinjem vrhu in Podzemlju, ponoči pa hodil na sestaneke. V začetku avgusta sem odšel v hrib.

— Po začetku vstaje 1941 sem kot komunist sodeloval pri terenskem političnem delu. Z ilegalno literaturo (dobival sem jo pri pok. Lojzu Doltarju v Gradcu) sem zalagal vsi dolino od Gradca do Adlešičev. Raznašal sem jo po stranskih poteh, ko pa je zapadel sneg, se je zataknilo.

Pozimi 1941/42 je bilo 3/4 m snega. Šel sem lahko edino po glavni cesti Franca Kovačiča iz Gradca sem naprosil, da mi je spravil literaturo mimo fašistične straže na bloku v Gradcu. Kar na cesti sem si jo naložil v žepu in za srajco in jo mahnil proti Krasincu.

Razmišljal sem, kaj bo, če naletim na fašistično patruljo. Cesta vodi po valovitem zemljišču. Sklenil sem oprezovati naprej in nazaj, da bi pravočasno opazil nevarnost in literaturo skril v sneg. Rečeno, storjeno! Ko sem se malo pred Krasincem ozrl, sem opazil, da se od Boršta čez polja približuje cesti fašistična patrulja na smučeh.

Za odločitev mi je preostalo le nekaj trenutkov. Sklenil sem ostati popolnoma miren. Nadaljeval sem pot. Prismočali so do mene in zahtevali izkaznico. Bil so iz postojanke v Gribljah. Mirno sem jim dal izkaznico in jim, kakor sem vedel in znal, začel dopovedovati, da sem iz Cerkevščca, ki je poleg Gribelj, kjer je njihova postojanka. Dokaj hitro so me razumeli in me pustili naprej. Če ne bi bil ostal popolnoma miren in zbran, danes gotovo ne bi sedel tukaj!

Odločitev o odhodu v ilegalo ni bila težka: vedel sem, da druge izbire nimam! Če bi ostal doma, bi prišli pome, nato pa: zasiljevanja, mučenje, zapor, internacija! Svoboda, čeprav še tako revna, je boljša!

Najprej preizkušnja, nato sprejem

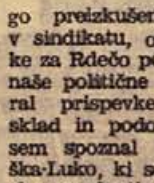
■ Franc Gole iz Kočevja, član KP od 1936, sprejet v Saloumne v Franciji:

— Prve predstave o delavskem gibanju sem dobil še kot mlad kmečki fant v Trebnjem. Slučajno sem bil na železniški postaji v Trebnjem na dan pohoda ORJUNE nad trboveljske rudarje. Orjunaši so z revolverji v rokah prišli na postajo v Trebnjem, nas surovo legitimirali in nagnali s postaje. Kmalu zatem sem šel v družbi fantov v gostilno skupaj z nekim trboveljskim rudarjem, ki je v Trebnjem zbiral pomoč za stavkajoče rudarje. Ko ga je gostilničar Cerkenik zagledal, je prišel k mizi in rekel: »Ali pojdeš iz gostilne ti, ali pa bom šel jaz!«

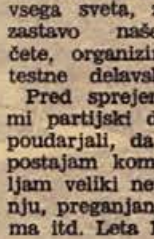
— To je bilo spomladi 1943. Ob štirih zjutraj je prišel na TV postajo 9, ki sem jo vodil, kurir iz Glavnega štaba NOV Hrvatske z nujno pošto za naš Glavni štab. S kurirjem Mirkom Jakšetom sva takoj odšla na pot. Šla sva po cesti proti Maverlenu. Vedel sem da imajo Italijani in BG na Panjan hribu ob cesti proti Kanižarici navadno ob ju trih zasedo. S kurirjem pa sva morala prav tam mimo. Zato sva se ustavila, jaz pa sem se splazil po zvedovati. Kmalu sem ugotovil, da je cesta proti Dragatu-

Pozneje sem odšel v Francijo za delom. Tam sem bil leta 1936 sprejet v KP. Pred sprejemom pa sem moral prestati mnogo preizkušenj. Delal sem v sindikatu, organiziral zbirke za Rdečo pomoč, skrbel za naše politične emigrante, zbiral prispevke za tiskovni sklad in podobno. Pri tem sem spoznal Franca Leskoka-Luko, ki se je pred špansko revolucijo mudil v Franciji. V času revolucije v Spaniji smo imeli dela čez glavo: sprejemali in organizirali smo borce, ki so prihajali z vsega sveta, zbirali smo za zastavo naše Cankarjeve čete, organizirali smo protestne delavske štrajke itd.

Pred sprejemom v KP so mi partijski delavci nenehno poudarjali, da se s tem, ko postajam komunist, izpostavljam veliki nevarnosti, mučenju, preganjanju, nasilju režima itd. Leta 1936 pa sem bil

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

— Beseda »boljševik« je pomenila zame v otroških letih nekaj hudega in groznega. To so mi vcepili v srce v šoli in v zaostalem okolju, v katerem sem živel. Ko sem se kot dekle seznanila s svojim sedanjim soprogom, sem kaj hitro opazila, da je zelo napredno usmerjen. Ko sva bila že poročena, mu je 1932 nekdo v družbi zabrusil: »Kaj boš ti! Ti si boljševik!« Po tem incidentu, če lahko tako rečem, mi je začel podrobneje pripovedovati o delavskem gibanju in počasi sem začela sodelovati.

Pustimo tokrat ob strani delo, uspehe in veselje in se raje sprehodimo po spominih. Pomaknimo se nazaj za nekaj desetletij, v čase, ko je pomenila beseda boljševik toliko kot psovka. V čase, ko je pomenil rdeč nagelj v gumbnici na prvomajski dan to, da kljubuješ, da javno izpričuješ svojo pripadnost delavskemu razredu in da se izpostavljaš. To so bila obdobja vztrajnega, podtalnega in zagrizenega boja za delavske pravice. Politični delavec je bil takrat člen v nepretrgani verigi, ki je bila močna zato, ker so jo povezovali tovarštvo, solidarnost in brezmejno zaupanje v Komunistično partijo.

Bili so to časi policijskih racij in preiskav. Takrat nisi vedel, kaj te čaka jutri. Ko si dobil nalogo, si jo šel opraviti brez pomišljanja, čeprav si vedel, da pri tem nosiš prostost in glavo napredaj! »Rdeča nevarnost« je takrat zmagovala s prepričljivostjo resnice, ki jo je ponujala zatiranim, čeprav je kraljevski režim grozil z zapori in mučenji, s Sremsko Mitrovico in z glavnjačo, s konfinacijo in preganjanjem.

Velika osebna skromnost

Spomine na te čase pripovedujejo stari komunisti-revolucionarji iz občin Črnomelj, Kočevje, Metlika in Novo mesto. 17. aprila so se zbrali v Dol. Toplicah na tovariškem srečanju ob 30-letnici ustanovnega kongresa KPS.

Človek bi pričakoval, da se bodo na vprašanje: »Katero osebno doživetje iz vašega 30-letnega partijskega dela vam je ostalo najbolj v spominu?« usuli spomini kakor plaz.

Pa ni tako! »Kaj naj povem, ko je tega toliko?« zamrmra večina izmed njih zase. Pogled, sicer poln ognja in iskivosti se zastre. Nato steko besede počasi in preudarno. Izkušeni revolucionarji poznajo vrednost besede, saj je bila živa beseda dolga leta njihovo edino orožje.

Pripoved je živa, spomin oster, pozabljena ni nobena podrobnost, iz pripovedi pa veje neprecenljiva skromnost komunisto-revolucionarja, ki ne govori o sebi, pač pa o partijskem delu in o tovariših, ki so sodelovali v podvigu.

Ne stari in mladi, pač pa: napredni in manj napredni!

■ Viktor Avbelj-Rudi, član predsedstva CK ZKS, je na srečanju v Dol. Toplicah čestital zbranim predvojnimi komunistom-revolucionarjem za dolgoletno požrtvovalno delo. Nato je v kratkih besedah opisal tri njihove odlike in poudaril, da so zaradi teh od-

lik še danes najboljši zgled novim rodovom.

■ Velika predanost delavskemu gibanju in partijskemu delu je bila prva odlika predvojnih komunistov. Skupaj z izrednim pogumom, požrtvovalnostjo in vztrajnostjo je pripomogla, da so komunisti vzdržali v času najhujšega terorja v osebnem prepričanju in obdržali stik z množicami. To je Partiji omogočilo, da je lahko že 1941. začela v najtežjih pogojih z vstajo in oboroženim odporom. Današnji čas je drugačen, toda od komunisto terja iste lastnosti in prav zato lahko še danes iščemo vzglede in pobude v delu predvojnih komunistov.

■ Prepričevalna in idejna moč partije je bila tista sila, ki je v obdobju ilegalnega dela pridobivala in povezovala napredne ljudi. Partija namreč takrat ni imela v rokah oblasti, kot smo vajeni reči. V današnji samoupravni družbi pa Partija spet gradi svojo pot s prepričljivostjo komunistov.

■ Brezmejna vera v to, da ima Partija prav, je bila tretja odlika komunistov. Predvojni komunisti so kljub preganjanjem in terorju, s katerim jim je vladajoči režim skušal zapreti pot, nastopali tako, kot da ima Partija dejansko oblast že v rokah. Zavedali so se, da pripadajo tisti sili, ki mora prodreti, sili, ki ne more biti poražena. Takratni občutek oblasti je bil pri komunistih bolj vodstveni občutek, zgrajen pa je bil na brezmejni veri v to, da ima Partija prav.

Zaradi teh treh odlik komunistov v ZK ne more prihajati do sporov med starimi in mladimi, pač pa prenašamo tradicije in izkušnje partijskega dela iz roda v rod. Komunisti se prav zato lahko ločujemo samo v napredne in manj napredne, nikakor pa ne v stare in mlade!

VSEM INVESTITORJEM, POSLOVNIM PRIJATELJEM IN DELOVNIM LJUDEM SPOD. POSAVJA CESTITA ZA PRAZNIK DELA

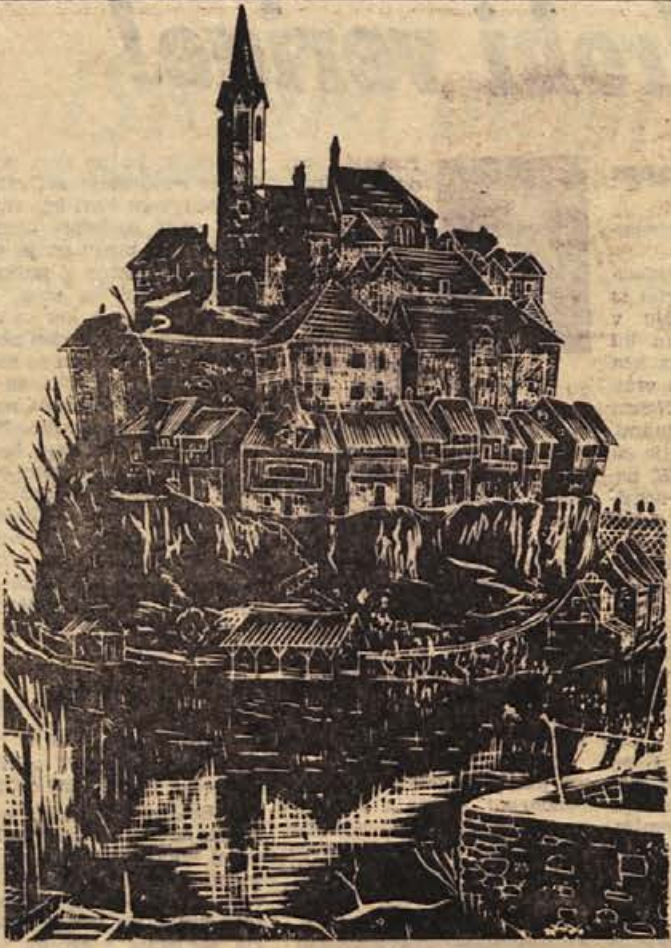
GRADBENO PODJETJE

SAVA

KRŠKO

Miran Jarc: Novo mesto

Izidor Mole: Spomin na Novo mesto

Jarčevo Novo mesto je v knjižni obliki izšlo leta 1932, ko ga je izdala Jugoslovanska knjigarna v Zbirki domačih pisateljev. Zanimivo delo o Novem mestu so leta 1960 ponatisnili pri Cankarjevi založbi v zbirki Jarčevih del (naslov *Človek in noč*). In znova se srečujemo z njim v knjižici, ki jo je pred časom izdala Državna založba Slovenije. Miran Jarc pripada tako v stilnem kakor duhovnem pregledu ekspresionizmu, v znamenju katerega je ustvarjal večina slovenskih literarnih imen po prvi svetovni vojni.

Vse hiše so v zastavah. Trg pred kapiteljsko cerkvijsko je poln meščanov. Pravkar se je končala slovesna naša zahvalnica, ker je njegovo apostolsko Veličanstvo dočakalo šestinosemdesetletni rojstni dan. Ob obzidju se tesne gruča radovednežev. Med njimi

stoji tudi Bohorič, ki se je zmelnil z Zorcem za sestanek. Poleg njega piše opazke stari poročevalec »Dolenjskih novic«. Bohorič mu s posmehljivimi pripombami pomaga naštevati izbrance, ki se razhajajo pred cerkvijsko. ... zastopniki vseh c. kr. c.

vilnih oblasti, c. kr. orožniki, prostovoljni strelec, ves oficirski zbor, štabni zdravnik, poveljnik rezervne bolnišnice dr. Tr Roth, dr. Ernst Balkany, poročnik Varias, vsi trije z viteškim križcem Franc Jožefovega reda, zastopniki uniformirane meščanske garde in veteranskega društva, požarna bramba, zastopniki trgovcev in beguncev. « Vsi se klanjajo drug drugemu dostojanstveno in slavnostno. Prezirno se ozirajo po hlastajoči množici. V trenutku, ko se je cesarsko-kraljev okrajni glavar, vladni svetnik gospod baron Rechbach, okrenil k polkovniku pl. Pöllu Föhrenau, je h gospodu prišepal neobičajen človek; pustno našemljen, s pisanimi trakovi na raztrgani vojaški kapi, opasan z leseno sabljo in z lesenimi kolajnami na zelenem, ogoljenem suknjicu, tridesetleten bebec, umazan, zmršen, z rdečkasto brado — to je bil Andrej, o katerem si je vse mesto pravilo, da je nezakoniti sin graščaka pl. Langenfelsa, ki je ta hip stal v bližini gospoda glavarja.

Bebec Andrej je vojaško pozdravil in na vso moč zavpil: »Zivela Avstrija! Zivel cestar! Zdaj pa stopimo vsi skupaj na cesarsko kosilo h Kokliču.«

Množica je bruhnila v smeh. Iz ozadja se je začelo ploskanje. Gospodje v cilindrih in z odklovanji so okameneli. Z njimi vred je okamenel tudi bebec Andrej. Čar uniform in pontifikalne maše je bil hudo oskrinjen. Komaj so priklicali stražnika, ki je skušal odvesti nerodneža. Toda šepavi norec se je začel upirati. »Jaz sem grajski,« je vpil, »v kočaji me morate peljati na cesarsko pojedino.« Ob smehu in ploskanju množice ga je stražnik odvedel.

»Sijajno,« je vzkliknil Bohorič, »to, dragi urednik, morate popisati v »Novicah!« A! ujaljeni poročevalec ni utegnil posvariti Bohoriča, ki je bil medtem že ugledal Zorca. »Si videl, kaj?« se je Zorec hihital in prerival z Boho-

ričem skozi gnečo. »To je treščilo kot bomba med ljudmi. Ali pa veš, da sem jaz zrežiral to igro? Toliko časa sem nagovarjal Andrejca, da se je res ojunadil. S takimi prizori osmešiš vse take ceremonije in njih malike.«

Bohorič je bil zavzet nad Zorčovo pustolovščino, »Samo da si prišel, samo da si prišel,« je vzkliknil. Zdaj mu je bil Zorec živo potreben. Na potu v mesto sta srečavala same praznične ljudi, ki so bili veseli že samo cesarskih zastav, samo da so si s samoprevaro priklicali za nekaj ur razkošje brezskrbnosti in predvojnih časov.

»Veš, Zorec, vse iluzije sem izgubil,« je spregovoril Bohorič. »Vse do zadnje. In sedaj se zapišem, če hočeš, v kakršenkoli krožek, samo da bo borben. Zato sva se našla. Morala sva se najti.« Na dolgo in široko mu je pripovedoval o praznosti svojih počitnic vse do zadnjega izleta na Gorjanec.

»Kaj boš sanjal v teh časih. Ali ne čutiš, da se je ozračje zgotostilo za nevihto? Še revolucijo bomo dočakali. Vesel bodi, da si spregledal, Bohorič, koliko ti moram povedati. Dežela je že vsa naveličana do obupa. Oblast je že tako slabotna, da zadošča iskrice upora, pa se bo vse zrušilo. Komaj se čakam septembra. Ustanoviti moramo klub jugoslovanskih dijakov. Slišal sem, da imajo že po drugih mestih podobne tajne krožke.« In obširno je razpredal načrt, ki si ga je bil izmislil v teh tednih.

Art Buchwald:

Rdeča garda

Če niste popolnoma prepričani, da je ta naša zemlja ponorela, se samo spomnite, kakšen hrup je dvignil tisk o 17-letni Twiggy, britanski manekenki.

Twiggy, ta zadnji krik na področju seksualnih simbolov, je čisto podobna fantu. Edino, po čemer boste spoznali, da gre za deklo, je njena frizura, ki je mnogo krajša od frizure, kakršno nosijo današnji fantje.

Naj še tako demantirajo, ampak modni ustvarjalci so skovali zaroto, da bi uničili žensko telo, takšno, kakršno smo doslej poznali. Doseči želijo, da bi bile vse ženske podobne Al Caponu, Ernestu Hemingwayu ali Belmondu. Pred kratkim sem obiskal salon nekega mojstra ženske mode in ga intervjuval o ženski modi.

Ko sem se pojavil na vratih, je pristopil k meni monsieur Alfonso.

— Kako ste ljubki, draga moja, je vzkliknil. — Cigara vam imenitno pristaja!

— Monsieur Alfonso, je zastokal njegov tajnik. — To ni vaša manekenka, ampak neki novinar!

— Ah, oprostite, je zajecjal Alfonso. — Pred kratkim sem kreiral neki ženski model, ki je bil neverjetno podoben vaši obleki.

— O. K., sem odgovoril. — Vsek se lahko zmoti. Povejte mi kaj o svojih stvaritvah. Zakaj so pri vas ženske tako podobne moškim?

— Nimate prav. Mi dejansko osvobajamo žensko telo tradicionalnih okrasov, ki so že od davnih časov napravili iz ženske podrejenosti blitje.

Tedaj se je pojavila neka manekenka. Nosila je kučmo, presito bluzo in črne škornje.

— Ta model imenujemo rdeča garda, mi je pojasnil mojster. Primeren je za popoldanske sprehe. Jeanette, bojim se, da bi kdo lahko pod vašo obleko zasutil prsi. Škoda, škoda, saj veste, da letos ne kažemo prsi.

Pritisnil je na gumb in na vratih se je pojavil nekakšen lovec na divjačino.

Manekenka je nosila avstralski klubok, ogrinjalo iz dolgodiškega krzna, usnjene hlače, težke volnene nogavice in škornje.

— Ta model sem imenoval Zarja nad Manitobo, mi je pojasnil mojster. — Lahko ga nosite doma pri sprejemanju gostov.

— Ampak, monsieur Alfonso, sem zastokal. — Ne bi hotel biti preveč kritičen, toda zdì se mi, da ti modeli ne poudarjajo ženskih oblik.

— Seveda ne. To je vpliv rdeče garde. Studiral sem fotografije rdečegardistov, in tedaj se mi je posvetilo. Sploh ni mogoče razlikovati moškega od ženske. Čudim se, na kakšno genialno idejo so prišli Kitajci.

V tem trenutku se je pojavil model v črnem dežnem plašču, visokih škornjih in z rdečo čelado, na kateri je bila napisana nekakšna številka.

— Kaj je to? sem vprašal.

— Ne vem zagotovo, je odgovoril Alfonso nervozno.

— Ali je izbruhnil požar in so prišli gasilci ali pa je to moj največji model poročne obleke...

Siegfried Lenz: Ljubezenska zgodba

Joseph Waldemar Gritzan, velik, molčeč drvar, je podlegel ljubezni. Pa se mu ni v hrbet zapicila le takšna špičasta strelica, marveč, kot se je spodobilo njegovemu poklicu, prava pravcata plenkača. Sprejel pa je to sekuro v trenutku, ko je zagledal izredno zdravo, roznato deklo Katarino Knack pri spiranju perila. Na svojih znatnih kolenskih je klečala ob rečici, s sklonjenim telesom, nekaj lakšno na rdečem obrazu, in čudovito obdelovala perilo. V tem trenutku, kot že rečeno, je šel mimo Joseph Gritzan, in preden se je dobro zavedel, mu je v hrbtu že zijačala rana.

Temu primerno ni šel v gozd, marveč je približno ob petih zjutraj prišel v Suleyken k duhovniku in izobnal božjega moža iz postelje. »Meni, gospod župnik,« je rekel, »je prišlo na misel, da bi se poročil. Zato bi vas prosil za krstni list.«

Duhovni, oropan mlitih sanj, si je precój nemilostljivo ogledal Josepha Gritzana in rekel: »Sin moj, če ti že ljubezen ne da spat, bodi obziren vsaj do drugih ljudi. Pridi pozneje, po zajtrku. Če pa imaš čas, mi lahko malce prekopljesh vrt. Lopata je v hlevu.«

Drvar je hitro pogledal k hlevu in rekel: »Če bo vrt prekopan, bom smel potem prositi za krstni list?«

»Vse bo lepo odobreno, tako zdaj kot nekdanj,« je rekel župnik in se poslovil.

Joseph Gritzan, srečen spričo teh besed, je s tako silo začel uporabljati lopato, da je bil vrt kaj kmalu prekopan. Potem je po ponovnem razgovoru z župnikom

potegnili svinjarn obročke skozi nos, pomolzel kravo, obral dva grna rdečega grozdja, zaklal gos in nasekal skladovnico drv. Prav ko se je namenil popraviti hlev, ga je poklical župnik, izpolnil krstni list in ga z milimi svarili izročil Josephu Waldemaru Gritzanu. No, ta je počasi in skrbno zvil listično, jo zavil v stran iz mazurskega kolarjarja in jo shranil nekje v razsežni okolici svojih prsi. Zahvalil se je, kot se spodobi, in se brž odpravil k rečici, kjer ga je zadela ljubka Amorjeva sekira.

Katarina Knack ni vedela nič o njegovem stanju in prav tako malo je vedela, kaj vse je že napeljal na skrivna pota. Pojoč je klečala ob rečici, zvijala in gnetila perilo in si v premorih dovolila ogledovati svoj obraz, kar je bilo v rečici mogoče.

Joseph je objel roznato postavo — s pogledi, se razume — globoko zajel sapo, za hip požrl silino in zagrgal in potem, ko se je odkolcal, stopil proti brvi. Silno in dolgo je razmišljal, kakšne besede naj bi uporabil, in ko je zdaj stal zraven nje, je takole govoril: »Zdrični, no, malo v stran.«

To je bil brez dvoma zelo jaseen stavek. Katarina mu je urno napravila prostor na brvi in brez besed je sedel zraven nje. Sedela sta tako — le kako neki dolgo? — kakšne pol ure in drug drugemu krepko molčala. Opazovala sta rečico, parobek gozda okraj nje, gledala, kako so se v dno zaganjali pupki in dvigali drobcene blatne oblačke, in kdaj pa kdaj sta se zagledala tudi v igro rac. »Kmalu bodo jagode zrele. In o bo-

rovnicah v gozdu ni vredno niti govoriti.« Deklica, ki ni bila pripravljena na njegov govor, se je zdrznila in rekla: »Ja.«

Tako, in zdaj sta tiho kot piščanca sedela drug poleg drugega, kukala čez travnik, kukala proti gozdu, pokukala včasih tudi v sonce in se včasih tudi popraskala za vratom ali po nogah.

Potem, čez dolgo časa, se je spet zgodilo nekaj nenavadnega. Joseph Gritzan je segel v žep, privlekel iz njega nekaj, zavitega v papir, in rekel Katarini Knack: »Hočeš,« je rekel, »malo sladkega korena?«

Priskimala je in drvar je odvil dve palčici sladkega korena, ji eno dal in gledal, kako jo liže. Očitno ji je dobro teknila. Postala je prešerna — vendar ne toliko, da bi govorila — spustila je noge v vodo, jo plivkala v majhne valčke in mu sem in tja pogledala v lice. On pa si je sezul čevljev.

Vse dotlej je bilo, kakor je v redu in prav. Toda naenkrat — to se pač dogaja v takšnih zgodbah — je stari Guschke stopila pred hišico in zavpila: »Katinka, kje je žehta?«

Nakar je deklica zmedeno poskočila, prijela vedro in meni nič tebi nič, kot bi palčica sladkega korena prav nič ne pomenila, hotela izginiti. Toda, hvala bogu, je Joseph Gritzan že raziskal razsežno območje svojih prsi, držal krstni list v rokah, ga skrbno razvil in še enkrat namignil dekletu, naj sede k njemu.

»Znaš,« je vprašal, »bratija Urno je pokimala. Pomoži ji je krstni list in vstal. Opazo-

val je, medtem ko je brala, njen obraz in se ves tresel.

»Katinka,« je kričala stara Guschke. »Katinka, so race požrle žehto?«

»Preberi ga do kraja,« je grozeče rekel drvar. Zastavil ji je pot, bog ve, da, ta človek.

Katarina Knack se je vedno bolj zatapljala v krstni list, pozabila je na svet in žehto in stala, no, pa recimo, kot zasanjan telček, prav tako je stala pred njim.

»Žeha, žeha,« je kokodakala Guschke.

»Preberi do konca,« je grozil Joseph Gritzan in bil tako razburjen, da se sploh ni čudil svoji zgovornosti.

Nenadoma je skozi mali novje planila stara Guschke, urna bujna ženska, stopila čisto h Katarini in zavpila: »Žeha, Katinka! In s tatarskim pogledom se je zastrmela v drvarja: »Žeha je bolj važna, ti koleral!»

O, čudež ljubezni, posebno mazurske ljubezni. Deklica, sanjajoča, roznata, je dvignila glavo, pokazala stari Guschke krstni list in rekla: »Zdaj je,« je rekla, »zgovorjeno in zapечатeno. Kakšen lep krstni list! Poročila se bom.« Stara Guschke, ki ji je bilo sprva, ko bi jo kdo s kolom po glavi, se je nato zasmejala in rekla: »Ne, ne,« je rekla, »česa vsega ne prinese žehta! Pri namakanju še ni bilo nič, pri likanju pa že skoraj vse.«

Medtem pa je Joseph Gritzan spet nekaj privlekel iz žepa, dal deklici in rekel: »Bi še malo sladkega korena?« je rekel.

Prevedla: Alenka Boič-Vrabcova

Kultura in mladina v Kočevju

Zanimivo posvetovanje o organizaciji kulturne dejavnosti v Kočevju — Z združenimi sredstvi predvsem kvalitetnejše prireditve! — V prihodnji sezoni trije abonmaji: mladinski in dva večerna — Posvetovanja o mladinskem klubu brez predsednika občinskega komiteja mladine

Predzadnji petek je bil v dvorani Socialnega zavarovanja v Kočevju sestanek za stopnikov gospodarskih in drugih organizacij, ki ga je sklical občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Razpravljali so o sodelovanju gospodarskih organizacij pri organizaciji kulturne življenja v Kočevju.

Zadnje leto se je kulturna dejavnost v Kočevju močno razmahnila. Naj omenimo le redna gostovanja dramskih skupin iz Ljubljane (minuli teden je gostovalo Mestno gledališče s Petanovo satiro Beseda ni konj, v petek pa Sentjakobsko gledališče z Jurčič — Marinčeva igra Hči mestnega sodnika), redne koncerte domače glasbene šole in razstave v likovnem salonu. Nedvomno zavidanja vredni napredek, občinski svet pa želi vse skupaj še popopularizirati, predvsem pa voditi kulturno dejavnost še bolj organizirano in načrtno. Sredstva, ki jih za različne prireditve dajejo kolektivi in občinski svet, bi bilo treba

združiti in lahko bi ustvarili še več.

Da je zanimanje za kulturno dejavnost v Kočevju resnično veliko, dokazuje petkov sestanek; skoro vsi povabljeni so se dogovorili, da bodo v novi sezoni organizirali tri gledališke abonmaje, mladinskega in dva večerna, za kar bi potrebovali okrog sedem milijonov starih dinarjev. Letos je občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij dobil iz občinskega proračuna 2,8 milijona, od občinskega sindikalnega sveta pa še 400.000 SD. Milijon in 300.000 din bodo porabili za potujoči kino, okrog pol milijona za likovni salon in okrog 300.000 dinarjev za kritje izgube domače Svobode iz prejšnjih let, tako da ostane svetu le še dober milijon dinarjev.

Na sestanku s predstavništvom kolektivov so se dogovorili, da se bodo leti čim prej odločili, koliko vstopnic za novo sezono bodo vzeli za svoje delavce za abonmajske predstave (v vsakem abonmaju bo šest predstav), vstopnica za abonma pa bo stala 12.500 starih dinarjev. Na ta način bi zbrali okrog pet milijonov dinarjev. Ko bodo organizirani upravljanja v podjetjih odločili o tem, morajo upoštevati, da so sredstva namenjena za kulturo in da se vsaka naložba vanjo slej ko prej bogato obrestuje.

Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij s skromnimi sredstvi podpira tudi dejavnost ostalih prosvetnih organizacij v občini. Medtem ko kočevska Svoboda ne kaže zanimanja za delo, je MKUD na gimnaziji precej prizadeven, prav tako šolsko kulturno društvo v Fari, KUD v Predgradu, del sredstev pa bodo namenili tudi kot pomoč knjižnici v Osilnici.

V zadnjem času je svet za kulturo pri občinski skupščini

ni dvakrat razpravljala tudi o zamisli predsednika sveta prof. Miloša Humeka o organizaciji centra za kulturno udejstvovanje in zabavo mladine. Mladina v mestu namreč nima primernih prostorov, kjer bi se shajala in prirejala kulturne in druge prireditve. Za mladinski klub, kjer bi lahko imeli plesne, recitacijske ali literarne večere, glasbene prireditve ipd., bi bili najprimernejši prostori nekdanjega muzeja, ki jih ima sedaj Trikon. Če bi dobili te prostore, bi bila organizacija mladinske zabave urejena. Nekatera podjetja so že obljubila sodelovanje pri urejanju prostorov. Zal se obeh posvetovanj kljub vabilu ni udeležil predsednik občinskega komiteja mladine. Kaj se mladina mogoče za to ne zanima? Ne potrebuje podobnega prostora ali pa je vprašanje zabave že uredila po svoje? -vec

Werner Berg: GLEDALCI (lesorez)

V LAMUTOVEM RAZSTAVIŠČU v Kostanjevici na Krki bodo 9. V. ob 19. uri odprli razstavo dveh avstrijskih umetnikov: slikarja Wernerja Berga in kiparja Othmarja Jandla. Razstavljena bodo najlepša dela obeh umetnikov, izmed katerih uživa Werner Berg svetovni sloves. Mojster lesoreza se nam bo tokrat predstavil z bogatim izborom črno-belih nasprotij, ki govorijo z izredno likovno močjo. Otvoritveno besedo bo spregovoril dr. Emilijan Cevc, znanstvenemu sodelavcu SAZU, po otvoritveni besedi bo tudi običajni glasbeni recital.

Domala nova dvorana

Pred dnevi smo z veseljem opazili, da je omarica kina Krke v Novem mestu znova polna. Nismo se tega razveselili zaradi filma, ki je prišel, ampak zato, ker smo tako zvedeli, da je dvorana novomeškega Doma kulture znova odprta. Prenovljena dela so bila končana in prav zanimalo nas je, kakšen bo ta novomeški hram kulture. Naj povemo, da je vrednost prenovljenih del v dvorani 17 milijonov starih dinarjev in da so prizadevni uslužbenici Zavoda za kulturno dejavnost opravili s prostovoljnimi delom več del, katerih vrednost dosega skoraj milijon starih dinarjev. Dvorana je dobila popolnoma spremenjen videz; število sedežev se je povečalo. Stirideset novih prostorov v dvorani se pri sicer majhnih novomeških kulturniških ustanovah že pozna. Obnovljena dela v dvorani sicer niso spremenila odrske odprtine, na tem delu dvorane so opravili samo nekaj nujnih popravil. Parter pa se je povsem spremenil: upoštevajoč načela

moderne gledališke ali kino dvorane so naredili položna tla, tako da je pogled na oder dober z vsakega sedeža in da govor oziroma zvok ne zadeva na ovire. S stranskimi balkoni, ki so novost v dvorani, so dosegli lepo podobo samega prostora: pridobili so nove sedeže, (ti so zlasti pri gledaliških predstavah zelo primerni) ter povečali akustičnost dvorane. Posebnost v dvorani so tudi asfaltna tla ter prenovljena galerija.

Sedeži v parterju so ostali stari. Čeprav ni dolgo, kar so jih kupili, so že domala vsi zaznamovani z napismi, ki so pogosto vse prej kot dostojni. Obiskovalci prihajajo v kino med drugim tudi z noži. Kako bi sicer lahko tako globoko vpisovali svoja imena in drugo v naslonjače sedežev? V neki restavraciji na Poljskem, v Krakovu sem videl ploščo iz krškega materiala z napisom: »Če se na vsak način hočeš podpisati, se podpiši tukaj.« Res ne gre, da so podpisali tako nesistematično razporejeni po

celi dvorani! Morda bi kazalo kaj takega uvesti tudi pri nas.

Novo mesto je na prenovljeni Dom kulture lahko ponosno. Dela so bila opravljena zelo hitro in temeljito.

P. BRESČAK

Viragova Verona

Zbirka novel slovenskega pripovednika Ferda Godine, ki je pod tem naslovom pred kratkim izšla pri Mladinski knjigi, je na slovenskem knjižnem trgu razveseljiv pojav. Prvič zato, ker je zajeta iz življenja mladih večeršnjega sveta, in drugič, ker je pisatelj v njej življenjsko širok, osvetočujoč, tak, da ga bodo radi prebrali ne le sedanjci, marveč tudi pozni rodovi. Knjigo je opremila in ilustrirala Melita Vovk-Stih, spremno besedo o pisatelju in njegovem delu pa je napisal Ivan Potrč.

Kocbekova »Listina«

Slovenska matica je te dni izdala knjigo Edvarda Kocbeka »Listina«, ki obsega pisateljeve dnevniške zapiski od 3. maja do 2. decembra 1943. Povzemamo nekaj vrstic iz ocene dr. Franca Škerjaja:

»Kocbekovi dnevniški zapiski kažejo obilje dialogov z ljudmi osvobodilnega gibanja pred petindvajsetimi leti, o problemih, ki so zanimali ljudi taktičnega časa, ki so intenzivno doživljali ta čas, soustvarjali njegove zahteve ali pa jim celo tudi nasprotovali.«

Ob Kocbekovi Listini se nam obeta zanimivo branje. Knjigo je Slovenska matica izdala za letošnje leto. Obsega 545 strani in pisateljevo spremno besedo. Opremil jo je Janez Bernik.

OBIŠČITE ZANIMIVO RAZSTAVO V DOLENJSKEM MUZEJU!

Obveščamo vso javnost, šole in delovne kolektive, da je v Dolenjskem muzeju v Novem mestu prirejena razstava »Slovenska kmečka noša v 19. in prvi polovici 20. stoletja. Razstava je odprta vsak dan od 8. do 13. ure, ob sredah in petkih pa tudi od 17. do 19. ure.

P. BRESČAK

Revija pihalnih orkestror

V organizaciji republiškega sveta zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, občinskega sveta Zveze v Kopru ter obalne turistične zveze v Kopru bo 18. junija v Kopru republiška revija pihalnih orkestror. Namen te prireditve je, da se pozivi dejavnost pihalnih orkestror, da se dvigne strokovno znanje in umetniška raven ter da si udeleženci izmenjajo svoje dosedanje izkušnje. Rok za prijave je sicer že potekel, vsoeno pa bi bilo zanimivo slišati, če se je tudi z našega področja prijavila kakšna skupina.

Mladinski pevski festival v Celju

Od 1. do 4. junija bo v Celju mladinski pevski festival, ki ima v programu tekmovalne, koncerte mladinskih zborov, posvetovanje jugoslovanskih glasbenih pedagogov ter mednarodno razstavo učnih knjig, pripomočkov in avdio-vizualnih pripomočkov za glasbeni pouk. Za pevski festival vlada med pedagogi, ki se ukvarjajo z glasbenim poukom, veliko zanimanje.

Novi prostori študijske knjižnice

Študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu je te dni pridobila nekaj novih prostorov v sosednji stavbi. Da bi bili novi prostori čim bolj estetsko urejeni, je kolektiv knjižnice poskrbel za ureditev velikega hodnika v novih prostorih. Večletna prizadevanja kolektiva, da si pridobi nujno potrebne prostore, so se te dni uresničila. Mesto si bo s tem na starih mestnih vratih postavilo kulturni spomenik.

PST! Zelo zaupno!
moj najboljši
in najljubši prijatelj

je ZVITOREPEC
Zato vsak četrtek kupim
ZVITOREPCA

Janez Kališnik in Franjo Smole v Kočevju

V soboto, 22. aprila zvečer, je likovni salon v Kočevju dočel peto spremeno: razstavo nad 30 akvarelov slikarjev amaterjev Janeza Kališnika st. in Franja Smoleta iz Ljubljane.

Ko stojim sam samost v razstavni prostor, nehote mislim na številna slikovna prazna ali pa neokusnim kičem napolnjena stanovanja ne le pri nas na Kočevskem, pač pa tudi drugod. In dozdeva se mi, vedno jasne-

je se zavedam, da so zanimiva dela, ki bodo razstavljena v salonu do konca meseca, z umetniškega in tudi s finančne strani dostopne vsem, tudi preprostejšim ljudem. Marsikdo bi namreč s odkupom razstavljene slike okusneje opremil svoje stanovanje...

Oba slikarja sta izrazita polsajstista. Privlačni ju narava, nookrnjena, prvobitna pokrajina, v kateri se prepletajo in polgrajavo odtenki barv najčudovitejšega mojstra čopca — prirode. Medtem ko je Kališnik še izrazit realist v izbiri in upodobitvi motiva, zahaja Smole tu in tam v ekspresionistične vode, v rahlo abstrakcije, ki pa je še vedno razumljiva, blizu povprečnemu gledalcu.

Naj ob tej priložnosti opozorim še na nekaj. Na razstavah so navadno tudi posebne knjige ali zvezki, kamor obiskovalci zapišijo vtise, pripombe, kritike ali pa se le podpišejo. Tudi na tej razstavi sta dva zvezka, za vsakega slikarja posebej. Prvih nekaj strani je že izpoljenih, toda kako izpoljenih? Nekaj vedno ali manj nečitljivih podpisov, različne črčke, črte in podobno, kar vse a razstavo nima zveze. Umetnikom so knjige vtisov dragoceni dokument, besede kritike, pohvale ali graje obiskovalcev pa spodbuda za nadaljnje delo. Knjige vtisov pa so tudi spričevalo zrelosti in resnosti obiskovalcev. Torej si bomo zapomnili: če nimamo po ogledu razstave kaj vpisati v knjigo, potem ne pišimo ničesar, ne črtajmo, ne poskušajmo se sami v risanju, ne dokazujemo svoje nezrelosti! Lahko se le podpišemo, lepo in čitljivo. Povemo, da smo si razstavo ogledali. To bo dovolj.

F. GRIVCO

Tri dragocene knjige

Pri ugledni slovenski kulturni ustanovi, Slovenski matici, so izšle tri pomembne knjige: roman Andreja Hienga Gozd in pečina, Slovenska književnost 1945-65 avtorjev Borisa Paternuja, Helge Glušič-Krisperjeve in Matjaža Kmecla ter študija Arhitektura XVI. stoletja na Slovenskem (avtor Nace Sumi).

Hiengov roman je plod večletnih pisateljevih prizadevanj in več odlomkov je bilo že objavljeno v literarni reviji Sodobnost. Hieng je kot pisatelj znan po delih Usodni rob in Planota. Nagnjen k razmišljanju in psihologiziranju, je Hieng v tem delu, ki je bilo ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku nagrajeno, podal usodo skladatelja Mira Lebara, ki se giblje v svetu ljudi, katerih izredne, nenavadne življenjske usode naravnost terjajo izpovedovanje.

Slovenska književnost 1945-65 je prispevek članov katedre za slovensko književnost v Ljubljani, ki hočejo preroči-

ti praznino informiranosti o sodobni slovenski književnosti. Ugledni znanstveniki slavisti nam sporočajo o liriki, prozi in literarnem dogajanju v najnovejšem obdobju slovenske književnosti. Študija, ki je pred nami, ne bo samo izreden pripomoček slavistom, ki posredujejo znanje dijakom v šolah, temveč tudi vsem tistim, ki se zanimajo za književnost.

Arhitektura XVI. stoletja na Slovenskem je delo, ki je bilo pred dnevi nagrajeno z nagrado Sklada Borisa Kidriča. V obrazložitvi pri podelitvi nagrade je bilo rečeno, da knjiga prispeva bistveno nove ideje o podobi, značaju in pomenu tistega dela slovenske umetnosti, ki je našel svoj izraz v doslej skoraj nezapaženi arhitekturi 16. stoletja na Slovenskem.

Vse tri knjige Slovenske Matice sodijo na naše knjižne police.

P. BRESČAK

Spremenjen statut občine

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji izglasovala tudi nekatere spremembe občinskega statuta. Tako bo po novem pri občinski skupščini le osem svetov: za splošne in notranje zadeve, za urbanizem, gradbeništvo in komunale, za družbeni plan in finance, za gospodarstvo, za izobraževanje in telesno vzgojo, za kulturo, in socialno varstvo ter za narodno obrambo. Doslej je bilo pri skupščini trinajst svetov.

V bodoče bo mandatna doba članov svetov štiri leta, s tem da se vsaki dve leti izmenja polovica članov. Člane svetov bo imenovala občinska skupščina, vendar na predlog delovnih in družbeno-političnih organizacij. Tudi predsednika občinske skupščine ne bodo volili več na dve leti, ampak na štiri.

Volitve in imenovanje

Na zadnji seji je občinska skupščina Kočevje imenovala: — Petra Šubica za predsednika stanovniške arbitraže pri Stanovanjskem podjetju; — Janeza Žužka, Antona Hočvarja, Marka Zvočnika, Stanca Zemljaka, Eda Račiča, Ivana Uhan in Gusti Lenasi v odbor za pomoč odpuščenim odsojencem; — Franca Ahaca, inš. Cirila Štrumbija in Francisa Oberča v razpisno komisijo za razpis upravnika Delavsko-ustalobenske restavracije Rudnik.

Kje bo kopališče?

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je Viktor Drago predlagal, naj bi se čimprej odločili, kje bo stalo novo kočevsko kopališče. Predlogov je namreč več, pa tudi mnenja občanov so zelo različna. Predlagal je, naj bi imenovali posebno komisijo, ki bi izbrala najprimerjšo lokacijo.

Predsednik občinske skupščine je odgovoril, naj bi o tej zadevi razpravljali in odločili pristojni svet, vendar naj bi se pred odločitvijo posvetoval z investorjem, odborom za gradnjo kopališča in z vsemi zainteresiranimi društvi, organizacijami in občani. Svet naj nato o predlogih oziroma sklepih obvesti občinsko skupščino.

V Kočevju ustanovljajo jamsko sekcijo

Sklep Turističnega društva Kočevje in Jamarskega kluba Ribnica, da bi ustanovili v Kočevju jamsko sekcijo, se je začel počasi uresničevati. V Turistični pisarni (pri avtobusni postaji) se je že pripravilo nekaj mladih in starejših občanov, ki žele postati jamarji. Vendar je prijavo malo, zato naj se vsi, ki jih zanima raziskovanje in urejanje kraških jam, prigrta v pisarni Turističnega društva.

Lepih podzemskih jam je na Kočevskem precej, zato je prav da ustanovimo tudi v Kočevju jamarsko organizacijo, katere člani bodo jame raziskovali, urejali in tudi varovali.

Cene v Kočevju

Pretekli ponedeljek so vletale v trgovino s sadjem in zelenjavo naslednje malo-prodajne cene: krompir 0,72 Ndin/kg, jajca 0,47 Ndin/kg, pomaranče 4,60 do 4,84 Ndin/kg, banane 5,40 do 5,70 Ndin/kg, limone 4,50 Ndin/kg, jabolka 3,76 do 4,05 Ndin/kg, sveže zelje 1,96 Ndin/kg, kisla zelje 1,54 Ndin/kg, kisla repa 1,42 Ndin/kg, solata 5,44 do 7,80 Ndin/kg, čebula 3,76 novih din/kg, ribe 6,35 Ndin/kg, fižol v zrnju 3,93 do 4,77 novih dinarjev/kilogram.

Volišča v kočevski občini so bila lepo okrašena. Na sliki volišče »Trgoprometa«, kjer je bil izvoljen za občinskega odbornika Jože Zagar. (Foto: Primc)

O odpustih naj razpravlja sindikat!

Notranje rezerve niso samo v številu zaposlenih — Brezplačna pravna pomoč s področja delovnih razmerij — Sindikalni svet denarno podprl kulturo in telesno vzgojo

Na zadnji seji plenuma občinskega sindikalnega sveta Kočevje 13. aprila so razpravljali o zaposlovanju in proračunu sveta za letošnje leto.

S položajem na področju zaposlovanja je plenum seznanil vodja kočevske enote Zavoda za zaposlovanje Marko Zvoček. Člani plenuma so v razpravi menili, da v sedanjem položaju delovne organizacije ne bi smele iskati notranjih rezerv le v zniževanju števila zaposlenih, ampak tudi v boljsem izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti, boljši organizaciji dela in sedanjim pogojem poslovanja.

Obvezno slikanje pljuč in srca

Fluorografiranje odkriva morebitne zmetke boleznin — Kdor se je ne bo udeležil, je lahko kaznovan z 10.000 S-din

Od 16. do 23. maja bo v kočevski občini fluorografiranje (slikanje pljuč in srca). Fluorografiranje bo brezplačno in obvezno za vse občane, stare nad 24 let. Kdor se ga ne bo udeležil, bo lahko kaznovan z denarno kaznijo do 10.000 S-din. Vsak občan, ki bo moral priti k fluorografiranju, bo dobil poziv, na katerem bo napisano, kam in kdaj naj pride. S fluorografiranjem odkrivajo boleznin pljuč in srca, kar je pomembno za uspešno zatiranje morebitne bolezni. Prav

prilagojeni komercialni službi. Kolektivi, ki jim gre dobro, se ne bi smeli zapirati vase, ampak naj bi pomagali reševati nekatere težave, ki se še pojavljajo (naraščanje nezaposlenosti) ali pa se bodo še pojavile na območju občine.

Plenum je tudi ugotovil, da morajo v bodoče sindikalne podružnice spremljati politiko zaposlovanja in odpustitve v svojih delovnih organizacijah. Predvsem bi morale vedno razpravljati o morebitnih odpustih v svoji delovni organizaciji.

Plenum je sprejel proračun

občinskega sindikalnega sveta za letošnje leto. V njem so predvidevali 6000 Ndin za kulturo in 5000 Ndin za telesno vzgojo v občini. Občinski zvezni kulturno-prosvetni organizacij so namenili 4000 novih din, 2000 Ndin pa za »elo rudniške gozde. Denar, ki so ga namenili za telesno vzgojo, bodo dali občinskemu svetu za telesno vzgojo.

Občinski sindikalni svet je organiziral za člane sindikata službo pravne pomoči, ki daje brezplačne nasvete predvsem s področja delovnih razmerij. Služba daje pomoč vsako sredo od 16. do 17. ure v prostorih občinskega sindikalnega sveta.

Vojaki iz Sombora čestitajo

bralcem Dolenjskega lista, delovnim kolektivom, svojem in prijateljem ter jih prisrčno pozdravljamo. Stane Bevc, Roman Pirnar, Avgust Ogrizek, Jan Grčar in Alfonz Kovačič, vojaki v Somboru.

Pol ure brez telefonskih zvez

V torek popoldne je bilo Kočevje več kot pol ure brez telefonskih zvez. Zaradi okvare v avtomatski telefonski centrali v Kočevju od 13.15 do 13.48 ni bilo mogoče telefonirati niti po mestu niti v druge kraje.

Volilo je nad 90 odst. upravičencev

Vsa volišča so bila lepo urejena — Volivci so prihajali zjutraj množično, ponekod pa so čakali v vrstah, da bodo volišča odprta

Večmesecne priprave SZDL na volitve 23. aprila so se v kočevski občini bogato obrestovale. Sestanki po vaseh, ki so jih organizirali krajevni odbori SZDL, in v mestu, ki sta jih organizirala krajevni odbor in odbor občinske konference SZDL — slednji je imel tudi dober program predvolilnega dela — ter popolna obveščeniost vseh volivcev, za katero je prav tako poskrbel SZDL, so dali dob-

re rezultate. Ze do 10. ure popoldne je volilo nad 80% volivcev. Do zaključka volitev so ugotovili, da se jih udeležilo 92,66% vpisanih volivcev, ki so volili poslance republiškega zbora; 92,34% vpisanih volivcev, ki so volili odbornike za občinski zbor, in 97,22% volivcev, ki so volili odbornike za kmetijsko podskupnino občinskega zbora delovnih skupnosti.

Ze ob 7.15 so volili vsi volilni upravičenci na voliščih v Polomu in Stalcerjih, do 10. ure pa na skupno 26 voliščih. V Farji in nekaterih vaseh ob Kolpi so zaključili volitve že okoli 8. ure, kmalu za njimi pa tudi v Kočevski Reki in na Smuku.

Slaba je bila udeležba na volitvah v občinski zbor delovnih skupnosti 19. aprila. Takrat se je volitev udeležilo le 85,56% volilnih upravičencev. Na teh volitvah je bila udeležba slabša predvsem zaradi slabih priprav na volitve v delovnih organizacijah (Avto, Tekstilana, Rudnik), neaktivnosti volilnih in podjetjih in slabe obveščeniosti volivcev, saj nekateri niti niso vedeli, da bi morali voliti!

Pri obojih volitvah pa bi bili doseženi še boljše rezultati, če bi bili volilni imeniki popolni. Precej volivcev se je namreč za stalno preselilo iz občine, niso se pa odjavili.

Obračun zadnjih štirih let

Na zadnji seji v sedanjem sestavu je podal predsednik Drago Benčina obračun dela skupščine v zadnjih štirih letih in se zahvalil odbornikom, ki jim poteče mandat — Skupščina pozdravila predlog, naj bi Ivana Mačka proglasili za častnega občana

Občinska skupščina Kočevje, ki je imela 17. aprila zadnjo sejo v sedanjem sestavu, je sprejela načrt o varstvu pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami, spremembo statuta občine in odloke o javnih vodovodih, o ukrepih za pospeševanje živinorej, o premiji za mleko, o spremembi odloka o maloprodajnih cenah in maržah ter razpravljalna in odločala še o nekaterih drugih zadevah. Podrobneje bomo o seji poročali v naslednji številki.

Ob zaključku seje se je predsednik skupščine Drago Benčina odbornikom, posebno tistim, ki jim poteče mandat, zahvalil za njihova prizadevanja za čim boljše delo skupščine in za napredek občine.

Poudaril je, da je bil v občini dosežen v minulih štirih letih lep napredek na področju gospodarstva in družbenih služb. Tako sta bili v tem obdobju dograjeni podjetji Melamin in ITAS, njuno izgradnjo pa je moralno, v okviru možnosti pa tudi materialno, podpirala občinska skupščina.

V preteklih štirih letih je bila modernizirana cesta Skofljica-Kočevje, zgrajen novi dom telesne kulture in zdravstveni dom, prenovljen Šeškov dom, zgrajena nova pošta, zgrajenih je bilo precej novih stanovanj, dokončana dva trakta nove šole in dru-

ga. Tovariš Benčina je nakazal tudi nekatere naloge, ki jih bo reševala nova občinska skupščina: dograditev nove šole; uresničevanje ukrepov, ki jih zahteva reforma; gradnjo objektov, ki so potrebni za zaposlovanje občanov; gradnjo objektov družbenega standarda itd. Posebno pomembna za Kočevje pa je modernizacija ceste Kočevje-Brod na Kolpi, ki bo občino odprla še proti jugu.

Predlagal je tudi, naj bi izrazili priznanje dolgoletnemu poslancu kočevske občine in sedanjemu predsedniku republiške skupščine Ivanu Mačku, Matiji za njegovo delo tako, da bi ga proglasili za častnega občana.

Odborniki, ki jim poteče mandat, so sprejeli v spomin na svoje delo v občinski skupščini tudi knjižna darila.

Po seji so bili vsi odborniki povabljeni na skupno kosilo v hotel Pugled.

Odborniki, ki jim poteče mandat, so sprejeli v spomin na svoje delo v občinski skupščini tudi knjižna darila. Po seji so bili vsi odborniki povabljeni na skupno kosilo v hotel Pugled.

Odborniki, ki jim poteče mandat, so sprejeli v spomin na svoje delo v občinski skupščini tudi knjižna darila. Po seji so bili vsi odborniki povabljeni na skupno kosilo v hotel Pugled.

Odborniki, ki jim poteče mandat, so sprejeli v spomin na svoje delo v občinski skupščini tudi knjižna darila. Po seji so bili vsi odborniki povabljeni na skupno kosilo v hotel Pugled.

Razlike niso upravičene!

Višina priznavalnin je v vsaki občini drugačna — Tudi razlike pri pokojninah so pogosto neupravičene — ZROP spet samostojen

Na konferenci organizacije Zveze združenj borcev za mesto Kočevje, ki je bila 18. aprila, so člani med ostalim razpravljali tudi o neenotnih prizavalninah in pokojninah, o partizanem grobišču na Tratu in sklenili, da se organizacija ZROP loči od Zveze borcev in ZVVI.

Ko so razpravljali o prizavalninah, so poudarili, da so v posameznih občinah zelo različne. Bogate občine lahko dajejo večje prizavalnine, revnejše pa manjše. Predlagali so, naj bi bile prizavalnine enotnejše, to pa bi bilo mogoče, če bi jih izplačevala republika in ne občine. Poudarili so tudi, da se borci v NOB niso borili za posamezne občine, kjer zdaj dobivajo prizavalnine, ampak za ves naš narod.

Kritizirali so tudi neenotnost pri pokojninah. Poudarili so, da ni prav, če dobivata različni pokojniki dva upokočenja, ki imata enako službenih let, ki sta delala na enakih delovnih mestih in imata tudi ostale pogoje za pokojnino iste. Razlike v višini pokojnine so nastale namreč samo zato, ker sta bila upokojena v različnih letih.

Opozoril so nadalje, da je partizansko grobišče precej zanemarjeno. Obvezali so se, da ga bodo uredili s prostovoljnimi delom.

Odločili so se tudi, naj se organizacija ZROP loči od njbove organizacije. ZROP ima namreč predvsem druge naloge (vzgoja rezervnih oficirjev in podoficirjev) kot Zveza borcev in VVI. Razen tega je v ZROP včlanjenih vedno več mladih rezervnih oficirjev, ki niso sodelovali v NOB in jih tudi zanimajo v glavnem drugi problemi kot člane ZB. Na konferenci so ob zaključku izvolili dva odbora: za ZROP in za ZBZ.

Na konferenci organizacije Zveze združenj borcev za mesto Kočevje, ki je bila 18. aprila, so člani med ostalim razpravljali tudi o neenotnih prizavalninah in pokojninah, o partizanem grobišču na Tratu in sklenili, da se organizacija ZROP loči od Zveze borcev in ZVVI.

Ko so razpravljali o prizavalninah, so poudarili, da so v posameznih občinah zelo različne. Bogate občine lahko dajejo večje prizavalnine, revnejše pa manjše. Predlagali so, naj bi bile prizavalnine enotnejše, to pa bi bilo mogoče, če bi jih izplačevala republika in ne občine. Poudarili so tudi, da se borci v NOB niso borili za posamezne občine, kjer zdaj dobivajo prizavalnine, ampak za ves naš narod.

Kritizirali so tudi neenotnost pri pokojninah. Poudarili so, da ni prav, če dobivata različni pokojniki dva upokočenja, ki imata enako službenih let, ki sta delala na enakih delovnih mestih in imata tudi ostale pogoje za pokojnino iste. Razlike v višini pokojnine so nastale namreč samo zato, ker sta bila upokojena v različnih letih.

Opozoril so nadalje, da je partizansko grobišče precej zanemarjeno. Obvezali so se, da ga bodo uredili s prostovoljnimi delom.

Odločili so se tudi, naj se organizacija ZROP loči od njbove organizacije. ZROP ima namreč predvsem druge naloge (vzgoja rezervnih oficirjev in podoficirjev) kot Zveza borcev in VVI. Razen tega je v ZROP včlanjenih vedno več mladih rezervnih oficirjev, ki niso sodelovali v NOB in jih tudi zanimajo v glavnem drugi problemi kot člane ZB. Na konferenci so ob zaključku izvolili dva odbora: za ZROP in za ZBZ.

Najpomembnejša pridobitev Kočevja zadnje leto je vsekakor likovni salon, v katerem so bile od novembra že štiri razstave: Jarma in Brudarja, Vladimirja Makuca, Hinka Smrekarja in Bojke Černeta. Do junija se čosta zvrstili še dve razstavi. Najprej se bo predstavil domačin slikar — amater Smole, konec maja pa bo razstava številnih originalnih umetniških del, ki jih hranijo ljudje v Kočevju. Za razstavo je že sedaj precejšnje zanimanje, dela za razstavo pa tudi že zbirajo.

To je le bežen pregled letošnje kulturne sezone v Kočevju. Ze to dovolj jasno govori o precej razgibani dejavnosti, ki jo namoravajo jeseni še bolj popestriti. O načrtih za jesensko sezono pa kdaj drugič.

To je le bežen pregled letošnje kulturne sezone v Kočevju. Ze to dovolj jasno govori o precej razgibani dejavnosti, ki jo namoravajo jeseni še bolj popestriti. O načrtih za jesensko sezono pa kdaj drugič.

To je le bežen pregled letošnje kulturne sezone v Kočevju. Ze to dovolj jasno govori o precej razgibani dejavnosti, ki jo namoravajo jeseni še bolj popestriti. O načrtih za jesensko sezono pa kdaj drugič.

To je le bežen pregled letošnje kulturne sezone v Kočevju. Ze to dovolj jasno govori o precej razgibani dejavnosti, ki jo namoravajo jeseni še bolj popestriti. O načrtih za jesensko sezono pa kdaj drugič.

Za 1. maj v Ribniško dolino!

Vožnja z avtobusom ali osebnim avtom po posodobljeni cesti Ljubljana-Kočevje

pomeni kratak sprehod, zato ima tudi Ribniška dolina čedalje več obiskovalcev.

V Ribniški dolini so se gostišča in domovi že pripravili na sprejem med prvomajskimi prazniki. Na Travnih gori in Grmadi so se pripravili, da bodo zadovoljili celo razvijane goste. V Ribnici je predvsem priporočljivo obiskati gostišče pri Cenetu, ki privablja zaradi domačnosti. Za obisk večjih družb se je pripravila restavracija. Med dobro urejenimi lokali je tudi Ulčarjevo gostišče. V okolici so tri zasebne gostilne: pri Krncu v Bukovici, pri Dejaku v Dolenjih Lazih in pri Špičku na Bregu. V Sodržiču sta znani gostilni pri Mikuliču in Campi, na Hribu v Loškem potoku pa gostilni pri Moharju in Bartolu.

Izbire je torej dovolj, o čemer se bodo lahko gostje pričali med obiskom.

Radi bi svojo trgovino

V Prigorici so na zadnjem zboru volivcev predlagali, naj bi ribniško trgovsko podjetje JELKA v njihovi vasi uredilo trgovino.

Deset novih odbornikov

19. aprila se je volitev v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine v Ribnici udeležilo 92,4 odst. vpisanih volivcev. V ribniški ZICNICI so volitve opravili že ob 6.15, dopoldne pa so končali volitve še na nekaterih drugih voliščih. V podjetju INLES so tega dne izvolili tudi 22-članski centralni delavski svet in svete treh delovnih enot.

Novi odborniki v zboru delovnih skupnosti so: inženir Peter Bajuk (volilna enota št. 1), Ivan Car (v.e.3), Simon Gorše (v.e.5), Franc Mihelič (v.e.7), Jože Rigler (v.e.9), Milena Borovac (v.e.11), Evgen Ivanc (vol. enota 22), Lado Poljanec (vol. enota 23) in Stane Goršič (v.e.25).

Gasilska društva v ribniški občini so dobro organizirana in pri delu uspešna. Na sliki: pogled na udeležence konference v Dolenji vasi. (Foto: Drago Mohar)

GASILCI RIBNIŠKE OBČINE SO ZBOROVALI

Vedno so pomagali pripravljene

Več kot 100 gasilcev pomagalo ob poplavih

V Dolenji vasi so imeli 16. aprila gasilci ribniške občine letno konferenco. Dobra udeležba in plodna razprava sta potrdili delavnost vseh 24 društev z 928 člani. Kot gost je konferenci prisostvoval in sodeloval v razpravi predsednik republiške Gasilske zveze Metod Rotar.

Vzgoji kadrov so gasilska društva posvetila veliko pozornost, saj imajo že 247 izprašanih gasilcev. Tudi starejšinskega kadra je precej: 69 podčastnikov, 18 častnikov in višji časnik. Gasilska društva so imela več tečajev za gasilce in izprašane gasilce.

Preventivna požarnovarnostna služba je v občini dobro organizirana. Področne komisije opravijo dvakrat na leto požarnovarnostne preglede. Lani so doživeli dve manjši požari in poplavo. Ob poplavih je pomagalo pri reševanju več kot 100 članov iz desetih društev. Izkazalo se je, da za take nesreče nimajo opreme.

Ko so obravnavali občne zbornice gasilskih društev, so ugotovili, da so bili dobro

obiskani. Na zborih so društva sprejela važne sklepe. Med drugim so se odločila za nabavo motornih brizgalen (Zapotok), popravilo domov, ureditev bazenov in podobno. Društva si pri takih delih pomagajo s svojimi

močmi. Lani je dobila občinska Gasilska zveza le 800.000 S din dotacije, zato društvom ni mogla izdatneje pomagati.

Potrebno je povedati, da gasilci sodelujejo na vseh proslavah političnih organizacij, prirejajo pa tudi svoje. Več gasilcev je vključenih v razne organizacije in njihove odbore.

Važna in stalna naloga gasilcev pa je: pomlajevati gasilske vrste z mladino.

O slabih cestah in stadionu

Leto za letom so ceste v okolici Ribnice spomladu zelo slabem stanju, letos pa so pota ponekod še slabša, ker jih je povsem uničila povodenj. Zaradi naraščajočega motornega prometa so vedno bolj prizadete tudi stranske ceste, ki niso grajene za tolikšen promet in tako hitro vozil, zato bi jih morali čimprej popraviti.

Trdim, da so prav ceste ogledalo skrbi občine za turizem, vprašanje pa je, kaj bodo rekli turisti, ki bodo v letošnjem mednarodnem turističnem letu potovali skozi naše kraje.

Cesta, ki vodi od opekarne do trga, je že dve leti tako zanemarjena, da so jo že tisočkrat prekleli pešci in vozniki motornih vozil. Za tako stanje ceste ni nobenega opravčila.

Neugoden vtis pa dela tudi pogled na stadion, kjer leži

jo težki milijoni, zdaj pokriti s travo. Gradnja tega objekta je bila velik davek za ribniško občino, zdaj pa kažemo do njega tako brezbriznost.

Če bomo gradili plavalni bazen, dajmo stadion kmetijskemu posestvu ali pa šoli, da ga bodo šolarji vsaj malo uredili. ISEGA

Ljubljančani

v Loškem potoku

V Loškem potoku bodo letošnji 1. maj proslavili z otvoritvijo prenovljenega prosvetnega doma. Krajevna skupnost Loški potok, ki je bila pobudnik in investitor obnove, bo gostoval igralci Sentjakovskega gledališča iz Ljubljane, ki bodo 30. aprila uprizorili domačo igro »Hči mestnega sodnika«.

Pri restavraciji v Ribnici so le začeli rušiti hiše na ostrem ovinku. Zal pa podiranje le počasi napreduje. Na tem prostoru nameravajo urediti parkirne prostore in restavracijski vrt. (Foto: Prime)

Volivci so proti spremembi odloka

Spremembe odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča v Ribnici in Sodržiču zbori volivcev niso sprejeli

Predloga o spremembi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, ki ga je dala občinska skupščina v razpravo zborom volivcev v Ribnici in Sodržiču, volivci niso sprejeli. Zal na predlog zbori volivcev tudi niso dali svojih novih oziroma spreminjalnih predlogov.

Vse kaže, da so volivci premalo upoštevali program del, ki jim ga je dala v razpravo občinska skupščina. Ta pro-

gram bi financirali namreč z denarjem, ki bi ga zbrali s prispevkom. Občani so torej videli le prispevek (svoj izdatok), ne pa tudi, kaj bodo zanj dobili.

Skupščina je namreč predlagala, da bi z denarjem, ki bi ga zbrali s prispevkom za uporabo mestnega zemljišča, plačali urbanistična načrta za Ribnico in Sodržiču, preostali del pa bi porabili za komunalno uredjanje zemljišč.

Ker predlog o spremembi odloka ni bil sprejet, bodo zbori volivcev v prvem polletju letos ponovno razpravljali o tem odloku.

Kako so volili v ribniški občini

Na nedeljskih volitvah je v ribniški občini glasovalo 81% vpisanih volivcev in v zbor delovnih skupnosti kmetijske podskupine 94,1% upravičencev. To je lep uspeh, če upoštevamo, da je precej ljudi s tega področja na delu v Zahodni Nemčiji.

Najbolj so se izkazali volivci z Ortneka, kjer so že ob 8.20 končali z volitvami, malo kasneje pa so volišča zaprli tudi v Zadolju, Grčaricah itd. Komaj 50,1% volilno udeležbo pa so imeli na volišču v Gori, 62% v Goriči vasi in 68% v Prigorici. Na tako slabo

udeležbo so vplivali odsotni občani, ki so na delu v tujini. V splošni zbor občinske skupščine Ribnica so bili izvoljeni: Norbert Cerne iz Grčaric, Miro Merhar iz Prigorice, Stane Petek iz Goriče vasi, Bogo Abrahamsberg iz Ribnice, Slavka Pucar iz Ribnice, Igranc Jereb iz Bukovice, Franc Dejak iz Dolenjih Lazov, Anton Strnad iz Velikih Poljan, Slavko Klun iz Vinic, Danilo Samsa iz Sodržiče, Stanko Krže iz Krže, Anton Košmrlj iz Retij in Ivan Lavrič in Srednje vasi.

Štab za varstvo pred nesrečami

Določene so krajevne skupnosti in podjetja, ki morajo ustanoviti organe za varstvo pred nesrečami

Občinska skupščina Ribnica je sklenila, da morajo ustanoviti organ za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami krajevne skupnosti Dolenja vas, Sodržiča in Hrib - Loški potok ter delovni organizaciji INLES in Kovinsko podjetje. INLES jih mora ustanoviti za svoje obrate v Ribnici, Dolenji vasi, Sodržiču in Loškem potoku. Skupščina je imenovala v občinski štab za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi

nesrečami naslednje občane: Boga Abrahamsberga (vodja štaba), Franca Ilca (namestnik vodje), Matija Zobca, Justina Ziberta, Andreja Klemenca, Dušana Ovna, Maksa Nosana, Zoro Nosan, Staneta Goršiča, Vlada Bajdeta, Bogomira Figica, dr. Rozalijo Benčina, Vinka Kersnič, Antona Sobarja, Franca Lapajne, Draga Turška, Slavka Sčirnarja in Branka Vuksanoviča.

Slavnostna seja v Ribnici

V počastitev 30. obletnice ustanovitve KPS, je bila v soboto, 22. aprila, v Ribnici slavnostna seja občinskega komiteja ZKS. Prisostvovali so ji tudi predvojni komunisti in prvoborci Vinko Knol, Filip Tekavec in Vinko Mihelič.

Sekretar občinskega komiteja Veno Čihal je imel slavnostni govor o delovanju KP od ustanovitve do današnjih dni. Ob tej priložnosti je opozoril na nekatere nepravilnosti, ki se trenutno pojavljajo na področju samoupravljanja in druge. Nato se je v imenu predvojnih revolucionarjev oglašil Vinko Knol ter ob koncu zaželel ribniškim komunistom še mnogo uspehov pri delu.

Tudi letos pohod »Ob žici okupirane Ribnice«

V spomin na osvoboditev Ribnice (5. maja 1945) bo predvidoma 7. ali 14. maja tradicionalni pohod ob žici okupirane Ribnice. Izvedel ga bo ribniški Partizan, ZZZB NOV pa bo izročila zmagovalcu prehodni pokal. Na zadnji seji je sekretariat občinskega ZZZB Ribnica obravnavala nedavne konference krajevnih organizacij, glavne probleme s teh konferenc pa bodo obravnavali tudi v prvi polovici maja na razširjenem plenumu občinskega združenja ZB. Na seji so izvolili koordinacijski odbor za pomoč Vietnamu, ki bo takoj začel zbirati sredstva.

Prekvalifikacija zemlje

Občinska skupščina Ribnica bo poskrbela, da bo še letos izvedena prekvalifikacija zemljišč v katastrskih občinah Dolenja vas in Prigorica. Predvsem v zadnjih letih so na tem območju vedno pogostejše poplave, zato bi po mnenju lastnikov zemlje morala občina to upoštevati pri davkih. Skupščina pa je ugotovila, da bi bilo treba prekvalificirati tudi zemljo v katastrskih občinah: Zamostec, Vince, Sušje, Goriča vas, Jurjevica in del Gorenje vasi.

Italijani na dopustu v Ribnici?

Predstavniki sindikata kovinskih delavcev iz Vidma (Udine) v Italiji so se v teh dneh pozanimali, če bi nekateri njihovi člani lahko izkoristili letni dopust kje v ribniški občini. Ogledali so si vilo »Ugar« in Dom na Travnih gori. Obe turistični postojanki sta jima bili všeč, niso pa se še odločili, katero bi izbrali. Na dopust, ki ga bodo izrabili tudi za seminar in razgovore s slovenskimi sindikalnimi delavci, bo prišlo julija ali avgusta okoli 30 njihovih članov, ki bodo ostali pri nas mesec dni.

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 novih dinarjev kg, jajca 0,45 do 0,55 Ndin kos, pomaranče 4,90 Ndin kg, banane 6 Ndin kg, limone 4,50 Ndin kg, jabolka 3,90 do 4,20 Ndin kg, sveže zelje 1,98 Ndin kg, kislo zelje 1,54 Ndin kg, solata 5,72 Ndin kg, čebula 3,80 novih dinarjev kg, fižol v zrnju 4,50 Ndin kg.

SVEŽE BELO — OSKARJEVO DELO!

Zadovoljni smo z volitvami

Skoraj 93 odstotkov zaposlenih je volilo 19. aprila, na nedeljskih volitvah pa je bila udeležba 91,8-odstotna — Volitve so bile povsod svečan dogodek

Malo takih strank!

Se ni dolgo, kar je prišel k meni starejši možak, Martin Kovačič iz Gradca. Bil je zelo dobre volje, ko se je prišel slikat za novo osebno legitimacijo. Čeprav ima že osem krčev na hrbtu in še tri leta povrh, se je bal, da ne bi bil med zadnjimi, ki bodo zamenjali osebne izkaznice. Všeč mi je bil, pa sem ga vprašal, kako je živel, da je ostal tako vder in zdrav še na stara leta.

Takole mi je odvrnil: — Tišlaril sem po Štajerskem in Belokranjskem. Spominjam se še, kako smo v črnomaljskem farovžu polagali tla. Vedno sem veliko delal, pa tudi pil. Se vedno mi prija kozarec belokranjske črnine. Tudi godbo imam rad. Če je priložnost, tudi se zaplesem.

Veliko ljudi sem že fotografiral, posebno v zadnjem času, a moram reči, da sem imel malo takih strank, kot je Kovačičev stric. Naj ga še drugi spoznajo!

ALBIN BOZIC

Doklej vprege brez luči?

Po belokranjski asfaltni cesti je užitek voziti po podnevi, medtem ko ponoči prežijo na vozniške motornih vozil številne nevarnosti. Navadno se že v trdni temi vračajo s polj kmetovalci z vozni, vendar imajo zelo redki med njimi s seboj svetilko. Voznik motornega vozila zagleda zato nevarnost šele nekaj metrov pred seboj, in če mu tedaj nasproti pripelje drugo vozilo, da mora zasenčiti še luči, je nesreča skoro neogibna.

Prometni predpis natančno določajo tudi vožnjo v nočnem času, videti pa je, da jih morajo upoštevati le lastniki motornih vozil, medtem ko za voznike vprege ne veljajo. Kako bi bilo sicer mogoče, da večer za večerom po tej cesti nemoteno vozijo vozniki konjskih vprege brez luči? Ali bo res treba šele z življenjem plačati kontrolo nad izvajanjem prometnih predpisov?

TANJA VIDOVIČ

Gribeljci so se videli na TV ekranu

Pretekli četrtek so v Gribeljah kornaj čakali popoldanske televizijske oddaje, v kateri so nastopali domačini. Ekipa TV je posnela za oddajo o spremembi strukture prebivalstva tudi več gribeljskih družin, zato ta dan popoldne nihče v vasi ni delal. Ljudje so prihiteli s polj in služb k 4 televizorjem v vasi ter z zanimanjem opazovali, kako so se znanci držali pred kamero. Za vsa vas je bil to velik dogodek.

Dne 19. aprila je bilo na 18 voliških izvoljenih v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine Črnomelj 11 odbornikov. Volitev se je udeležilo 92,94 odst. vseh zaposlenih volilnih upravičencev, kar nedvomno izpričuje njihovo visoko politično zavest. Volitve so s 100-odstotno udeležbo najprej končali — že ob 10. uri dopoldne v podružnici komunalne banke in v gimnaziji, do 12. ure pa so z volitvami opravili tudi že v Belsadu, pri Potrošniku, v podjetju Elektro, v ZTP in na osnovni šoli v Semiču.

V občinski zbor delovnih skupnosti so bili izvoljeni:

Naši fantje pozdravljajo

Za 1. maj, praznik dela, pošiljajo vsem Dolenjcem, posebno pa prijateljem, domačim in mladini, iskrene čestitke: Marjan Skufca, Lojze Praznik, Milan Hočevar, Stane Zupančič, Jože Horvat, Ivan Udovč in Ivan Učman, ki služijo vojaški rok v Beli Crkvi.

Ivan Sašek, Kazimir Čemas, inž. Stane Pečaver, Pavel Kmetič, Lado Petric, Anton Sever, Jakob Snoj, prof. Janez Kambič, dr. Pavel Slamay, Vučina Vasić in Anton Tekavec.

Na volitvah v republiški zbor SRS je bil 23. aprila v črnomaljski občini izvoljen Leopold Krese. Volilo je 90 odstotkov upravičencev. Na nedeljskih volitvah za občinski zbor je kandidiralo 31 občanov za 14 odborniških mest. Od 5699 volivcev je volilo 5233 upravičencev ali 91,8 odstotkov. Izvoljeni so bili: Ljudmila Kobetič iz Črnomlja, Marija Stamejčić iz Črnomlja, Franc Kapš s Starihovega vrha, Anton Plut iz Oskoršnice, Darko Plut iz Gradnika, prof. Marko Kobe iz Starega trga, Ivan Grabljan iz Dragoš, Anton Panjan iz Dragovanje vasi, Ivan Vrbanec z Daljnih njiv, Rudolf Trempus z Vinice, Vincenc Fraljnjak z Nove Lipe, Anton Jankovič iz Bednja, Janko Müller iz Loke, Anton Jerman s Sel pri Otovcu.

Volitev v kmetijsko pod-

skupino se je udeležilo 88,2 odstotkov volivcev, ki so izvolili: Franca Malnariča iz Krupe, Jožeta Fortuna iz Damlja, Slava Kobeta iz Radenc in Jožeta Sprajcerja iz Lokev.

Na nedeljskih volitvah je bila najboljša udeležba na območju Adlešič, precej slabša pa na Pavičičih, v Novi Lipi, Hrastu in v okolici Belčjega vrha.

Začela se je akcija za Vietnam

Koordinacijski odbor za zbiranje pomoči prizadetemu ljudstvu Vietnamu je tudi v Črnomlju pred kratkim začel delati. Na prvi seji odbora je bilo sklenjeno, da bodo za denarno pomoč prosili vse delovne organizacije in tudi posameznike. Odprli so poseben tekoči račun v banki, kjer se bodo zbirali prispevki. Odbor namerava razen tega prositi za sodelovanje tudi krvodajalce, saj je posebno krvna plazma ena izmed najbolj dragocenih pomoči, ki jo lahko nudimo Vietnamu.

Prvomajsko srečanje

V črnomaljski občini bodo poleg prvomajskih praznov po šolah in kolektivih še v vseh krajevnih središčih večje prireditve, ki jih pripravlja občinski sindikalni svet. Večje prvomajske prireditve, pomembne za prebivalstvo celotne občine, pa bodo:

V četrtek, 27. aprila, ob 20. uri v Črnomlju svečana akademija v Prosvetnem domu. Nastopali bodo učenci domačih šol in mladina.

V soboto, 29. aprila, ob 20. uri kresovanje pri hotelu Lahinja. Ta večer bodo kurili kresove tudi po vseh večjih belokranjskih gričih.

V nedeljo, 30. aprila, ob 10. uri na viniškem campu srečanje delovnih kolektivov, kjer bo kulturni program na prostem. Izvajale ga bodo folklorne skupine iz Dragatuša, Preloke in Vinice ter učenci osnovnih šol. Po programu bo zabava.

Za izboljšanje šolske prehrane

Posebno na črnomaljskem področju je zvezna akcija za izboljšanje šolske prehrane pomembna, saj so šolske mlečne kuhinje uspešno delovale le, dokler so dobivale mednarodno pomoč, v zadnjem času pa so jih ponekod ukinili — Občinski odbor RK Črnomelj priporoča podmladkarjem na vseh šolah, naj se zveznega tekmovanja udeležijo

Centralni odbor JRK je pred kratkim razpisal zvezno tekmovanje za izboljšanje prehrane šolskih otrok, ker so ugotovili, da na primer v Sloveniji samo 62 odstotkov otrok dobiva šolsko malico, medtem ko je na šolah 11 odst. podhranjenih otrok, 23 odst. otrok ima neprimerno držo, 9 odst. otrok pa deformirano hrbtenico itd.

Glede na vse to namerava jo pospešiti razvoj šolskih mlečnih kuhinj s tem, da bi podmladkarji Rdečega križa sodelovali v tekmovanju, na katerem imajo možnost za lepe nagrade.

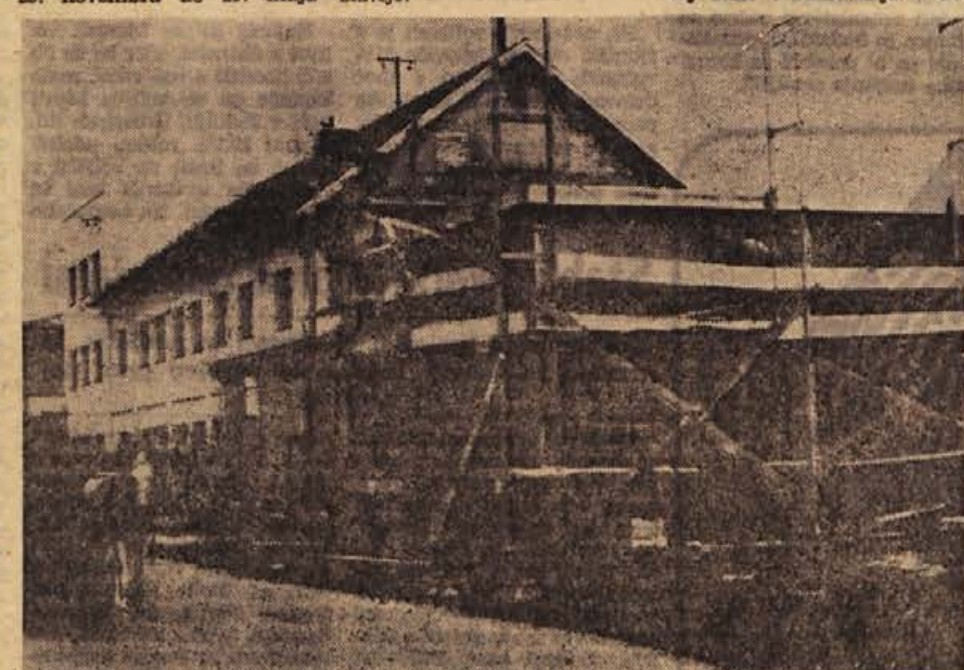
V prvem tekmovalnem obdobju, ki traja od 1. marca do 1. maja letos, ugotovljajo stanje mlečnih kuhinj na šolah. Mednarodna organizacija Churchworld service — Lutheran world relief pa bo lepo nagradila tiste podmladkarske organizacije, ki bodo same prispevale znaten delež k izboljšanju šolske prehrane.

Drugo tekmovalno obdobje (od 1. maja od 29. novembra 1967) je namenjeno izboljša-

nju šolske prehrane in higienskim razmeram ter akciji za vključevanje šolskih otrok v šolske malice. V tem času so predvidene tudi akcije za nabiranje sadja, zelenjave, poljskih pridelkov itd.

Tretje tekmovalno obdobje je predvideno od letošnjega 29. novembra do 25. maja

1968. Podrobnosti o vsebini tekmovanja bodo podmladkarji zvedeli naknadno, medtem pa jih občinski odbor RK vabi k sodelovanju. Razmeroma visoke nagrade za drugo in tretje tekmovalno obdobje bo prispeval centralni odbor Rdečega križa Jugoslavije.

Črnomaljski obrat BETI II, kjer delajo pretežno pletenine za izvoz, je že davno postal premažen, zato dograjujejo proizvodne prostore in preurejajo stavbo. Taka je bila videti tovarna pred nekaj dnevi. (Foto: Ria Bačer)

Učenci osmih razredov viniške osnovne šole so v nedeljo, 23. aprila, priredili tradicionalno jurjevanje. Dopoldne so najprej na trgu izvedli program v narodnih nošah, nato pa so se skupine z zelenim Jurijem napotile po hišah. Voščili so dobro letino, gospodinje pa so jim zato v košarico dajale jajca ali denar. Tako si viniški šolarji prislužijo denar za zaključni šolski izlet. (Foto: Ria Bačer)

Sodelovanje s podjetji postaja nuja

Ves aktiv političnih delavcev črnomaljske občine se je prejšnji teden sestel v Črnomlju — Po obravnavi zadnjih priprav na volitve še informacija o letošnjem izredno težkem položaju občinskega proračuna — Predstavil Ivan Zele

Sejna soba občinske skupščine je bila v četrtek, 20. aprila, nabito polna aktivnih družbeno-političnih delavcev s področja celotne črnomaljske občine. Ob tej priložno-

sti so političnemu aktivu širše obrazložili letošnji težavni položaj občinskega proračuna ter poudarili, da bo sodelovanje gospodarskih organizacij pri financiranju pomembnejših komunalnih del postalo nuja. Doslej se je v tem pogledu najbolj izkazala semiška tovarna ISKRA, v prihodnje pa bodo morale več razumevanja za skupne potrebe občanov pokazati tudi druge tovarne in podjetja.

Ko bo izdelan točen načrt najnujnejših komunalnih del na področju občine, bodo na skupnem sestanku o programu financiranja teh del razpravljali upravljavci iz vseh delovnih kolektivov.

Občinskemu političnemu aktivu se je predstavil tudi novozvoljeni poslanec republiškega kulturno-prosvetnega zbora Ivan Zele iz Metlike, ki je razložil problematiko šolskega in belokranjskega šolstva in v Beli krajini. Poudaril je, da je bilo doslej za potrebe strokovnega šolstva kaj malo razumevanja v de-

lovnih kolektivih. Nekatere delovne organizacije so podpisale pogodbe o sofinanciranju strokovnega šolstva in tudi nakazale denar (teh je malo), nekatere so sicer obljubile prispevek, a ga niso dale, tretje pa niso podpisale niti pogodb in ne prispevale. Tako je v medobčinskem skladu za šolstvo nastal kritičen položaj. Sklad je moral že proti trem občinskimi skupščinam vložiti tožbe zaradi zaostankov plačil in v kratkem bo na vrsti tudi črnomaljska občina, ker prav tako ne more kriti svojih obveznosti.

Omenil je celo možnost, da bi zaposleni v poklicnih in strokovnih šolah na belokranjskem področju dobili pred 1. majem le 50-odstotne osebne dohodke, kar bo že tako težaven položaj šolstva še zaostrilo. V zvezi s tem je govoril tudi o novi zakonodaji s področja izobraževanja in vzgoje ter naglasil, da bo v prihodnje mogoče doseči enake pogoje za dosego izobrazbe na belokranjskih šolah le s pomočjo dodatnih sredstev republiške izobraževalne skupnosti.

Politični aktiv so ob koncu obvestili, da bo v kratkem prišlo še do sestanka z vsemi dosedanjimi in novimi republiški poslanci, kjer bodo obravnavali aktualnosti s področja gospodarstva.

9. maja izlet na Gosposvetsko polje

Turistični biro Črnomelj je nameraval za 1. maj organizirati izlet v Budimpešto, Bratislavo in na Dunaj, toda zanj je bilo le 16 zainteresov, zato potovanja ne bo. Pač pa bodo Belokranjci po prvomajskih praznikih obiskali Gosposvetsko polje in Korosko. Doslej se je prijavilo že za dva avtobusa izletnikov iz Semiča in za 2 avtobusa Črnomaljcev.

NOVICE
črnomaljske ROMUNE

Na nedeljskih volitvah je bila volilna komisija v Gradcu dobre volje. Občani so v velikem številu že v zgodnjih jutranjih urah prihajali na volišča in okoli 10. ure, ko smo jih obiskali, so se pohvalili že s 75-odstotno udeležbo. (Foto: Ria Bačer)

Volitve: odlična udeležba

Na področju metliške občine so se volivci polnoštevilno udeležili volitev 19. in 23. aprila

Medtem ko se je 98,27 odstotkov volilnih upravičencev v delovnih organizacijah udeležilo volitev odbornikov v občinski zbor delovnih skupnosti, je na nedeljskih volitvah glasovalo 94,42 odstotka občanov z volilno pravico.

V nedeljo so že ob 8. uri s 100-odstotno udeležbo končali volitve v Bušnji vasi, malo kasneje pa tudi na Krašnjem vrhu, v Bojanji vasi, na Hrastu in na Radovici.

V občinski zbor delovnih skupnosti so bili izvoljeni: Franc Vrvišar in Ivan Kuk-

man iz Metlike, Vid Kambič iz Gradca, Matija Jerman iz Blatnika, Pepca Jelenič s Suhorja, Anton Težak iz Radovice, Janez Videtič iz Metlike, inž. Julij Nemanič iz Drašič, Ernest Sauer iz Metlike, inž. Ivan Kostelec iz Metlike, Franc Brancelj iz Metlike, Slavica Jankovič iz Metlike in Slavo Prevaljšek iz Metlike.

Za odbornike občinskega zbora pa so bili izvoljeni: Peter Vujčić iz Metlike, Frenk Molek iz Metlike, Zdravko Cajnar iz Križevske vasi, Anton Simonič iz Drašič, Jože Rajk iz Metlike, Ivan Kraševič iz Gor. Lokvice, Jože Janžekovič z Radovice, Lojze Šavorn iz Ljubljane, Gabrijel Bogdanovič s Hrasta, Martin Rečarič iz Čuril, Leon Cerjanc iz Gradca in Janez Stefančič iz Kapljšča.

Občinska volilna komisija je ugotovila, da je bilo razmeroma zelo malo neveljavnih glasovnic, na nekaterih voliščih pa so bili prav vsi glasovalni lističi pravilno izpolnjeni.

Za 1. maj program mladine BETI

V metliški občini bodo letošnji praznik dela proslavili po večjih kolektivih in krajevnih središčih, v Metliki pa bosta ob tej priložnosti dve večji prireditvi:

28. aprila zvečer bo ob 20. uri v Domu TVD Partizana svečana akademija, na kateri bo večji del programa prispevala mladina iz tovarne BETI. Na prireditvi se že dalj časa pridno pripravljajo pod vodstvom učiteljice Dragice Nenadič in prof. Lidije Milošević. Vstopnine ne bo.

Na predvečer praznika bodo na Veselici kurili kres, 1. maja zjutraj pa bo Metličane kakor običajno zbudila mestna godba s svojo budnico.

Park - kokošji pašnik?

V Metliki imamo več zelenic in nasadov okrasnega grmičja, toda kaj pomena, ko nanje ne znamo paziti. Nasad ob Partizanskem trgu je tipičen primer za to. Na njem je vedno polno kokoši, ki se pasejo po lepi zeleni travi. Kure so sicer koristna domača perjad in vsi vemo, da je njih reja zaželena, vendar pa ne bi smeli pustiti, da si iščejo hrane po mestnih zelenicah. Če občani nasadov ne znajo ceniti, bi morali pristojni poskrbeti, da se paša kokoši ne bi več nadaljevala, saj imamo odlok o javnem redu in miru. Potrebni pa so takojšnji ukrepi, sicer bodo zaman vsa prizadevanja turističnih delavcev za lepšo Metliko v mednarodnem turističnem letu.

ag

Značilnost Metlike postajajo oleandri

V okviru olepševalne akcije v letošnjem letu so sklenili Metliko okrasiti predvsem z oleandri, ki so še doslej metliškem trgu dajali značilnost. Pred kratkim so pripeljali v mesto 60 oleandrov, te dni pa jih dobijo še 300. Pokupila so jih podjetja in zavodi, medtem ko si zasebniki nabavljajo oleandre še posebej.

Še mnogo uspehov pri delu

želi za 1. maj in čestita vsem delovnim ljudem iz Bele krajine Slavko Stepan, vojak v Zadru. Obenem pozdravlja svoje in mladino iz okolice Serniča.

Odpraviti pomanjkljivosti v gostinstvu!

Na nedavnem sestanku vseh gostincev s področja metliške občine so razpravljali o pomanjkljivostih, ki bi jih bilo treba odpraviti do začetka letošnje turistične sezone.

Strokovnjaki s področja turizma ter predstavniki občine so svetovali, naj vendar že značno pripravljati gostom domače belokranjske jedi, kajti pečenke in krompirja so gostje, posebno tuji, že do grla sit. Prav tako bi morali nuditi pristna belokranjska vina, gostišča pa urediti v domačem slogu. Poudarili so, da sta belokranjsko domače platno in temu primerno pohištvo za turiste privlačnejša od sodobne opreme, sintetične od plastičnih mas. Če bi bile v lokalih še rože in če bi

imeli za gosta vedno prijazno besedo, se najbrž nad našim gostinstvom ne bi več pritoževali.

Na sestanku so govorili tudi o nujno potrebni strokovni usposobljenosti zaposlenih v gostiščih. Posebno letos, ko pričakujejo v Beli krajini več tujcev, se bodo težko spora zumevali, kajti le redki gostinci znajo kak tuj jezik. Na gostilniških mizah bi morali imeti vsaj jedilne liste in vinske karte z navedenimi cenami.

Ugotovljeno je tudi, da v mnogih zasebnih gostilnah še vedno strežejo gostom ljudje, ki niso bili še nikoli zdravniško pregledani in tudi ne nosijo predpisanih belih delovnih halj. Vse te in nekatere

druge pomanjkljivosti, ki so jih našli, bodo skušali takoj odpraviti, kolikor bo pač mogoče, ker ostaja še malo časa do začetka sezone. Vendar pa so vsi navzoči gostilničarji pokazali dokaj dobre volje

in videti je bilo, da so dozvetni za nasvete. Tako vendar lahko upamo, da se bo v metliškem gostinstvu že v dveh mesecih marsikaj spremenilo.

JOZE SKOP

Ker v Metliki ni nobenega otroškega igrišča, so si otroci iz novega naselja stanovaljskih blokov pomagali sami. Iz desk, ki ležijo naokrog, so naredili gugalnico — in veselje je tu. Najbrž pa bo radost kratkotrajna, ker nameravajo v olepševalni akciji očistiti in urediti tudi okolico novih blokov. (Foto: Ria Bačer)

Priprave za krvodajalsko akcijo

Občinski odbor RK v Metliki je že začel s pripravami na krvodajalsko akcijo, ki bo v metliški občini 17. in 18. maja. Aktivisti RK zbirajo prijave krvodajalcev po kolektivih in krajevnih organizacijah ter si prizadevajo zbrati nekaj več kot 300 prijavljencev, kolikor bi morala. Metlika po planu imeti krvodajalcev. Poleg tega je

predviden odvzem krvi še 200 prostovoljnih krvodajalcev, vendar bodo te klicali postopoma, v skladu s potrebami novomeške bolnišnice.

Pred krvodajalsko akcijo bo občinski RK organiziral v večjih podjetjih in krajih tudi nekaj zdravstvenih predavanj s filmi. Predavali bodo tudi zdravniški iz zdravstvenega doma Metlika.

Komenda - drugi dom na jesen življenja

V metliškem domu počitka je trenutno 85 oskrbovancev iz 10 občin — Razmere v domu se izboljšujejo, radi pa bi še marsikaj uredili, da bi starim ljudem omogočili čim lepšo jesen življenja

Ze v bivši Jugoslaviji so prostore metliškega gradu, nazvanega komenda, namenili za bivanje ostarelih ljudi. Od tedaj se tu venomer menjavajo gostje.

Letos je v domu 85 oskrbovancev, od tega 50 žensk in 35 moških. Prišli so iz 10 slovenskih in hrvaških občin, največ pa jih je z novomeškega področja (18). Po številu sledijo ostareli iz ormožanske občine (17), enako število jih je iz Metlike, manj pa iz občin Trebnje, Grosuplje, Ozalj, Krško, Celje ter štirih ljubljanskih občin.

Mesečno oskrbovalno 40 tisoč Sdin za zdrave ljudi in 52.000 Sdin za bolnike v posteljah plačujejo za največ oskrbovancev občine, v domu je le 12 samoplačnikov, ki lahko s pokojnino krijejo izdatke.

VSAKO LETO NEKAJ IZBOLJŠAV

Zaradi nemogočih življenjskih razmer, ki so se kopičile v domu vsa povojna leta, so 1963 začeli preurejevati metliški dom počitka. Tedaj so opravili največje preure-

ditve, nato pa vsako leto dograjevali in popravljali stavbo, kolikor je bilo na razpolago sredstev. Tudi lani so zamenjali 28 oken, lesene stopnice zamenjali s kamnitimi, na obeh hodnikih so obložili tla s parketom in vinas ploščicami, kupili so pralni stroj, kravo in televizor. Razen tega so zgradili lani še drvarnico, da je klet na razpolago samo za ozimnico.

Ker se dom počitka vzdržuje sam, si prizadevajo čim več hrane pridelati sami. V najemu imajo večjo njivo in jih sami obdelujejo: zdravi oskrbovanci ter pisarniški in drugi uslužbenci z upravništvom vred. Lani so pridelali vso solato, zelenjavo in precej krompirja, tako, da je bilo treba dokupiti le manjšo količino. Za zimo so vložili okoli 400 litrov sadja in zelenjave. To pa še ni vse, kajti redijo tudi 10 prašičev in 2 krav. Ko nabavljajo ostalo hrano v trgovinah, kupujejo tam, kjer je najcenejše. Varčujejo pri vsakem dinarju, kajti le tako lahko prihranijo nekaj skromnih sredstev

za vzdrževanje stare stavbe in nadaljnje izboljšave.

BOLNICARKA VIKTORIJA JE ZLATA VREDNA

Večina oskrbovancev je zelo navezana na svoj drugi dom, največ zaslug za to pa ima bolničarka Viktorija, ki za vsakogar najde dobro besedo ne glede na uradne ure in opravlja mnoga dela, za katera ni plačana. Oskrbovanci so tako navezani nanjo, da jih včasih težko spravijo tudi v bolnico ali domov.

Sicer pa v domu ni dolgočas! Sklepa se prijateljstva, dan mine ob pomenkih, pri poslušanju radia in pri delu, kolikor so ga posamezniki sposobni opravljati. Ob večerih pa se zbirajo v kulturnem kotičku in gledajo televizijo. Dom ima namreč poleg jedilnice še kulturni kotiček, toda čez zimo so v njem včasih tudi postelje, ker morajo sprejeti več ljudi, kot bi jih lahko.

Dom počitka je vsako zimo več kot poln, spomladi, posebno pa na poletje, nekateri stalno odhajajo. Obiskujejo svoje in domače kraje ter se

vračajo v dom šele na jesen, ko jih k temu prisili slabo vreme.

Oskrbovanci doma počitka se lahko sprehajajo po mestu, kadar hočejo, le zajtrka, kosila in večerje ne smejo zamuditi. Hišni red določa, da se pozimi vrata zaklepa ob 19. uri, poleti ob 20. uri, kdor pa želi v kino ali na prireditvi, dobi dovoljenje in ključ.

Obiski so bili doslej neomejeni, pred kratkim pa so se odločili sprejemati svoje le dvakrat na teden: ob torkih, ko je v Metliki semenj, od 13. do 16. ure, in ob nedeljah od 12. do 15. ure.

Kakor je povedala upravna Mimica Molek, se svojci zelo zanimajo za oskrbovance v domu počitka. Kdor le ima sorodnike, ima tudi obiske, še tiste, ki nimajo nikogar, obiskujejo znanci.

»LOČITI ZDRAVE OD BOLNIH«

Nujno bi bilo potrebno naš dom preurediti tako, da bi lahko omogočili ločeno bivanje zdravih od bolnih oskrbovancev. Imamo 10 sob po štiri postelje in 4 sobe z več posteljami, kar je pre malo in neugodno zlasti za zakonske pare, ki bi bili radi posebej, je dejala upravna Mimica Molek. Povedala je

še, da si bodo prizadevali zbrati potrebna sredstva za dozidavo novih prostorov, v katerih bi bilo 10 sob z dvema posteljama. Kako? Kdaj? To je zaenkrat še negotovo, vendar o tem že teko razgovori.

**OBČINSKA SKUPŠČINA
METLIKA**

OBCINSKI ODBOR SZDL
OBCINSKI KOMITE ZKS
OBCINSKI ODBOR ZZZ
OBCINSKI SINDIKALNI SVET
IN OBCINSKI KOMITE ZMS

voščijo za 1. maj vsem občanom, članom družbeno-političnih organizacij in vsem, ki si prizadevajo za uresničitev skupnih zastavljenih nalog!

metliški tednik

Mnogi vojaki v Cerkljah so prvič volili

Vojaki cerkljanske garnizije so imeli v minulih dneh dvakrat odprto volišče. 19. aprila so volili samo vojaki iz krajev, ki so 23. aprila izvolili poslance v zvezno skupščino. Na nedeljskih volitvah je polovica starešinskega kadra izvolila novega predstavnika za brežiško občinsko skupščino, vsi pa so — med prvimi — volili republiškega in zveznega poslance. Mnogi vojaki cerkljanske garnizije so to krat prvič volili.

M. J.

Približali so prvo pomoč oddaljenim vasem

V minuli zimi je občinski odbor Rdečega križa v Brežicah priredil 15 zdravstvenih predavanj po radiu Brežice. To obliko zdravstvenega prosvetljanja je vpeljal na željo poslušalcev. Tudi po vaseh so zdravstveni delavci velikokrat predavali. Za obisk običajno ni zadrževali, saj si poslušalci snov sami izberejo.

Krajevne organizacije RK Cerklje, Mrzlava vas in Pišce imajo organizirano prvo pomoč po oddaljenih vaseh in šolah. To je zelo zelo koristno in občinski odbor RK priporoča tudi drugim organizacijam, naj približajo prvo pomoč najbolj oddaljenim.

KRATKE IZ BREŽIC

OBČINSKI KOMITEJ ZMS V BREŽICAH je 14. aprila organiziral enodnevni seminar za vstava šolskih aktivov. Dopoldan so poslušali predavanja in si ogledali prostore občinske matične knjižnice, po kosilu in kratkem odmoru pa je seminar vodila članica CK ZMS.

NA ZADNI SEJI UPRAVNEGA ODBORA IN STABA OPERATIVE OBČINSKE GASILSKE ZVEZE so obravnavali osnutek novega programa za tečajne Dostojni so se tudi kritike na račun kupljenih gasilskih avtomobilov. Poostrili bodo ukrepe za čim boljše vzdrževanje teh vozil. Sklenili so, da bo občinski zbor 7. maja v Brežicah. Za dan vojnega letalstva bodo obiskali bližnje letališče.

VSEH ŠEST TOČEK IZ KRANJA! V nadaljevanju prvenstva v republiški rokometni ligi so vse tri brežiške ekipe na gostovanju v Kranju zmagale. Moški: KRANJ — BREŽICE 14:18 (6:11). Tako so se Brežičani približali sredini razpredelnice. Ženske: KRANJ — BREŽICE 11:14 (4:5). Po tej tekmi so Brežičanke prišle na vrh razpredelnice. V predtekmi so tudi mladinci iz Brežic premagali Kranjčane (12:11).

SAH. V okviru športnih tekmovanj v podastitev 1. maja je komisija za rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu organizirala simultanko s moštstvom kandidata Marjanom Ankerstom iz Ljubljane. Nastopilo je 27 šahistov iz 10 delovnih organizacij. Ankerst je pustil v Brežicah samo 2 točki in pol; zmagal je Vili Drobnič iz tovarne pohišstva, rensiral pa so Ferdo Avsec, Boro Linčič in Ivan Živič.

Radio BREŽICE

PETEK, 28. APRILA: 20.00—21.15 — Obvestila — Nove plošče RTB — Glasbena oddaja: Izbrani ste sami, vmes — humoristična priloga: Tovariš, to ne zadeva tebe!

NEDELJA, 30. APRILA: 8.00 do 10.25 — Kolektivni čestitajo za pramnik dela. 10.25—12.15 — Poročila — Mimica Avsec: Analiza zaključnih računov delovnih organizacij občine Brežice — Pred tednom RK — Ta teden v Delavski enotnosti — Za naš kmetovalec: Inš. Olga Kopinič: Uporaba herbicidov v sadovnjakih in vinogradih — Dve melodiji v različnih izvedbah — Magnetofonski zapis: Položaj in perspektive dobavnega obrata BETI — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sponzor kine-matografov. 12.15 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 2. MAJA: — Oddaja odpade.

PETEK, 5. MAJA: 20.00—21.15 — Obvestila — Nove plošče RTB — Glasbena oddaja: Izbrani ste sami, vmes — humoristična priloga: Tovariš, to ne zadeva tebe!

Volišča so oživela zgodaj zjutraj

Viktor Avbelj je dobil v brežiški občini 89,09 odst. oddanih glasov — V republiški zbor republiške skupščine je bil izvoljen Milan Šepetavc — Vsa volišča v občini so bila okrašena z zastavami in zelenjem — Krajevne organizacije SZDL so tekmovalle med seboj v ureditvi volišč in organizaciji volitev

Po vsej občini so v nedeljo volivci oddali svoje glasove za nove odbornike in poslance, ki so jim zaupali odgovorne dolžnosti v skupščinskih organih. Do 7.30 so volili 100-odstotno na volišču v Lazah in na volišču kmetijske podskupine na Bizeljskem. Do devetih so končali volitve

Volilna komisija pri SZDL predlaga

Volilna komisija pri občinski konferenci SZDL v Brežicah je na seji 15. aprila obravnavala zasedbo vodilnih mest v občinski skupščini naj bi pred tem predsednika Vinka Jurkasa, za podpredsednika pa prof. Marjana Gregoriča. Skupščina naj pred tem spremeni statut, ker za podpredsedniško mesto ni več predviden profesionalac.

na Cirišku, v Podgračnem, v Breganskem selu, v Rigoncah, na Malem Obrežu in v rudniku Globoko. Zelo zgodnji so bili tudi na Bizeljskem. Kmalu po 10. uri so bile volitve končane na 42 voliščih. Poslanca zveznega zbora zvezne skupščine je volilo od 18.156 volilnih upravičencev 16.909 volivcev ali 93 odst. Za Viktorja Avblja je glasovalo 15.204 volivcev ali 89,09 odst. Neveljavnih glasovnic je bilo 1705 oz. 11,1 odst.

V imenikih za volitve poslanca republiškega zbora je bilo vpisanih 9022 volilnih upravičencev. Glasovalo jih je 8493 ali 94,1 odst. Kandidat Milan Šepetavc je dobil 6974 glasov ali 82,1 odst., kandidat Rebselj pa 1113 glasov ali 13,1 odst. Neveljavnih glasovnic je bilo 406 ali 4,8 odst.

Za odbornike občinskega zbora je od 10.321 volilnih upravičencev glasovalo 9528 volivcev ali 92,3 odst. V kmetijski podskupini je bilo 485

volilnih upravičencev, na volišča pa jih je prišlo 397 ali 81,8 odst.

V občinski zbor je bilo izmed 36 kandidatov izvoljenih 17 odbornikov.

Za uspešen potek volitev so se krajevne organizacije SZDL povsod zelo potrudile, zlasti še, ker jim je Socialistična zveza iz Pišec napovedala tekmovanje.

Nocoj harmonikarski koncert

V slavnostni dvorani brežiškega gradu bo nocoj ob 19.30 koncert harmonikarskega orkestra delavskega prosvetnega društva SVOBODA iz Sentvida nad Ljubljano. Vstopnine ne bo. Občinski sindikalni svet vabi na prireditev v čast praznika dela vse delovne kolektive ter prebivalce Brežic in okolice. Harmonikarski orkester iz

Sentvida praznuje letos 20. obletnico obstoja. Poznajmo ga ne le v domovini, ampak tu

Beti Jurkovič in Vice Vukov bosta 4. maja pela v Brežicah

V četrtek, 4. maja, bo v Prosvetnem domu zanimiv koncert. Gostovali bodo veliki plesni orkester, mali narodni orkester in skupina kitaristov-elektroarjev VOJNE MUZIKE zagrebske garnizije. Nastopili bodo znani pevci Beti Jurkovič, Vice Vukov, Vera Šehpamel in Mira Šisler.

Koncert za mladino bo popoldne ob 16. uri, koncert za drugo občinstvo pa zvečer ob 20. uri — Predprodaja vstopnic je v Domu JLA v Brežicah vsak dan od 8. do 20. ure. Prireditelji vam obetajo prijeten večer. Spremnna beseda bo v slovenskem jeziku.

IZ PRORAČUNA SO PRISPEVALI ZA INVESTICIJE

Zaostanki iz občinske blagajne

Zaradi nerednega plačevanja davkov so bili prizadeti mnogi proračunski porabniki — Tudi krajevne skupnosti so zaman pričakovale obljubljene deleže

Konec lanskega leta je imela občina Brežice za 126 milijonov Sdin neizterjanih davkov, od tega 29 milijonov zdravstvenega prispevka. Nereden dotok obveznosti občanov je vplival na vse proračunske porabnike. Edino šolstvo je redno prejemalo mesečne deleže.

Iz proračuna so lani nakazovali razen osebnih dohodkov kot za šolstvo, upravo in sodstvo tudi zneske za soudeležbo pri investicijah. Občinska skupščina je namreč najela 147.540.000 Sdin posojila, in sicer:

za preureditev osnovne šole v Dobovi 19.940.000 Sdin, za osnovno šolo v Veliki Dolini 22.000.000, za stanovanjski blok v Veliki Dolini 12.000.000, za most na Ulici 21. maja v Brežicah 27.500.000, za asfaltiranje ceste Brežice—Bizeljsko 42.000.000, za cesto Brežice—Dobova 18.000.000 in za avtomatizacijo telefonskega omrežja 6.100.000 Sdin.

Kulturno-prosvetne, turistične, telesnovzgojne in gasilske organizacije so med letom bolj ali manj životarije, ker je bil proračun več

krat blokiran in so zaradi tega ostale brez denarja.

Tudi krajevne skupnosti so zaman pričakovale delež iz občinske blagajne. Dobile so

ednole samoprispevek občana, četudi davki niso bili vplačani. Zaostanek iz lanskega leta bodo krajevne skupnosti prejele letos.

Kmetje izkoristijo vsak lep dan za delo na polju. Gornji posnetek je iz Globokega. Na levi hranajo njivo za krompir, na desni pa trosijo umetni gnoj. (foto: Baškovič)

Dolžnosti bodo prevzeli novi odborniki občinske skupščine

Namesto odbornikov, ki so po štirih letih zapustili

skupščino občine Brežice, bodo zasedli izpraznjena mesta novoizvoljeni člani občinskega zbora:

Marjan Gregorič, Marija Vogrinc, Ivan Zorčič, Ivan Hranstovšek, Franc Glagovšek, Anton Kostanjšek, Franc Strgar, Jože Ogorevc, Vinko Jurkas, Vinko Čančar, Anton Požar, Ivan Mihelin, Vladimir Čurin, Franc Pavlovič, Ivan Račević, Martin Galič in Ivan Leskovec.

Na novo izvoljeni odborniki v zboru delovnih skupnosti so:

Anton Kržan, Gabro Klarič, Franc Peterkovič, Edi Verstovšek, Darko Gorišek, Ludvik Jurman, Anica Dežman, Ivan Ritonija, Boris Pavlenč, Jože Zabkar, Milica Ribič, Jože Trampuš, Jože Verstovšek, Franc Premelič, Ivan Malus in Ivan Cizelj.

NOVO V BREŽICAH

ODBORNIKI OBČINSKE SKUPŠČINE bodo 7. maja odpotovali na obisk v bratsko srbsko občino Veliko Plano. Izlet bo trajal tri dni. Spotoma si bodo ogledali Beograd, Kragujevac, Oplenac in druge kraje. V Veliki Plani jim bodo razkazali gospodarske objekte in kulturne ustanove v občini.

MINULO NEDELJO SO BILE BREŽICE okrašene s številnimi nastavami. Ljudje so že navsezgodaj hiteli na volišča, da bi smprej opravili svojo državljansko dolžnost. Radio Brežice je sproti sporočil o obisku na voliščih v občini.

V LJUDSKI POTROŠNJI KRE-

DITIRAJO KUPCE. Za nakup industrijskega blaga jim nudijo posojilo pod enakimi pogoji kakor banke. Ta ukrep bo gotovo pospešil povpraševanje po blagu na kredit. Marsikdo se bo za najetje posojila pri trgovskem podjetju prej odločil kot za posojilo pri banki, če bo ta pot hitrejša.

SKUPINA ZA RITMIKO IN PLES pri glasbeni šoli pridno vadi za nastop ob koncu leta. Pouk obiskuje nekaj nad 30 deklet in dečkov. Med njimi so predšolski in šolski otroci. Prostor za vaje jim odstopa dom JLA vsako nedeljo dopoldne.

CELJSKI GLEDALISCNICI so bili danes teden deležni navdušenega aplava po uprizoritvi LA MALQUERIDE. Toda dvorana spet ni bila polna. Na predstave Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja se vedno pripeljejo tudi ljubiteljski odra iz Dobove, Pišec, Bizeljskega in Globokega, le Brežičani se nikakor ne morejo privaditi na obisk gledaliških predstav.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v Brežiški porodnišnici rodile: Erna Cerjak iz Dolenje vasi — Rudija, Venčoslava Zorko s Trške gore — Anico, Julijana Zupančič iz Bregov — deklico, Ana Zupančič iz Prigorja — deklico, Justina Hrstelj iz Kale — Justino, Ljudmila Žičar iz Hrstaja — dečka, Marija Kink s Malega Kamna — dečka, Hermina Matko iz Loga — Davorina, Brigita Zalesna iz Kamnika — Borisa, Angela Ogorevc iz Sentjerneja — dečka, Pavia Ovetkovič iz Dretnja — dečka, Marija Hering iz Zakota — Milana, Anica Preskar iz Sel — Vesno, Ljubica Dostanič iz Brežice — dečka, Ana Zagmajster iz Orejša — Bernardo, Silva Medved s Pokleka — Beno, Smilja Zec iz Brežic — Ana, Marija Knežič iz Kraja Gornjega — Nevenko, Marija Hoguč iz Laduča — dečka, Ana Poldan iz Krške vasi — Anico, Jelka Rautner iz Bistrice ob Sotli — Matejo, Jožica Krošelj iz Stare vasi — Mirka, Zdenka Šošterič iz Laduča — Zlatka, Stefanija Grlic s Senovega — deklico, Jožefa Ivačić s Senovega — dečka, Gabrijela Molan iz Zdol — deklico, Ivanka Kranjc z Vinjega vrha — Jožeta,

v Sromljah ob 9.25; na Veliki Dolini ob 9.30; v Globokem in na Jese-nicah ob 10.00; na Bizeljskem ob 11.15. Kapelska godba na pihala bo imela v Cateških Toplicah prometni koncert od 10.30 do 11. ure. Občinski sindikalni svet vabi vse občane, naj se pridružijo veselemu razpoloženju ob igranju prvomajskega pozdrava v vseh krajih, ki jih bosta obiskali godbi na pihala.

di zunaj njenih meja. Nastopal je na mnogih koncertih v zamejstvu, v Nemčiji, Italiji, Švici in na Nizozemskem. Vsi člani so amaterji in pretežno mladi ljudje. Orkester je v dvajsetih letih vzgojil več kot sto harmonikarjev, ki so mu s svojimi nastopi priborili velik sloves. Orkester sodeluje s priznanimi glasbenimi umetniki in tako povečuje umetniško vrednost glasbene govornice, ki jo širi med ljudmi.

Trenutno šteje nekaj manj kot 20 članov, vodi pa ga že ves čas tov. Stojan Vidmar. V Brežicah se bodo odlični harmonikarji iz sentvida nocoj prvič predstavili. Prireditelj posebej opozarja na to priložnost z željo, da bi se Brežičani čimštevilneje odzvali povabilu.

Taborniki so za stalno osvojili častni trak

V lepo okrašeni sejni sobi družbenih organizacij v Brežicah je bila 21. aprila slavnostna seja občinskega komiteja Zveze mladine. Predsednica Božena Češnovarjeva je sporočila prisotnim veselo novico, da izvršni odbor Zveze tabornikov Slovenije že petič poklanja partizanski trak taborništkemu odredu Matije Gubca. Tokrat so ga brežiški taborniki osvojili za stalno. Predstavnikom odreda je čestitala v imenu mladinskega komiteja, kakor so se pridružili čestitkam sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Franc Bukovinsky, predsednik občinskega odbora SZDL Janez Pirmat in predstavnik garnizije JLA iz Gerklje.

Taborniki so nato začeli razgovor o svojem delu in dosedanjih uspehih, o načrtih in težavah, s katerimi se srečujejo pri delu. Ta organizacija je doslej najboljša v Sloveniji in njeni člani bodo naslov prvaka branili tudi vnaprej. Občinski komitej jim je na slavnostni seji poklonil pet kompasov.

V Brežicah je vključenih v taborniške vrste 180 članov. Organizacija je bila ustanovljena 1958. Na papirju obstoji tudi občinska Zveza tabornikov, vendar ni zaživel. Vlogo koordinatorske je opravljala uprava odreda. Med glavnimi načrti za prihodnje obdobje je razširitev organizacije, katere zarnetki so že v raznih krajih občine. Na predlog sekretarja občinskega komiteja so se na seji v petek dogovorili, da bodo ponovno skušali oživiti občinsko zvezo, sicer bodo težko kos obširnim nalogam, ki so jih sprejeli.

Sklenili so tudi, da bo mladinska organizacija pobudnik praznovanja dneva mladosti in da bo zaprosila za sodelovanje vse organizacije in društva v občini, da bo slavje čimbolj množično.

BREŽIŠKE VESTI

Partizanski miting na Zdolah

18. aprila so se na Zdolah srečali pionirji številnih odredov iz krške in brežiške občine — Sprejem kurirčkove pošte je bil zelo slovesen — Združili so ga z bogatim kulturnim programom

Ze ob desetih dopoldne so se pionirji iz Krškega odpravili na pohod proti Zdolah. Po otroško so podoživljali pohode nekdanjih partizanskih kurirčkov skozi zasede sovražnikov. S seboj so nosili kurirčkovo torbo s pismom za tovariša Tita.

Na Zdolah so se srečali s pionirji drugih odredov in tudi s pionirji iz brežiške občine. Bil je lep sončen dan in partizanska vas je sprejela goste slavnostno okrašena. Niso je obiskali samo pionirji, prišlo je tudi veliko nekda-

njih borcev in množica drugih občanov. Partizanski miting se je začel v veselem razpoloženju.

Udeleženci mitinga so pripravili tudi pester kulturni program. Najprej je komisar brigade Lojze Rihter poročal o poteku pionirskih pogoča, nakar so sledile pesni, recitacije, igranje godbe na pihala in nato slovesna predaja kurirčkove pošte. Zbranim pionirjem so pripovedovali svoje spomine inž. Zvonko Sagadin, član republiškega odbora Zveze prijateljev mladih, dr. Jože Brilej, poslanec republiškega zbora skupščine SRS, profesor Milojko Vidmar, član republiškega odbora Zveze prijateljev mladih in Stane Nuncič, direktor AGROKOMBINATA iz Krškega. Vsi govorniki so pionirjem za uspešen pohod čestitali.

Pionirji so položili tisti dan vence k spomeniku padlih na Zdolah in k spomeniku v Močniku. Za kulturni program niso prišli vsi na vrsto, ker jim je ploha preprečila nastop.

V tednu mladosti bodo razvili prapor

Podmladek Planinskega društva Bohor na Senovem že peto leto uspešno priteguje v svoje vrste pionirje z osnovne šole in drugo mladino. Člani podmladka se množično udeležujejo vseh akcij, ki jih prireja društvo. Letos ustanovljajo planinske pionirske skupine na bližnjih solah: ustanovili so že planinsko skupino na brestaniški osnovni šoli, ki šteje 73 članov, v načrtu pa imajo še organizacijo skupin na solah v Koprivnici in Gornjem Leskovcu.

Na občnem zboru so mladi planinci sklenili, da bodo za letošnji dan mladosti razvili svoj prapor, ki bo prvi te vrste v Jugoslaviji. Ker precejšnjim stroškom ne bi bili sami kos, so začeli zbirati prispevke za prapor ter za srebrne in zlate žebeljčke. Za pomoč bodo zaprosili tudi delovne in politične organizacije, ki naj bi kupile spominske trakove. Povabili bodo tudi občane Senovega in okolice, predvsem pa vse ljubitelje planin, da bodo s svojo udeležbo počastili svečano razvijanje prapora, ki bo 21. maja 1967 ob 10. uri pri planinski koči na Bohorju.

Srečanja s poslancem dr. Jožetom Bilejem na Zdolah so minevala v zavzetih razgovorih. (Foto: J. Teppey)

Mladi glasbeniki z osnovne šole v Brežicah so prijetno poživil kulturni program partizanskega mitinga na Zdolah. (Foto: Teppey)

Dr. Brilej je obiskal Kostanjevico

Pred nedavnim se je dvakrat mudil v Kostanjevici član zveznega izvršnega sveta in sekretar za turizem SFRJ tovariš dr. JOŽE BRILEJ. Obiskal je najprej Lamutov likovni salon, kjer si je pazljivo ogledal razstavo del Rafaela Potokarjeve, nato pa se je mudil več kot dve uri v kostanjeviškem gradu, kjer je s predsednikom občinske skupščine tov. Tonetom Javoričem, sekretarjem občinske konference SZDL tov. Markovičem, predsednikom upravnega odbora sklada za restavriranje in ureditev gradu Kostanjevica tov. Stanetom Nuncičem, ravnateljem Gorjupove galerije tov. Ladom Smrekarjem in predsednikom Turističnega društva Kostanjevica tov. Jožetom Jankovičem proučeval možnosti za dokončno ureditev kostanjeviškega gradu v turistične namene.

Visoki gost je izrekel najprej priznanje vsem tistim, ki

so se skozi poldruge stoletje vsak po svojih močeh trudili, da je ta veličastni kulturno-zgodovinski spomenik danes pod streho in tako ohranjen tudi prihodnjim rodovom. Izredno je pohvalil spomeniško-varstveno službo Slovenije in lokalne predstavnike, ki so, četudi včasih v brezupni situaciji, pri svojem odgovornem delu le vztrajali. Po izjavi dr. Brileja je republiška spomeniškovarstvena služba s svojimi dolgoletnimi napori za ohranjanje tega spomenika privedla grad do take stopnje, da lahko s preudarno turistično investicijo zgradimo vzlato jamo.

Pogovori so teki tudi o cesti od kostanjeviškega gradu do Ceste bratstva in enotnosti. Ta cesta že zdaj prizadeva veliko gospodarsko škodo in si brez nje turizma v Kostanjevici sploh ni mogoče misliti. Po temeljiti proučitvi problemov okrog obnove gradu je visoki gost obljubil, da bo s pristojnimi faktorji na zvezni in republiški ravni uredil, da se ti pereči problemi čimprej premaknejo z mrtve točke. Na ta način bi Kostanjevica lahko kaj kmalu znatno dvignila narodni dohodek, kar bi bilo v tem pasivnem območju nadvse zaželjeno.

Obnavljanje poznogotskega spomenika

V Kostanjevici na Krki obnavljajo notranjost Miklavževe cerkvice na otoku, kjer je z Gorjupovimi freskami okrašen poznogotski prezbiterij. Cerkev obnavljajo na pobudo Zavoda za spomeniško varstvo. Zaradi velike vlage so začele pred leti Gorjupove freske odpadati. Z deli jih bodo zaščitili, hkrati pa uredili notranjost tako, da se bo slikarija med gotskimi rebri ujemale s stenami ladje.

P. B.

«Hči mestnega sodnika» v Kostanjevici

V soboto, 6. maja ob 20. uri, bodo v domu kulture v Kostanjevici gostovali člani Sentjakobskega gledališča iz Ljubljane z Marinčeve dramatisacijo Jurčičeve povesti HČI MESTNEGA SODNIKA. Dolenjski kulturni festival vabi občinstvo, da si nabavi vstopnice že v predprodaji, (v dopoldanskih urah tudi po telefonu na št. 19.)

Lani 6 stanovanj za prosveto

Za prosvetne delavce so lani v krški občini zgradili šest stanovanj: štiri v Kostanjevici in dve v Senovem. Na stanovanja čakajo še v Brestanici, kjer so zgradili novo šolo. Verjetno bodo morali prosvetni delavci še nekaj časa počakati, da se bo zbralo kaj denarja.

KRATKE IZ BRESTANICE

NA OBCNEM ZBORU TVD PARTIZAN so sprejeli delovni načrt, ki predvideva polnitev te lovčev za člane v šolski telovadnici. Med športi bodo gojili odbojko (šenske) in namizni tenis. Pri šoli nameravajo urediti športni park, pri čemer računajo na pomoč elektrane.

PRIPRAVE ZA UPRIZORITEV ljudske igre «Minarjev Jagnez na prostem pri brestaniškem gradu dobro napredujejo. Režiser ima tečaje le s statisti, kar le-teh manjka. Osmetek za ureditev prizorišča je narejen. Tudi igralci se že vadijo na prostem. Računajo, da bo prireditev obiskalo veliko ljudi, zato se bodo vsotransko pripravili. Na gradu so že uredili gostišče.

PRVOMAJSKO ZABAVO NA BRESTANIŠKEM gradu pripravila Turistično društvo v nedeljo, 30. aprila. Zabava se bo pričela popoldne. Za ples in razvedrilo bo poskrbel domači ansambel STEB.

Z. S.

V OBČINI KRŠKO SO OBČANI OPRAVILI SVOJO DOLŽNOST

Razveseljiv uspeh na volitvah

Slovesno vzdruže na vseh voliščih — V zvezni zbor zvezne skupščine je bil izvoljen Viktor Avbelj, v republiški zbor republiške skupščine pa dr. Jože Brilej — V zbor delovnih skupnosti občinske skupščine so izvolili 2 odbornika iz kmetijske podskupine, v občinski zbor pa 16 odbornikov

Vedro nadeljsko jutro je že zgodaj zvonilo na volišča večji del občanov. Vseposvobod so zastave in zelenje naznanjali slovesno razpoloženje. Volišča so bila lepo okrašena.

V občini Krško so volili poslance zveznega zbora zvezne skupščine, poslance republiškega zbora republiške skupščine, 16 odbornikov občinskega zbora in 2 odbornika kmetijske podskupine za zbor delovnih skupnosti. Med prvimi so zaključili vo-

litve v kmetijski podskupini. V obratu Gozdnega gospodarstva v Krškem so zaprli volišče že ob 7.30 zjutraj, v obratu Gozdnega gospodarstva v Kostanjevici ob 8. uri, celotna kmetijska podskupina pa je zaključila volitve ob 11. uri dopoldne.

Zveznega poslance so volili na 110 voliščih z 18.167 vpisanimi volivci. Glasovalo jih je 16.562 ali 91,16 odst. Izvoljen je bil Viktor Avbelj.

Za volitve v republiški zbor

je bilo 49 volišč. Od 9725 volilnih upravičencev jih je prišlo na volišča 9130 ali 93,88 odst. Za kandidata dr. Jožeta Brileja je bilo 8451 glasov. Zanj se je torej izreklo 92,5 odst. volivcev, ki so glasovali.

Odbornike občinskega zbora so volili v 16 volilnih enotah na 63 voliščih. Od 10.141 volivcev jih je glasovalo 9347 ali 92,1 odst. Izvoljenih je bilo 16 odbornikov.

V kmetijski podskupini zbora delovnih skupnosti so v nedeljo izvolili dva odbornika ob volilni udeležbi 98,4 odst. V isti zbor občinske skupščine je glasovalo 19. aprila 86,7 odst. volilnih upravičencev iz delovnih kolektivov.

Mislim, da bi občinska skupščina, če je že sprejela odlok, morala naložiti AGROKOMBINATU, naj zagotovi zasebnim kmetom škropilnice za škropljenje. Marsikateri kmet namreč ne ve, kje naj išče škropilnico! Samo s papirnati odloki prav gotovo ne bomo uničili sadnih škodljivcev!

Dr. Jože Brilej, poslanec republiškega zbora skupščine SRS, profesor Milojko Vidmar, član republiškega odbora Zveze prijateljev mladih in Stane Nuncič, direktor AGROKOMBINATA iz Krškega. Vsi govorniki so pionirjem za uspešen pohod čestitali.

Pogovori so teki tudi o cesti od kostanjeviškega gradu do Ceste bratstva in enotnosti. Ta cesta že zdaj prizadeva veliko gospodarsko škodo in si brez nje turizma v Kostanjevici sploh ni mogoče misliti.

Občinska skupščina Krško je sprejela odlok, po katerem morajo vsi kmetovalci do 31. marca očistiti sadno drevje. To pomeni, da morajo požagati suhe in odvečne veje in sadno drevje poškopljati, da bi uničili razne škodljivce.

Toda kako naj drevje poškopljajo, ko ni na vsem področju krajevnega urada Podbočje niti ene sadne škropilnice? V časih, ko smo imeli v Podbočju še svojo kmetijsko zadrugeo, smo imeli tudi sadno škropilnico. Posebna ekipa je takrat vsako leto poškopljala vse sadno drevje. Nato pa se je KZ Podbočje priključila KZ Kostanjevica in sadna škropilnica je odšla tja. Od takrat ni na področju krajevnega urada Podbočje nihče več škropil sadnega drevja.

Pozneje je bila KZ Kostanjevica pripojena AGROKOMBINATU Krško. Ta ima dovolj svojih sadnih nasadov in plantaž. Najbrž se zadovolji s tem, da poškopljajo svoje, zasebni lastniki in njihovo sadno drevje pa ga verjetno sploh ne zanimajo.

Dr. Jože Brilej, poslanec republiškega zbora skupščine SRS, profesor Milojko Vidmar, član republiškega odbora Zveze prijateljev mladih in Stane Nuncič, direktor AGROKOMBINATA iz Krškega. Vsi govorniki so pionirjem za uspešen pohod čestitali.

Samo odlok je premalo!

In še nekaj: vsak terek je v Podbočju odkup živine (menda ga organizira AGROKOMBINAT Krško). Zgodilo se je, da je na tem odkupu ponudil neki tukajšnji rejec odkupovalcu v odkup poldruge leto starega, za zakol zrelega bikca. Odkupovalec je ponudil precej nizko ceno. Rejec mu je nato povedal, da plačujejo na sejmu v Cerkljah ob Krki precej boljše in da so maši rejci prodali tja že več kot 40 let. Odkupovalec je tega rejca nato z nespočelnim izrazom zavrnil in dodal: »Pa še ti odženi v Cerklje!« Takšni postopki in odnosi, tako mislimo mi rejci, prav gotovo ne bodo vplivali na večji dogon in odkup v Podbočju!

JOŽE SKETA

DROBNE S SENOVEGA

V ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI so bili 19. aprila v volilni enoti jamskega obrata rudnika izvoljeni za odbornike inž. Anton Koželj, Stefan Strok in Alojz Pavlič. Odbornikom v drugih volilnih enotah tokrat mandat še ni potožil.

UDELEŽBA JE BILA na volitvah 19. aprila zelo dobra, saj je na Senovem volilo 80 odst. vseh upravičencev v delovnih organizacijah. Volili niso edinele tisti, ki so na dopustu ali pa so bolni.

VEDNO VEČ KOTANJ je po zadnjem dežju na cesti Krško-Senovo. Promet po njej je nevaren, zato bi bilo treba cesto ali posutiti ali pa zorat.

Novi odborniki naše skupščine

V občinski zbor so bili v nedeljo izvoljeni naslednji novi odborniki:

Franc Juvanc, Gorica 17; Franc Strgar, Leskovec 115; Anton Jarkovič, Brod 18; Silvan Mozer, Brestanica 114; Anton Agrež, Stoičnik 12; Jože Tratnik, Raka 46; Jože Pečnik, Mali Trn 6; Franc Dermaž, Dolnja Prekopa 9; Mihael Senica, Senovo 97; Anton Pleterski, Senovo 128; Franc Božičnik, Veliki Kamen 40; Jože Radej, Dovško 28; Matko Matjan, Krško; Anton Avsec, Buševca 4; Jo-

že Radej, Krško, in Branko Vodopivec, Dolenja vas 37. Za odbornike zbora delovnih skupnosti pa so bili v kolektivih izvoljeni:

Iz »Celuloze« Stane Hribar in Maks Mirt; iz rudnika Senovo inž. Anton Koželj, Stefan Strok in Alojz Pavlič; Viktor Kostevc iz »Elektrarne« Brestanica, Alojz Volarič iz Kovinarske, Franc Stribar iz SAVE, Simon Gregorič iz krškega obrata »Elektroza Celje, Branko Voglar iz Splošnega obratnega podjetja, Emil Klakočar in Anton Filipčič iz

Agrokombinata, Alojz Obu iz šole v Kostanjevici, Franc Rakar iz šole v Brestanici, Vid Budna iz zdravstvenega doma v Krškem in Ivan Glogovšek iz SDK Krško.

Novozvoljenim odbornikom čestitamo za zaupanje, ki so jim ga volivci na zadnjih volitvah izkazali!

Budnice za prvomajsko jutro

Sinodi je bila v Krškem prva prireditev v počastitev praznika dela. V domu SVOBODE je imel koncert moški komorni pevski zbor iz Celja pod vodstvom dirigenta prof. Egona Kuneja. Povabil ga je občinski sindikalni svet, da bi dal nastop Celjanov prazniku slovesno vzdruže.

Včeraj in danes potekajo kegljaška tekmovanja med sindikalnimi podružnicami občine Krško. Tekmujejo ekipe in posamezniki.

Na predvečer praznika dela bodo na številnih vrhovih zagoreli kresovi. Zakurili jih bodo člani mladinskih aktivov in z njimi naznanili začetek velikega praznovanja.

Za prvomajsko jutro pripravljata godbi na pihala sindikalnih podružnic iz CELULOZE in RUDNIKA SENOVO vesela budnica. Prvomajski pozdrav bošta zaigrali po vseh krajevnih središčih občine.

„Vodka APOSTOLSKA“ po vsej Jugoslaviji!

Na spomladanskem zagrebškem velesejmu prodaja trgovsko podjetje PREHRANA iz Ljubljane domačo vrodko

— APOSTOLSKO kupcem iz vse Jugoslavije. DANA, tovarna likerjev in sadnih sokov z Mirne na Do-

lenjskem, je med vodilnimi tovrstnimi podjetji pri nas. Izdeluje okoli 50 vrst raznih žganih pijač, likerjev in sadnih sirupov. Svoj asortiment »klačje sline« je sedaj popestrila še z vrodko APOSTOLSKO. Pijača je čisti žitni destilat, izdelana in rafinirana po originalnem klasičnem ruskem postopku ter s staranjem in posebno nego oplemenitena. Najboljša je, če jo uživamo primerno ohlajeno.

Od vseh pijač, ki jih Prehrana prodaja na sejmu, to pa so predvsem uvožene pijače, posebno priporočajo kupcem domačo vrodko APOSTOLSKO. Vsi kupci hvalijo novi proizvod DANE, še posebno pa jim ugaja okus-

na zunanja oprema steklenice. Vodka so prodali že v vse večje kraje naše domovine. Samo iz Beograda jo je vzelo kar 7 kupcev.

Prehrana prodaja tudi iz Rusije uvoženo vrodko, ki ji pravijo »stoličnaja vodka«. Polnjena je v politrskih steklenicah in vsebuje 40 odstotkov alkohola, mirenska pa je v 0,75-litrskih steklenicah in ima 42,3 odstotka alkohola. Prodajna cena steklenice uvožene in domače vodke je približno enaka. Domača je tako za tretjino cenejša, po kakovosti pa enakovredna uvoženi. Prav zato pričakujejo proizvajalec in prodajalec, da bo mirenska »vodka APOSTOLSKA« osvojila domače in tudi tuje tržišče.

Stane Gliha, dipl. ekonomist PREHRANE iz Ljubljane (v sredini), pozdravlja kupca v paviljonu svojega podjetja. »Vodka Apostolska« je vzbudila pri vseh poslovnih ljudeh na letošnjem spomladanskem zagrebškem velesejmu prijetno presenečenje in vse kaže, da se bo DANA z Mirne z novim proizvodom še bolj uveljavila na jugoslovanskem trgu in tudi v izvozu.

(Foto: Mirko Vesel)

Oborožene Parižanke

Parižanke so se odločile, da se bodo same branile pred nadlegovalci in nasilneži, pri tem pa jim bo v bodoče pomagala tudi sodobna industrija.

Po statističnih podatkih je samo lani odgovarjalo pred francoskimi sodišči 45.000 mladoletnih prestopnikov, ki so jih v večini obdolžili: uličnih napadov na ženske, tatvin in posilstev. Zaradi tega so številne preplašene telefo-

nistke, bolničarke, blagajničarke in ženske drugih poklicev, ki morajo delati ponoči, z navdušenjem sprejele različne izdelke, ki naj bi jim pomagali otresti se napadalcev. Na tržišču so se najprej pojavile piščalke, s katerimi lahko pokličejo policijo. Toda mnogo zanesljivejši in zaradi tega bolj priljubljeni so obeski za ključe, ki spuščajo solzljivi plin ali pa tekočino vijoličaste barve, ki zaznamuje napadalca. V prodaji so tudi obeski za ključe s plinom, ki lahko napadalca zaslepi že v oddaljenosti petih metrov.

Trgovske hiše, ki prodajajo to strašljivo orožje, zelo dobro poslujejo. Je sicer manj zanesljivo, zato pa cenejše od revolverja, vrhu tega zanj ni potrebno nobeno dovoljenje.

TRGOVSKO
IZVOZNO PODJETJE
ZA DOMAČO
IN UMETNO OBRT
»DOM« LJUBLJANA
Mestni trg 24
poslovni enoti
SUHA ROBA SODRAŽICA
RASICA
čestitata
za 1. MAJ
vsem delovnim ljudem
in izdelovalcem
na področju Dolenjske!

V ponedeljek ob enih ponoči je zgrmel provizorij teras pod Petričevo hišo na novomeškem Bregu v dolino. Nestrokovno in brez dovoljenja zgrajena »galerija« na strmih pobočju Brega, v katere je lastnik vložil veliko truda, so se zrušile na srečo ob takem času, ko ni bilo v bližini nikogar, ki bi jo lahko skupil. (Foto: Mirko Vesel)

Valvasor o gradovih v dolini Krke

USTRAŽ

Vsebinska — Kdaj je bil sezidan grad Ustraž in kdo ga je sezidal. Kje leži. Rodovitnost zemlje. Grad ima hudobne sosede. Zakaj se grad imenuje Ustraž. Nekdanji lastniki gradu in njegova sedanja lastnica. Domnevni vzrok za ime Ustraž.

Grad je takega, kakršen je danes, pozidal leta 1645 gospod Ivan Jakob Muretič, predtem pa je bil grad v zelo slabem stanju. Graščina leži na Dolenjskem, deset milj od Ljubljane in dve milj od Novega mesta, med gradom Vrhovo in Prežekom, na dobrem in rodovitnem kraju, čigar tla rodijo obilo sadja in nedaleč od gradu leži vinograd, ki daje odlično vino. Kraj je torej rodovit, ne oziraje se na to, da je tu malo ravnega polja, ker pač leži graščina precej visoko v hribih, in to tik pod Uskoškim pogorjem. Zaradi tega se graščina ne more pohvaliti s preveč dobrim sosedstvom; ker se pač Uskoki, o čigar slabih navadah in roparskih kremljih smo govorili že večkrat poprej, izkažejo za tem boljše sosede, čim dalje od njih živimo. Ta svoj sloves, ki se jih drži že od nekdanj, pa radi pogosto potrdijo znova z dejanji. Tako so pred mnogimi leti po izdajstvu grajske kuharice zavzeli grad Ustraž in takratnega lastnika Severina Schweitzerja bedno umorili z nožem.

Izvor imena gradu ni poznan, in gotovo ne more priti od besede »ce-

sta«, ker pač v bližini ne pelje nobena cesta. Po kranjsko se grad imenuje Ostraž, kar bi lahko izvajali od besede »ostro«. Morda so kraj tako imenovali zato, ker pač ta zaradi svojih že omenjenih pobožnih in poštenih sosedov, Uskokov namreč, potrebuje ostrega očesa. Ti namreč tako marljivo iščejo tam, kjer niso ničesar izgubili, da lahko izgubiš nekaj prej, kakor bi si to mogel misliti. Morda pa se kraj imenuje Hochstrass zato, ker leži visoko v hribih.

Prej je bil grad last že omenjenega gospoda Severina Schweitzerja, nato pa gospoda Ivana Jakoba Muretiča, ki je grad, kakor je bilo to že omenjeno, prezidal. Nato je postal lastnik gradu gospod Ivan Jurij pl. Kaisell, ki ga je po smrti zapustil svoji ženi gospe Mariji Sidoniji, roj. pl. Gall; ta je še danes lastnica gradu.

Leta 1686 je na gradu izbruhnil požar, ki ga je popolnoma upepelil, vendar so ga od takrat zopet pozidali. (Skrajšano).

(Grad Ustraž je že dolga leta popolna ruševina.)

Kupite srečke - napotnice za srečo!

Več kot 10 milijonov srečk ponudi tudi listke Sdin je izplačala državna loterija izžrebancem, ki so njene srečke kupili v Novem mestu letos. Se ni dolgo, ko so čez noč postali milijonarji kar trije: zidar, naš dopisnik iz Krmelja in se nekdo iz Novega mesta. Manjših dobitkov so v Novem mestu marca izplačali za več kot 1.200.000 Sdin. Toliko »poberejo« izžrebane srečke domala vsak mesec. To pa je tudi nekaj. Seveda vsaka srečka pač ne more zadeti milijona...

Srečke državne loterije kupujejo ljudje najraje v kiosku ob Cesti komandanta Staneta. Tu jim prodajalec Ivo Tratnik razen

za športno stavo, loto in podobne »napotnice« za srečo. Marsikdo skoraj ne more mimo, da ne bi pristopil h kiosku. Ljudje v srečo verjamejo. To potrjuje tudi velik denarni promet s srečkami v Novem mestu, saj prodajo samo srečk državne loterije po 1200 in še več vsak teden.

»Rad bi mel večji prostor, saj tu skoraj ne morem delati,« je povedal Ivo Tratnik. »Včasih bi koga povabil v kiosko, pa ne morem, ker je prostor še za normalno delo enega človeka premajhen.« Dodal je, da se mu bo želja morda izpolnila že letos.

Iz sokolskega arhiva v Ribnici

Ze takoj po ustanovitvi telovadnega društva »Ribniški Sokol« 1906 so začeli z veliko nabiralno akcijo za gradnjo telovadnega doma. Vodili so jo člani društva in občani. Zamotane priprave in nacionalno zatiranje pa so akcijo zavrli. Veliko članov telovadnega društva je odšlo v Ameriko, da bi se tako izognili političnemu zapostavljanju in nevarnostim. Ti mladi telovadci so še vedno obdržali stik z domačim društvom in so v Ameriki nadaljevali z nabiralno akcijo med tamkajšnjimi rojaki.

Zanimiva so pisma teh članov, posebno pismo Stefana Lavriča, ki ga je 9. 6. 1920 pisal iz Chicaga. V njem je omenil tudi stavko čelznicarjev in tragične dogodke na Zaloški cesti. Ko je v pismu razložil nabiralno polo ter sporočil glade denarja, je napisal še naslednje vrstice, ki jih navajamo brez popravkov:

»Da ja ne bo kak Lah delal pri zgradbi, to je želja vseh darovalcev. Da ne bode zopet gada na prsih redili. Noviga ni posebnega, mogoče gremo v kratkem na stavko, ako se ne bode tako zgodilo, kot se je v Ljubljani. Zalostno se sliši iz Južo-Slavije, da imate še vedno tiste Avstrijake na odličnih mestih.

Ako bi se prokleta Avstrija eksistirala, mene ne bi bilo več domov, kajti bil sem znanamovan od avstr. podreptnikov. Kajti tam se je malo vedelo, kako smo mi tu delali za razpad Avstr.-Ogr. Tudi od Rusije ste malo poučeni, ni vse tako slabo, kot si mislite. Angleška dela že s sovjetsko Rusijo trgovske pogoje. Rusija tako dela, da kdor ne dela, naj tudi ne je, kar je čisto pravilno...«

13. 6. 1920 pa piše: »So se razmere doma kaj izboljšale ali mogoče imate upanje, da bi se v kratkem? Kajti letošnjo jesen bodejo predsedniške volitve. Kakor sedaj izgleda, bode bolj slabo s delom tu. Do sedaj sem delal 5 let vedno. Zadnjo soboto, t. j. 12. 6. ob 10 uri, smo šli na stavko. V kratkem se bode videlo, kako bode. Mogoče tudi, da bode tovarna zaprta za nedoločen čas. Tu nas je prizadetih krog 2000 delavcev ter tudi po celi državi v večjih mestih. Ker je vojna minula, so na dnevnem redu stavke. Drugače tu po starem, sedaj imamo že hudo vročino v Chicagu, da je nemogoče spati ponoči. Pijače pa nobene kot slabo vodo, to ti je življenje tu sedaj...«

V arhivalnih telovadnega društva Partizan Ribnica je še več podobnih pisem, ki so

dragocen prispevek za študij delavskega gibanja v teh krajih.

A. ARKO

Na otvoritvi razstave o izumih Kostanjevičev se je zbralo 220 ljudi, slovenskih muzejev, predstavnikov organizacij in občanov. Vnuuk inž. arh. Ferdinando Ressler je imel prof. dr. v.

Medved je izgubil življenje pod kolesi

300 kg težak medved neprevidno prečkal cesto, sta se vanj vnela kar dva avtomobila — Nesrečni kosmatinec, ki se ni bil zavedal, če je cesta prosta, je izgubil življenje, na osebnih avtomobilih pa je za okoli milijon Sdin škode

Medved se je zgodila v 23. aprila, ob 11. uri, na Jasnici, se pravi med Kočevjem. V medveda, ki je prišel na asfaltno cesto, je najprej trčil osebni avto, ki ga je upravljala Martin Gruber iz Skofje Loke in je vozil iz Kočevja proti Ljubljani. Ranjeni kosmatinec se je ustrašil in odskočil na drugo stran ceste, takrat pa je iz nasprotne strani pripeljal z osebnim avtom Anton Gregorič iz Kočevja in se tudi zaletel v nesrečnega okoli 300 kg težkega kralja kočevskih gozdov.

Preobtežena veverica

Tone iz lovske družine je pripovedoval ovaršem tole lovskega zadržanja, ki ga je trdil, da je bil na vojni smo bili na lovskih nabojih, pa so bili še slabi. Nekaj dan spet kumski zadržani v Ljubljani s šibrani. Ko vračal proti domu, jedal na drevesu veščini kupljene narj preizkusiti. Sprožil prvič — veščini kar sedi na veščini drugič — veverica se je premaknila višje. Sprožil sem še ali trikrat, potem je na tla. Sem veverico, čudno mi je zdelo, da je in za svojo velikost do težka. Skrivnost mi šele kasneje do-

ma, ko sem veverico odri. Pod kožo je imela namreč toliko šiber, da sem samo iz dobrih napravil kasneje tri nove naboje. Veverica torej ni padla z drevesa zato, ker bi bila smrtno nevarno zadržana, ampak ker je bila preobtežena s šibrani...

MEDVED, PONOS ROSKIH GOZDOV, je posebna mikavnost naših krajev. Tale, ki ga vidite na gornji sliki, pa zadnje nedeljo ni imel sreče. Na cesti med Ribnico in Kočevjem, na Jasnici, ga je deset minut po 19. uri pobrala »Matilda s koso« v podobi dveh osebnih avtomobilov. Kosmatinec je bil pravi velikan, saj je tehtal okoli 300 kg. To kaže tudi fotografija, ki jo je »na kraju nesreče« posnel dr. Janez Klun iz kočevskega zdravstvenega doma. Ob medvedu se je hotelo fotografirati tudi več loveev in drugih občanov, ki so v tistem času slučajno bili na Jasnici...

Priznanec in praznik dela

Priznanec in praznik dela... prvomajski voščilni list vsem domačim kolektivom, prijateljem in znancem fantje, ki so v prazniški rok v Zadru: Jože Lovšin, Jani, Ivan Arko, Stane iz okolice Ribnice. Se pridružujejo tudi: Arh, Tone Jarkovič, Alojz Salmič, Franc Sparr...

Kračanski pozdrav

Kračanski pozdrav... podjetjem iz krške regije, posebno pa kolektivno podjetje, domačim in gostim pošilja za 1. maj voščila z najlepšimi pozdravi. Franc Bračun, voščilničar.

Josipu Ressleru v Lamutovem likovnem salonu v Med njimi je bilo veliko predstavnikov univerzitetnega podjetja, ki so omogočili razstavo, in predvsem iz Italije je prišel tudi Resslerov praded (desno). Predavanje o življenju in delu Josipa Resslerja (desno). (Foto: Mirko Vesel)

Medved je izgubil življenje pod kolesi... okoli 300 gledalcev. Seveda so se želeli vsi slikati z mrtvim medvedom. Truplo kosmatince je prevzel zastopnik Lovske družine Kočevje. Vendar pa se je več lovskih organizacij pozanimalo, od kod je medved prišel, kam je bil namenjen in drugo, da bi ugotovile, kdo bo lastnik njegovega kožuha in ostalih posmrtnih ostankov.

Komisija, ki je raziskovala nesrečo, je ugotovila, da sta bila voznika trezna in da je z obeh strani Jasnice, se pravi dela ceste, kjer se je zgodila nesreča, znak »divjad na cesti«. Na tem delu ceste je bilo doslej povožene že precej divjadi, največ srn in jelenov. V nedeljo pa se je prvič zgodilo, da je na tej cesti izgubil pod kolesi avtomobilov življenje tudi medved.

JOŽE PRIMC

Se da staranje zavreti? Nauk najstarejšega človeka

Pot v visoko starost

Nekaj praktičnih nasvetov

Prof. Aslanova ima nekaj praktičnih nasvetov, ki jih lahko srečujemo na straneh najrazličnejših medicinskih revij. Ti nasveti so preizkušeni z dolgoletno prakso v njenem inštitutu in jih posebno priporoča tistim, ki so že prekoračili 60. leto, v nekaterih primerih pa tudi tistim, ki so morda za deset let mlajši. Na kratko povedano, bi se glasili tako:

- nadaljujte z vsakodnevnim gibanjem (o tem bomo še posebej govorili);
- ohranite normalno spanje — v 24 urah mora biti vsaj 7 ur spanja;
- ne zanemarjajte vsakdanje higijene;
- preiti je potrebno k bolj umirjeni prehrani — dnevno od 1800 do 2500 kalorij — in pri tem zaužiti čim manj maščob in tekočin;
- čimprej zamenjajte navadno maščobo z rastlinsko, meso pa jejte le 2-3-krat na teden;
- povečajte pozornost do kroničnih bolezni, ki ste jih že prej opazili;
- lajšajte posledice duševnih in podobnih poškodb;
- čimprej opustite ali pa vsaj zmanjšajte količino alkohola in tobaka.

Ljudje se neradi drže nasvetov, posebno kadar so v nasprotju z njihovimi dolgoletnimi navadami. Zato je potrebna organizirana pomoč ljudem v letih; to je izvedljivo s pomočjo nekaterih institucij, predvsem zdravstvenih. Tu se mora poslušati zdravnikova beseda.

Ravnotežje telesnega in duševnega dela

Tistim, ki so vse svoje življenje delali duševno, daje Aslanova poseben nasvet za ohranitev določenega ravnotežja med telesnim in duševnim delom. To ravnotežje je moralo obstajati že prej, posebno v letih, ko človek odide v pokoj. Tako ravnotežje je pogoj, da človek dolgo ohrani »biološki višek življenja«, v katerega pride le s potrpežljivim varovanjem zdravja skozi več let.

Izkušnje tega inštituta in več drugih znanih primerov nam vsiljujejo sklep, da sta red in delavnost — telesna ali duševna — najboljša obramba pred senilnostjo in prezgodnjo ostarelostjo. Zato zdravi in še sposobni ljudje, ki komaj čakajo upokojitve, da bi se rešili dela, kolikor res ni tehtnih vzrokov, dejansko odsekajo najbolj zdravo vejo svojega življenja.

Ce zdravstveni ali kakršnikoli drugačni vzroki silijo človeka, da gre v pokoj, potem mora tak človek storiti vse, kar je v njegovi moči, da si poišče primerno zaposlitev. Ne samo zaradi tega, da bi zabijal čas, marveč zaradi tega, da se ne bi predajal starčevskim mislim, da je že »odigral svojo vlogo«. Prav to je usodno za stare ljudi, kajti to je pravo dolgoletno ubijanje samega sebe.

Zajahajte svojega »konjička«!

Prepričani smo, da ni človeka, ki si ne bi mogel poiskati primerno zaposlitev, nekakšno delo, ki mu bo dajalo vedrino, razpoloženje, v več primerih pa tudi korist. Prof. Aslanova navaja primer afriškega pisatelja Duboisa, ki se je zdravil v njenem inštitutu in v 93. letu starosti naredil načrt za izdajo neke afriške enciklopedije.

Vsi psihiatri in številni zdravniki svetujejo ljudem, naj si poiščejo svojega »konjička«, ki jih bo rešil. Več zdravniških strokovnjakov pravi, da je konjiček boljše zdravilo kot vsa sredstva proti mlahavosti.

Aslanova priporoča, naj se stari ljudje po svojih nagljenjih opredelijo ali za zbiranje znamk, fotografij ali podobne zbirke; naj se lotijo pletenja ali drugačnega »motenja«, ki bo zaposlilo njihovo pozornost, hkrati pa bodo imeli dokaz, da so še vedno koristni člani družbe. Tu v njenem inštitutu, izdelujejo stari ljudje igračke in druge stvari, ki so resnično dragoceni spominčki.

Mojstrstva velikih ljudi

V vsakem izmed nas tiči skrita želja, da bi neka ustvaril, izumil, uredil, napisal in podobno. Prav takim mojstrvinam prostega časa se moramo zahvaliti, da smo dobili veliko izumov, dragocenih zbirk, koristnih opažanj.

75-LETNI OČE. Sloviti umetnik Charlie Chaplin s sinom iz zadnjega zakona (levo) in (desno) dr. ANA ARSLAN.

ZALSTAVA FIAT
SERVIS
NOVOTEHNA
NOVO MESTO

NOVO! Stalna dežurna služba v Ločni. Ob delavnikih od 6. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 20. ure. Telefon: 21-538.

OBISCIITE ZA 1. MAJ

HOTEL GRAD OTOČEC
IN NOVO RESTAVRACIJO

ob avtomobilski cesti, kjer boste solidno postreženi!

Ob sobotah, nedeljah in praznikih ples!

Vsem gostom čestitamo za praznik dela 1. maj!

HOTEL GRAD OTOČEC

NE HODI DOMOV BREZ

Sprejem kurirčkove pošte

V soboto dopoldne, 22. aprila, so pionirji sevniške osnovne šole sprejeli kurirčkovo pošto, ki je do takrat obšla že precej krajev v občini, med njimi Bučko, Blanco in Zabukovje. Pot je nadaljevala proti trebanjski občini.

Priprave za novo trgovsko hišo

Pred dnevi je buldozer prvič zaril svojo čeljust v zemljo nasproti konfekcije Lisce in začel pripravljati zemljišče za gradnjo prve trgovske hiše v Sevnici. V njej bodo imele prodajalne Trgovsko podjetje, Merks in Jutranjka, pa tudi sevniška knjižnica bo tam dobila nove, lepše prostore.

V načrtu imajo pralnico avtomobilov

AMD iz Sevnice je lani uredilo servis za popraviljanje motornih vozil, ki se je že dobro uveljavil. V njem je zaposlenih pet ljudi, ki imajo polne roke dela. Ko smo jih povprašali za letošnje načrte, so povedali, da bodo verjetno v smeri proti postaji uredili pralnico avtomobilov, ki jo v kraju že dolgo pogrešajo. V načrtu imajo tudi posebno učilnico za šofersko šolo, saj se je motorizacija v sevniški občini že zelo razširila.

V Radečah predavanje o Himalaji

V četrtek je bilo v kino dvorani v Radečah zanimivo predavanje o Himalaji, ki ga je imel član jugoslovanske odprave Ciril Debeljak-Cic iz Celja. Njegove besede je spremljalo veliko število lepih diapozitivov. Popeljal nas je preko Libanona in Indije do Kalkute, od tam pa proti Nepalu. Posnetki so pokazali žalostno življenje tamkajšnjih prebivalcev, ki živijo samo od riža in dočakajo povprečno le 30 let starosti. Obiskovalci smo šele na predavanju dobili pravo podobo težavne poti, ki jo je morala prehoditi odprava, ko se je lotila tako težavnega vzpona. Tov. Debeljak je bil zadovoljen z obiskom in je obljubil, da se bo jeseni spet oglašil pri radeških planincih.

Še enkrat: Med šolo in Partizanom še ni sporazuma

Pod gornjim naslovom je bil v Dol. listu 13. aprila objavljen sestavek, ki je z netočnimi podatki prikazal novi odbor TVD Partizan v Sevnici. K temu sestavku izjavljamo:

Sestavek je bil objavljen, še preden je novi odbor Partizana sploh začel s delom. Konstituiral se je 3. aprila in se ob tej priložnosti načelno odločil za prenos nekaterih dejavnosti — kolikor bodo to dovoljevale možnosti — v novo šolsko telovadnico. Hkrati se je soglasno izrekel za sodelovanje s šolo. Novi vaditeljski zbor se je sbral 11. aprila in sestavil urnik, ki je bil nato obravnavan še na skupni seji obeh odborov 13. aprila. Tu je bilo ugotovljeno tudi, kateri oddelki bodo lahko telovadili v šolski telovadnici. Na podlagi tega bomo v prihodnjih dneh uredili dogovor s šolo. Novi odbor ni postavil šoli kakšnih posebnih pogojev za uporabo telovadnice, kot je pisalo v sestavku, marveč je zahteval vknjižbo pravice do souporabe oz. do solastništva sam nekdani predsednik Partizana.

Upravni odbor
TVD Partizan Sevnica

Zdaj je tu osnova za napredek

Pogovor s kandidatom za predsednika sevniške občinske skupščine tov. Francem Molanom

— Na kakšen način, menite, bo bodoča občinska skupščina zmogla dobro voditi občino kot celoto?

— Ker imamo pri nas skupščinski ne pa predsedniški sistem, je pričakovati uspešno delo le, če bodo odborniki in volivci med seboj sodelovali. Od tega neposrednega stika ne pričakujemo samo večje odbornikove odgovornosti, marveč tu

Franc Molan: »Več sodelovanja, načrtnega dela, zaupanja v svoje moči. Ne samo čakati, kaj bo naredila občina.«

di novih spodbud in idej. To govorim zaradi tega, ker v dosedanem delu skupščine odbornikov iz delovnih organizacij ni bilo dovolj čuti, medtem ko so bili odborniki iz naselij bolj povezani z volivci.

— Katere so prvenstvene bodoče naloge na področju gospodarstva?

— Predvsem utrditi in konsolidirati podjetja, da bodo dajala več dohodka. Imamo pa tudi velike probleme, ki se vlečejo iz leta v leto, katerih pa žal brez širše družbene pomoči ne bomo mogli hitreje odpravljati. Pri tem mislim na slabo cestno povezavo naših krajev z okoljskimi področji, kar hromi naše gospodarstvo in življenje naše mladine. Modernizacija cestne mreže bo stala na stotine milijonov dinarjev, vendar naše domače gospodarstvo tega ne bo zmoglo, saj mora med drugim še posebej prispevati za šolstvo.

— In naloge na področju družbenih služb?

— V našem programu ima do leta 1970 šolstvo prvo mesto. Do takrat naj bi uredili materialno osnovo naših osnovnih šol, da ne bo več treba gledati res žalostnih razmer v nekaterih krajih in vedno govoriti o potrebah gradnje šole na Telčah ter Primožu in še kje. Čaka pa nas tudi neurejeno zdravstvo.

— Kaj je še treba narediti?

ti, da bodo vaši občani zadovoljni?

— Razvijati trgovino, gostinstvo, turizem in obrt. Občinska skupščina ima pri tem glavno besedo in od njenih odločitev je odvisno marsikaj.

— Tudi kulturna dejavnost?

— Delno tudi, vendar je treba povedati, da pri tem denar ni vse. Če ni dejavnosti, ki mora izhajati iz notranjih potreb ljudi, tudi ni iskanja denarja. Eno prihodnjih sej bo občinska skupščina posvetila obravnavanju problemov kulture in bo poskusila narediti vse, da bi tudi na tem področju dosegli viden napredek.

— Občina ima velik odstotek kmetijskega prebivalstva. Kako ocenjujete dosedanje prizadevanje na tem področju?

— Z razvojem zasebnega kmetijstva v naši občini ni mogoče biti zadovoljen. Predvsem je premalo sodelovanja z družbenim kmetijstvom, premalo je kooperantov, skrajša: premalo pomagamo kmetovalcem. Odpis davkov v hribovitih predelih še ni vse, kmetije potrebujejo kredite in strokovno znanje, če se

hočejo postaviti na noge. Naše področje je rajonizirano za sadjarstvo. Kmetijski kombinat je obnovil precej sadovnjakov, zasebni kmetje pa ne toliko. Tu imamo še velike možnosti.

— Kaj vas trenutno najbolj zaskrbljuje in kako gledate na prihodnost?

— Trenutno je sila zaskrbljujoče vprašanje, kako zaposliti mlade ljudi, ki bodo zapustili osnovno šolo. Upam, da bomo pri tem naredili, kolikor bo v naših močeh. V glavnem pa sem optimist. Zdaj imamo osnovo za napredek in ta osnova nam vliva zaupanje. Rad bi še, da bi se ljudje bolj obrnili k sebi in ne čakali, da bo vse naredila občina.

M. L.

Iz občinskega proračuna — 10 din za liter

Na zadnji seji sevniške občinske skupščine so odborniki sprejeli odlok, po katerem bodo dobile delovne organizacije, ki prodajajo kravje mleko na območju občine, iz občinskega proračuna 10 S din za liter prodanega mleka. Ker je občinska skupščina to odločitev sprejela, bodo delovne organizacije dobile tudi 10 S din iz republiškega proračuna. V nasprotnem primeru republiške pomoči ne bi bile določene.

Prvemu — sto tisoč dinarjev

Krajevni odbor Socialistične zveze iz Sevnice je imel te dni sejo, na kateri so udeleženci sklenili, da bo Socialistična zveza dala Turističnemu društvu iz Sevnice 100.000 S din za ureditev okolja gradu. Sklenili so tudi, da bodo podarili tistemu predelu Sevnice 100.000 S din, kateri bo prvi uredil igrišča za otroke in dokazal, da je vložil toliko denarja, kolikor je določil odbor Socialistične zveze.

Kako smo volili v sevniški občini

Dne 23. aprila je 11.752 volivcev sevniške občine ali 94,2 odstotka vseh na 85 voliščih izvolilo Viktorja Avbija za poslance zveznega zbora. 6281 volivcev ali 94,4 odstotka vseh pa se je udeležilo volitev odbornikov v občinski zbor (42 volišč). V Dol. Brezovem so opravili volitve že pred 9. uro, do 12. ure pa še na 34 voliščih. 19. aprila se je 93,3 odstotka volivcev iz delovnih

organizacij udeležilo volitev odbornikov v zbor delovnih skupnosti.

Odbornike v občinski zbor so volivci volili med 25 kandidati. Izvoljeni so bili:

Niko Marn, Jože Bukovic, Jože Cimerman, Albert Felcljan, Vlado Senčar, Pepca Malešič, Miha Kozmus, Vinko Urbanč, Karel Kosem, Anica Požeg, Franc Ogorevc, Karel Kolman, Ivan Borštnar in Jože Špec.

V v.e. Drožanje so na nadomestnih volitvah v občinski zbor izvolili Franca Zupana.

Novi odborniki zbora delovnih skupnosti so:

v skupini gospodarstva: Alojz Zakrajšek, inž. Martin Novak, Milan Levstik in An-

14. aprila je obiskal Sevnico dr. Ivan Komelj, zastopnik Zavoda za spomeniško varstvo, in se s predstavniki občinske skupščine razgovarjal o letošnjem programu odkrivanja fresk v Lutrovi kleti. Po tem programu, za katerega je že zagotovljen denar, bodo letos odkončno odkrili vse freske in uredili klet tudi za ogled obiskovalcev. Dr. Komelj je ob tej priložnosti znova potrdil, da so te freske, ki so bile naslikane v drugi polovici 16. stoletja, eden največjih biserov tovrstne umetnosti na Slovenskem, saj kažejo oblikovno vpliv in odsev italijanske renesanse, vsebinsko pa so odsev protestantske verske misli. Največje vrednosti so skupine fresk, ki predstavljajo Krizanje, Kristusovo vstajenje in Zadnje sodbo. Na sliki je detajl iz Lutrove kleti. (Foto: M. Legan)

Z načrtnim delom do pravih uspehov

Vse organizacije in društva, ki se kakorkoli ukvarjajo s socialnimi problemi, bodo v sevniški občini povezali v načrtno in koordinirano akcijo za postopno odpravljanje tega družbenega zla

V sevniški občini je razmeroma veliko ljudi, ki potrebujejo družbeno pomoč. Občinski proračun je letos v to namene določil skoraj 54 milijonov S din, vendar je ugotovljeno, da se tudi z denarjem ne dá vse narediti,

predvsem pa ne odpravljati vzrokov, ki vodijo do tolikšnega razslojevanja ljudi. Ze daj časa v občini opažajo, da si posamezne organizacije, kot so RK, DP služba socialnega varstva pri občinski upravi, konferenca za

družbeno aktivnost žena in krajevne skupnosti, vsaka zase prizadevajo odpravljati te težave, vendar pri tem manjka načrtnega in med seboj uskladenega dela.

Zato so se pred kratkim zbrali predstavniki vseh teh organizacij in sestavili okvirni program dela na področju socialnega varstva. Dogovorili so se, da bodo popisali vse socialne podpirance, za delo nesposobne kmete, otroke brez varstva, nekdane borce brez premoženja ter druge za delo telesno ali duševno nezmožne ljudi. Poseben organ, ki ga bodo v kratkem določili, bo skrbel za povezavo vseh teh organizacij. V občinskem merilu bodo organizirali preko krajevnih skupnosti organizacijsko mrežo te službe, ki bo imela nalogo spremljati problematiko na terenu ter javljati in predlagati preventivne ukrepe, ki bodo pripomogli, da bo socialna pomoč učinkovitejša in hitrejša.

V Jugotaninu - izguba

Podjetje Konus iz Slovenskih Konjic, kamor spada tudi sevniški Jugotanin, ni dalo sevniški občinski skupščini pravočasno na voljo podatkov o lanskem poslovnem uspehu. Ko so zanj zvedeli, za občino ni bil razveseljiv, saj je sklepni račun pokazal 10 milijonov Sdin primanjkljaja, ki so ga pokrili iz skupnih skladov celotnega podjetja.

Zastopniki Jugotanina so povedali, da je izguba nastala predvsem zaradi podražitev lesa, medtem ko se cena taninu ni povečala. Razen te

ga so morali za predelavo zaradi pomanjkanja kostonjevega lesa uporabljati tudi hrastovega, ki daje manj. Tri mesece pa je obrat delal le s polovično zmogljivostjo in ni dosegel niti količinskega niti finančnega načrta proizvodnje. V podjetju menijo, da se bo letos stanje izboljšalo.

»Naši trije angeli« na Studencu

Prosvetno društvo »Matija Gubec« s Studenca je v nedeljo, 16. aprila, uprizorilo komedijo Naši trije angeli. Domači gledalci, ki so napolnili dvorano, so odhajali iz nje po končani predstavi nasmejani in zadovoljni.

Ustanovljen je štab za varstvo pred nesrečami

Občinske skupščine so dolžne poskrbeti za zaščito prebivalstva v primeru naravnih ali drugih nesreč. V ta namen so tudi v Sevnici ustanovili štab za varstvo pred nesrečami, ki ga bo vodil podpredsednik občinske skupščine Franc Molan, njegov namestnik pa bo Tone Medved. Za člane štaba so še izbrani: Dušan Diesinger, Mirko Brimšek, dr. Jurij Pesjak, Dane Mišgoj, Jože Smodej, Franc Lipovšek in Andrej Martino. Za njihove namestnike so bili določeni: Tone Kozmus, Zdravko Balog, dr. Franc Pungercič, Alojz Lipoglavšek, Martin Znidaršič, Viljem Jeraj in Ivan Nagode. Vse večje organizacije morajo ustanoviti svoje enote za varstvo pred nesrečami, razen njih pa tudi krajevna skupnost Krmelj, KS Blanca in KS Loka.

Črni ribez preganja zeleni bor

Pred kratkim je že bilo javno razglašeno, da je treba letos večkrat in temeljito škropiti vse vrste ribeza, posebno pa črnega, ki je najboljši prenašalec nevarne bolezni, ki grozi, da bo naredila v gozdarstvu veliko škodo — Gozdarji so morali posekati že več desetih kubičnih metrov zelenega bora, uničenih pa je že tudi na stotine sadik.

V okolici Šentruperta in Mokronoga ter delno tudi v Koritih pri Dobriču se je pred kratkim pojavila v večjem obsegu zelo nevarna bolezen z značilnimi znaki, ki ji gozdarji pravijo mehurjevka, sadjarji pa ribezova rja, strokovno pa jo oboji imenujejo *cronartium ribicola*.

Mehurjevka ali ribezovo rjo ali rjo zelenega bora povzroča ista glivica, za katero je značilno, da potrebuje za svoj razvoj in razmnoževanje dve rastlini — ribez in bor. Pred sto leti so jo prvič odkrili v Sibiriji in se je s širjenjem nasadov ribeza in zelenega bora hitro razširila po vsem svetu. V Ameriki je uničila na desetisoče hektarjev borovcev, zaradi česar so bili prisiljeni iztrebiti vse nasade črnega ribeza, ki je od vseh vrst ribeza najbolj nevaren.

Pri zatiranju bolezni so velike težave, ker obe rastlini zahtevata približno enake po-

goje za rast in jima prav to sosedstvo prinaša pogubno bolezen, za katero so strokovnjaki za rastlinske bolezni potrebovali precej časa, da so jo pojasnili. Pri tem je ugotovljeno, da je bolezen nevarna za zeleni bor, če raste okuženi ribez oddaljen od nje do pol kilometra, na črni ribez pa lahko veter prenaša bolezen z zelenega bora tudi v razdalji 50 in več kilometrov.

Vse to je povzročilo, da se je bilo treba odločiti ali za ribez ali za bor, čeprav sta obe rastlini zelo donosni, saj dá bor tudi do 20 kubičnih

metrov prirasta na leto na 1 hektar, hektar ribeza pa do 10 ton grozdčja, ki ga zaradi velikih količin C vitamina prehrambena industrija zelo išče in tudi dobro plača.

Ker smo se na Dolenjskem odločili za bor in v več krajih že rastejo lepi nasadi, se bo moral ribez, ki ne predstavlja večje gospodarske vrednosti, umakniti. Spoprijeti se bo treba tako rekoč z vsakim gramom, čeprav raste le kot okras na domačem vrtu. Ker se borovih nasadov ne izplača škropiti, je zaenkrat obvezno škropljenje ribeza, za kar lahko uporabljamo modro galico v obliki bordojske brozge, podobno, kot jo naredimo za škropljenje vinogradov. Če škropljenje ne bo zaleglo in če ne bo obsegalo vsega ribezja, ki raste v bližini borovih nasadov, bo treba poklicati na pomoč sekuro in z manjšim zlom preprečiti večje.

M. LEGAN

Takole napadeni zeleni bor je lahek plen tudi drugih rastlinskih škodljivcev in bolezni. Ker se jim dolgo ne more upirati, je drevo najbolje posekati. Na zgornji sliki so na deblu dobro vidni izrastki, v katerih se tvorijo trosi (ecidiospore), ki jih, ko dozori, veter nosi na desetine kilometrov daleč in z njimi okuži ribez.

Prizadevanja za manjšo upravo

Občinska uprava v Trebnjem je ob nedavno sprejeti novi sistemizaciji zmanjšala število delovnih mest od 58 na 52 — Za letos predvidevajo, da bo šlo za stroške občinske uprave 111 milijonov starih dinarjev ali 6 odst. manj kot lani

V naših razmerah, ko imamo priznano zapleteno in neustaljeno zakonodajo in ko se mnoge pristojnosti prenašajo na nižje upravne enote, pomeni zmanjševanje delovnih mest pravzaprav podvig, ki ga je treba vsestransko presoditi in pripraviti. V novi sistemizaciji delovnih mest občinske uprave v Trebnjem so izločili 6 delovnih mest, njihove pristojnosti pa prenesli na dru-

ge. Skupaj s katastrofom ter veterinarskim inšpektorjem in veterinarskim higienikom, ki ju plačuje občinski proračun, vendar sta zaenkrat še v delovnem razmerju pri veterinarski postaji, je za občinsko upravo potrebnih 52 ljudi, kar je polovico manj, kot je bilo pred leti, ko je štela celo 103 ljudi.

Ob novi sistemizaciji je bilo tudi predlagano, da bi število zmanjšali še za dva, s tem da bi na štirih krajevnih uradih vse delo opravljala le dva upravna delavca. Vendar zaenkrat ta predlog še ni bil sprejet, ker vodje krajevnih uradov delajo razen za potrebe občinske uprave tudi za krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije. Podrobneje bodo te stvari proučili še letos.

Povedati je treba tudi, da se je zasedba delovnih mest bistveno premaknila na boljše, kar je omogočilo zmanjšanje števila ljudi. Upravni delavci imajo tudi možnosti, da se strokovno izpopolnjujejo in dodatno šolajo.

Z 39 na 12 odstotkov

Kot je znano, izločajo delovne organizacije 4 odstotke od bruto osebnih dohodkov za stanovanjsko izgradnjo. Od tako zbranega denarja so morale lani po občinskem odloku plačevati za subvencioniranje stanarin 39 odst. Ker pa morajo stanovalci letos plačevati sami četrtino večje stanarine, Stanovanjsko podjetje pa je dobilo v gospodarjenju tudi dobske bloke in s tem pocenilo režijo, je lahko ta odstotek znižan na 12. Tako bo podjetjem ostalo precej več denarja.

PRESENETLJIVO DOBRA UDELEŽBA NA VOLITVAH

Izbrani so novi odborniki

Po odstotku udeležencev na volitvah za zbor delovnih skupnosti je trebanjska občina druga v Sloveniji, saj je volilo kar 97,1 odst. volilnih upravičencev — Skoraj nič slabše ni bilo v nedeljo — V kmetijsko podskupino je od 321 volilnih upravičencev volilo 317 ljudi ali 98,7 odst., v občinski zbor pa 92,4 odst. volilnih upravičencev

Nedelja je v trebanjski občini minila v svečanem volilnem razpoloženju. Pri okrasitvi volišč so se posebno izkazali kraji na področju Trebelnega. Tako so na primer v Čužni vasi postavili 30 m visok mlaj, po okrasitvi pa niso zaostajali drugi kraji na tem področju, za katerega je skrbela skupina, ki jo je vodil Dominik Gimpelj. Nekateri ljudje so imeli do volišč tudi do tri ure hoje, pa so vseeno prišli. Na področju Trebelnega so volitve zaključili že ob 15. uri, saj je volilo tako rekoč vseh 400 volilnih upravičencev, v Mirni vasi in Vel. Strmici pa so volitve končali že ob 8. uri dopoldne. Nedeljske volitve so imele tudi v merilu vse občine presenetljivo udeležbo, ki je bila plod do-

bre priprave na ta pomembni dan.

Izvoljeni so bili naslednji novi odborniki: v industrijsko podskupino: Janez Bukovec, Franc Kotar, Marjan Pivk, Stanislav Pančur, Franjo Bulc, Miha Baškovič, Tone Pate; v skupino družbenih služb pa: Marija Velikonja, Lado Saje, Jože Govednik, Milan Avsec in Tone Gole. V kmetijsko podskupino so bili izbrani: Alojz Koprnc, Franc Hočevar, Ivan Gorenc in Anton Zagar.

Novi odborniki občinskega zbora pa so: Ludvik Mežan, Pavel Gabriel, Franc Novak, Ciril Pevec, Franc Grden, Jože Bedene, Jože Klemenčič, Marijan Zamljčič, Anton Sever, Nace Dežman, Anton Skušek, Ciril Ravnikar, inž. Franc Kodrič, Dominik Gimpelj in Franc Starič.

Dve z Mirne

ZA VRTEC BO TREBA SE POLGRUGI MILLJON. Otroško varstvo na Mirni je že dalj časa živo problem, saj to gospodarsko središče še nima prostora, kjer bi zaposleni starši lahko puščali otroke, ko odhajajo na delo. Pred kratkim je Maks Kurent ponudil prostore, ki bi se dali preurediti v vrtec, vendar bi za to potrebovali vsaj poldrugi milijon Sdin. Verjetno bo treba denar zbrati pri delovnih organizacijah in posameznikih.

PRVA ZASEBNA PRODAJALNA MESA. V kratkem bo v hiši Tončke Marinove Stane Zavrl odprl prodajalno meso, ki bo prva zasebna prodajalna v občini. Meso bo dobival iz dobske klavnice.

Boriti se je treba proti vzroku

11. aprila je bilo v Trebnjem zanimivo posvetovanje o vplivu okolja, predvsem socialnih razmer, na nastajanje mladostniškega prestopništva — Na povabilo sveta za zdravstvo in socialno varstvo so se shoda udeležili razen domačih predstavnikov šol in občinske skupščine tudi zastopniki TNZ iz Novega mesta, Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo in republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo — Sodelavec republiškega sekretariata za notranje zadeve psiholog Vinko Skalar je zbranim predaval o prestopništvu predvsem s psihološkega vidika

Osnova za posvetovanje je bila študija socialne delavke tov. Potočnikove, v kateri je bilo podrobno proučenih 29 mladostniških prestopnikov, kolikor so jih predlanskim zabeležili v trebanjski občini. Čeravno ta številka v primerjavi z mestnimi območji še ni velika, je zaskrbljujoče predvsem to, da število teh prestopnikov hitro narašča, saj je bilo lani že 47 primerov, prav gotovo pa jih je šlo več tudi mimo skrbstvenega organa občinske uprave. Ker se, kot pravi poročilo, nihče ne rodi huligan, je treba proučiti, kaj mladega člo-

veka vodi na slabo pot, ter zdraviti vzroke, ne pa posledice.

Ugotovitve raziskave o mladostnem prestopništvu so zanimive tudi za druge dele Dolenjske. Za podoželje je značilno, da prihaja mladostnik kasneje kot v mestih navzkriž s postavami. Najpogostejši prekršek je kraja, ki obsega 80 odst. kaznivih dejanj. Pri tem je značilno, da na podoželju veliko manj segajo prestopniki po luksuznih predmetih, kot to počenja v mestih, da na deželi izhajajo predvsem iz velikih kmečkih in kmečko-

delavskih družin, ki živijo v pomanjkanju; v mestih pa se prestopništvo pojavlja predvsem v družinah, ki imajo malo družinskih članov in živijo za naše razmere v izobillju.

Za obravnavane mladostne prestopnike je značilna tudi pomankljiva šolska izobrazba, saj večina od njih kljub normalni nadarjenosti ni končala 8 razredov osnovne šole. Vse to je vplivalo, da niso dobili primerne zaposlitve, da se mnogi od njih preživijo s priložnostnim ali sezonskim delom, pri čemer velikokrat menjaajo okolico

in imajo neurejeno življenje. V trebanjski občini je značilno, da dajo največ prestopnikov zaostali kraji.

DOLGOLASEC ŠE NI HULIGAN

Ko je psiholog Vinko Skalar razčlenjeval vzroke, ki vodijo v prestopništvo, je navedel kot važen vzrok prizadetost otrok, bodisi telesno ali duševno, zaradi česar imajo ti ljudje manjše možnosti uveljavitve in jih mori občutek, da jih okolje ne sprejme za svoje. Takim ljudem je treba pomagati, kar pa je sila zahtevno delo, ki terja strokovno usposobljenost ali vsaj dobro voljo okolice, v kateri živijo.

Alkoholizem je hud napeljevalec h kaznivim dejanjem; zanimivo je, da je celo razvajenost v družini v tesni zvezi s prestopništvom. Pri odpravljanju vseh teh vzrokov ima v predšolski dobi največjo vlogo družina, v šolski dobi pa je šola, ki za razliko od družine dela načrtno, česar marsikateri starši ne znajo.

Tudi družba kot celota je

po Skalarjevih besedah pri mladostniških izpadih reagirala povečini preveč čustveno in premalo razumno. Pokazalo se je namreč, da moraliziranje ali pa hude kazni kaj malo naredijo za odpravljanje prestopništva. Za veliko naših ljudi je značilno, da ne ločijo kriminalitete od asocialnosti, da mečejo huligane in dolgolasec v en koš. Gotovo je tudi, da premalo poznamo mladino, njen telesni in duševni razvoj.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo tov. Šolmajer, ravnatelj mirenške šole Vladimir Silvester, predstavnik TNZ iz Novega mesta in še nekateri drugi, ki so povedali svoje izkušnje v želji, da bi ukrenili vse potrebno, dokler je še čas, da ne bo prestopništvo postalo hujše družbeno zlo. M. L.

Nov odcep pri Korenitki?

Prebivalci Vel. Loke in okolnih vasi so na zadnjih zborih volivcev že dvakrat zahtevali, naj bi Cestno podjetje uredilo nov odcep na avtomobilski cesti pri Korenitki, kjer gresta nova in stara cesta ena ob drugi v isti višini. Svoje zahteve utemeljujejo tako, da bi se s tem zelo skrajšala pot proti Vel. Loki, Catežu, Gabrovki in Zužemberku.

Ko je bilo pred kratkim za to zaprošeno tudi novomeško Cestno podjetje, je odgovorilo, da bi uredilo nov odcep, če bo to dovolil republiški cestni inšpektorat in če bodo zainteresirani sami financirali večino dela. Vendar je pri vsem tem še ena stvar, ki je do sedaj ni še nihče upošteval. Po urbanističnem programu Trebnjega in njegovega vplivnega območja je namreč predviden pri vasi Štefan razbremenilni odcep bodoče moderne ceste, ki bo peljala iz Sevnice po Mirenski dolini. Ta priključek bi občutno skrajšal tudi pot proti Vel. Loki.

Kri je darovalo 315 ljudi

V krvodajalski akciji, ki je bila marca v trebanjski občini, je dalo kri 315 občanov, od tega v Trebnjem 123, na Mirni 115 in v Mokronogu 77. Ko je prejšnji teden izvršni odbor občinskega odbora pregledoval te uspehe, je sklenil javno pohvaliti destilacijo Danoz z Mirne, kjer je od 125 zaposlenih darovalo kri kar 50 ljudi, zatem Litostroj in trebanjsko družino Slak, ki je prispevala kar 6 krvodajalcev. Zahvalili pa so se tudi drugim krvodajalcem. Izvršni odbor je tudi menil, da bo s tem, ko bo KPD Dob še dvakrat imel krvodajalsko akcijo, izpolnjen letni plan 770 krvodajalcev.

Na sestanku je bilo tudi dogovorjeno, da bo občinska konferenca RK v nedeljo, dne 7. maja.

Najprej iniciativni odbor

Na prvi seji pred kratkim ustanovljene občinske komisije za turizem 20. aprila je bil tako imenovan iniciativni odbor; ta naj bi v kratkem sklical občni zbor trebanjskega turističnega društva, ki naj v letu mednarodnega turizma zaživi tako, kot je za kraj potrebno.

Komisija je obravnavala tudi poseben občinski predpis, ki ga pripravljajo — odlok o zunanjem videzu naselij. Pripravljeni osnutek bodo obravnavali še na zborih volivcev, s sprejetimi določili pa bo občina skrbela za to, da bodo naselja čista in lepo urejena.

Grm pri Dol. Ponikvah: pokopališče je polno

Pokopališče na Grmu pri Dol. Ponikvah je že tako polno, da pokojnikov nimajo več kje pokopavati. Pred nekaj dnevi je posebna občinska komisija pregledovala okolico sedanega pokopališča, ki ga bo treba razširiti. Predhodno bo treba sondirati še teren, ki mora imeti v takih primerih talno vodo vsaj 280 cm globoko. S pokopališčem upravlja krajevna skupnost Dol. Nemška vas, ki bo morala organizirati zbiranje denarja za najnujnejša dela, potrebna za razširitev pokopališča.

TREBANJSKE NOVICE

Novomeška občina pod drobnogledom

■ 47.575 LJUDI V 9600 HIŠAH 355 NASELJIJ — Ob koncu 1966 je živelo v novomeški občini, ki meri 759 km², 47.575 ljudi, od tega za 2,1 odst. več žensk kot moških. Stanovali so v 9500 hišah 355 naselij. Nasteli so 13.312 gospodinjstev s po 3 do 4 člani. Samo sedem naselij je štele več kot 500 ljudi, med temi je največje Novo mesto, ki je imelo 8517 prebivalcev (leta 1963: 7501).

■ CESTA DO BEOGRADA! — Če bi vse kategorizirane ceste v novomeški občini sestavili v eno, bi dobili cesto, ki bi iz Novega mesta segla dlje kot do Beograda. Ta cesta ne bi bila nič krajša od 488 km! Razen tega je v občini 66 mostov in propustov. Cestno podjetje skrbi za 229 km cest, komunalno podjetje za 92, krajevne skupnosti pa za 167 km.

■ INDUSTRIJA DA DOHODEK 30 MILIJARD — Industrijska podjetja novomeške občine — teh je 15 — ustvarijo na leto 30,3 milijarde Sdin celotnega dohodka ali 46,4 odst. vseh gospodarskih dohodkov. V 153 gospodarskih in negospodarskih organizacijah je bilo lani 11.821 zaposlenih, med temi 44,4 odst. žensk, s povprečnim osebnim dohodkom po 76.400 Sdin.

■ ZNACILNA DOBRA POSEST — Lanski podatki povedo, da se s kmetijstvom v novomeški občini preživlja 18.364 ljudi ali 38,6 odst. vsega prebivalstva. Značilna je drobna kmečka posest, saj je med gospodarstvi 31 odstotkov takih, ki nimajo več kot 2 ha zemlje. Kmetijskih površin je 32.569 ha. Družbeni sektor ima 6,2 odst. teh površin.

■ ZA JEDACO IN PIJAČO — Malokje se lahko pohvalijo, da imajo toliko gostišč kot v novomeški občini. Tu opravlja gostinstvo dejavnost 63 gostišč: 9 v družbenem sektorju, druga pa so zasebna. Za sjeđačo in pijačev skrbita še dve naravni zdravilišči, počitniški in planinski dom na Gorjancih ter spominska koča na Frati.

■ OBRATNIKOV CEDALJE VEC — Z obrtjo se v novomeški občini bavi 21 podjetij in delavnic ter 264 zasebnikov. Dopolnilno obrtno dejavnost opravlja 143 zasebnikov.

Preveč brezbrizni za nevarnost

Ob pregledu 73 delovnih organizacij v novomeški občini so ugotovili, da ponekod preveč malomarno vzdržujejo naprave za požarno varnost, da delavci ne znajo ravnati s temi napravami in da marsikje niso poučeni o nevarnosti, ki preti zaradi malomarnosti in neprevidnosti. Požarnovarnostna služba je izdala delovnim organizacijam več odločb, da bi pomanjkljivosti odpravile.

1.300.000 litrov mleka v Ljubljano

Lani so iz Novega mesta odpeljali v Ljubljano 1.300.000 litrov mleka, odkupljenega v novomeški občini. Novomeški potrošniki pijejo mleko in uživajo mlečne izdelke, ki jih pošljejo iz ljubljanskih mlekar, pri tem pa je liter mleka za 9 S din dražji zaradi prevoza.

Sodnik za prekrške potrebuje še enega pomočnika

Sodnik za prekrške v Novem mestu ne more rešiti pravočasno vseh zadev, čeprav ima pomočnika, zato predlagajo, da bi mu dali še enega pomočnika.

Brez prisilne uprave v „Novoteksu“

vendar občinska skupščina zahteva, da tekstilna tovarna uresničuje njena priporočila in ji o tem sproti poroča — Prisrčno slovo predsednika, podpredsednika in odbornikov, ki jim je potekla mandatna doba

Petkova in hkrati zadnja seja (21. aprila) občinske skupščine v Novem mestu je bila že tretja, na kateri so razpravljali o NOVOTEKSU. Na podlagi poročila upravne komisije in NOVOTEKSOVEGA pisma občinski skupščini so ugotovili, da ni zakonitih razlogov za prisilno upravo v NOVOTEKSU. Zahtevali pa so, da se odnosi in druge razmere v NOVOTEKSU urede tako, kot je rečeno v priporočilih skupščine. Občinska skupščina bo vztrajala, da jo tekstilna tovarna sproti obvešča vse dotlej, dokler ne bodo uresničena vsa njena priporočila.

Iz poročila upravne komisije in NOVOTEKSOVEGA pisma je razvidno, da so se v novomeški tekstilni tovarni povečali poslovni stroški in da se je v primerjavi s prejšnjimi leti zmanjšal dohodek, vendar to ni posledica slabega gospodarjenja. Slabše poslovne uspehe ima podjetje predvsem zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja, zlasti ker proizvaja z uvoženimi surovinami, za katere si mora sama zagotoviti devize, in sicer z izvozom svojih izdelkov na konvertibilno področje, pri čemer pa ne dosega najboljših cen. V pismu je razen tega še povedano, da podjetju za daljše obdobje ne bo manjkalo surovin in da tudi v prihodnosti ne bo zabredlo v denarne težave, razen tega pa se je odločilo zaostriži odnose do dolžnikov. Z vsem tem so dobili odborniki boljše podobo razmer v NOVOTEKSU; ugotovili so, da podjetje je dobro gospodarilo in da je treba z dnevnega reda umakniti prisilno upravo, za katero ni zakonitih razlogov.

Slovo od stoletnika

Ceprav je bil Janez Kuralt iz Volavc pri Sentjerneju že v 103. letu, je njegova smrt bridko odjeknila po Sentjernejski dolini. Na svojega najstarejšega prebivalca je bila Sentjernejska dolina ponosna, saj je malo krajev s prebivalcem take starosti, kakršno je dočkal Janez Kuralt. Na zadnji poti ga je spremljalo veliko ljudi iz okolice in gasilci iz Dol. Mokrega polja ter Orehovice.

Neredna pošta v Škocjanu

V Škocjanu pravijo, da jim pošta zelo neredno prihaja, po žigih na pisemskih ovitkih se vidi, da se včasih zakasni skoraj ves teden. Pošta prihaja neredno zlasti tedaj, odkar so začeli poštne pošiljke voziti z avtomobili.

Na zadnji seji so sprejeli odlok o spremembah občinskega statuta in odlok o sredstvih za subvencioniranje

1380 poškodovanih pri delu

Lani se je v novomeški občini poškodovalo pri delu 1380 zaposlenih občanov. Po ugotovitvah inšpekcije za delo se je največ nesreč pripetilo zaradi pomanjkljivo opremljenih strojev, električne napeljave, slabe ventilacije in drugih vzrokov.

1380 poškodovanih pri delu

Lani se je v novomeški občini poškodovalo pri delu 1380 zaposlenih občanov. Po ugotovitvah inšpekcije za delo se je največ nesreč pripetilo zaradi pomanjkljivo opremljenih strojev, električne napeljave, slabe ventilacije in drugih vzrokov.

So otroci v črni reji zapostavljeni?

Jeseni seminar za rejnike? — Problematika črnega rejništva sili v širšo obravnavo

Na to vprašanje poskušajo odgovoriti v analizi, ki ugotavlja, kako živijo in s čim se ukvarjajo otroci, ki so jih dali starši v rejo tujim ljudem.

Malo več kot leto dni stari podatki povedo, da je v črni reji (brez vednosti skrbstvenega organa) v novomeški občini 125 otrok, od tega 63 takih staršev, ki živijo drugje.

V črni reji je največ dečkov, starih 8 do 14 let. Pri tujih ljudeh so različno dolgo, toda dokler so, je njihovo življenje kaj malo podobno življenju otrok, ki živijo pri starših. Dečki služijo pretežno kot pastirji, rejniki pa jih uporabljajo tudi za težja kmečka dela. Mnogi otroci morajo stanovati v hlevih in na kozolcih, zaradi takšnih razmer so čisto šibkega zdravja in v šoli težje izdelujejo.

Zakaj daje starši otroke tujim ljudem? Analiza ugotavlja, da pretežno zaradi neurejenih družinskih odnosov (alkoholizem, tepež, delomrzništvo), potem, ker ne marajo otrok, ker so starši preveč zaposleni ali pa je v družini preveč otrok.

Socialnoskrbna služba pri Centru za socialno delo v Novem mestu si je že naredila načrt za stike z otroki v črni reji in njihovimi rejniki. Med drugim nameravajo v jeseni organizirati seminar za vse rejnike, rejencem pa priskrbeti mesto v počitniških kolonijah.

O tej problematiki namerava kmalu razpravljati svet delovne skupnosti novomeške

Namesto 14 le 7 svetov

Namesto 14 svetov bo imela občinska skupščina v prihodnje le 7 svetov: svet za splošne in notranje zadeve, svet za finance, svet za gospodarstvo, svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, svet za prosveto in kulturo, svet za zdravstvo, socialno varstvo in delo, ter svet za narodno obrambo. Odlok o tem je občinska skupščina sprejela 21. aprila, v njem pa so navedene vse pravice in dolžnosti svetov. Te spremembe bodo vnesli v občinski statut.

stanarin v letu 1967 ter dali soglasje k zaključnim računoma občinskega šolskega sklada ter sklada za borbe NOV.

Na koncu se je predsednik Thorževski zahvalil za sodelovanje odbornikom, ki jim je potekla 4-letna mandatna doba, in v spomin vsakemu razdelil po en izvod knjige »Med Triglavom in Trstom« Stanka Petelina. Predsedniku in podpredsedniku skupščine se je v imenu odhajajočih odbornikov zahvalil za njun trud eden najstarejših odbornikov Miha Počrvina, cicibani pa so jima izročili šopke.

Po seji so imeli odborniki na Otočcu slavnostno kosilo.

Skupščina je izvolila in imenovala

Občinska skupščina v Novem mestu je 21. aprila izvolila Zlato Savelj, diplomirano pravnico, za sodnico občinskega sodišča in imenovala: Stefana Seničarja za načelnika oddelka za finance in Andreja Grčo za direktorja Zavoda za izmeno in kataster zemljišč.

KAJ IN KAKO JE DELALA OBS V ZADNJIH ŠTIRIH LETIH

Tovariši odborniki, vaš delež...

Seje občinske skupščine čedalje bolj obiskane, toda to ni edino merilo za delo odbornikov

90-članska občinska skupščina v Novem mestu se je od 3. junija 1963. do 31. marca letos 43-krat sestala, zbor delovnih skupnosti pa je imel v tem času še šest samostojnih sej. Odborniki, izvoljeni pred dvema letoma, so prisostvovali samo 26 sejam.

V štirih letih je skupščina obravnavala in sprejela 394 odlokov, sklepov, priporočil, poročil in informacij. V zadnjih dveh letih je obravnavala 120 zadev več kot v prvih dveh, in sicer: odlokov — 57 več, poročil in informacij 45, sklepov 15 in priporočil troje več.

Seje je v glavnem vodil predsednik, nekajkrat jih je vodil tudi podpredsednik in enkrat njun namestnik. Vse so bile v Novem mestu, naj-

Novomeščani so bili te dni priča kar dvema dogodkoma na že skoraj pozabljenih ruševinah zadnje vojne. S pripravami za gradnjo novih poslovnih stavb so pričeli na dveh mestih: med poslopjem zavarovalnice in ELEKTROTEHNE na glavnem trgu (na sliki) ter med Andrijaničevo in Furlanovo hišo na cesti komandanta Stareta (Foto: M. Moškon)

večkrat v dvorani Doma kulture, nekajkrat pa v sindikalni dvorani in v prostorih Zavoda za izobraževanje kadrov. Vse seje so bile sklepčne.

Kako pa so se odborniki udeleževali skupščinskih sej? Ob preverjanju navzočnosti odbornikov na 43 skupnih sejah obel zborov so ugotovili 891 izostankov. Če upoštevamo, da šteje skupščina 90 članov, je na vsaki seji manjkalo povprečno vsak četrti odbornik. Skoraj polovico izostankov, natančneje 405, je bilo neopravičenih. Slabše so se seje udeleževali odborniki zbora delovnih skupnosti, saj so jim vpisali 504 izostanke, od tega pa je bilo 222 izostankov neopravičenih. Kaže, da je vsak novoizvoljeni del skupščine bolj discipliniran. Če primerjamo podatke za minula štiri leta, ugotovimo, da je bilo v prvih dveh letih 289 izostankov več kot v naslednjih dveh letih in v tem času tudi 111 manj neopravičenih izostankov. Zanimivo je tudi, da med odborniki, ki jim je potekla mandatna doba, ni nobenega brez izostanka, medtem ko sta v delu skupščine, izvoljene 1. 1965, kar dva: po eden v občinskem zboru in zboru delovnih skupnosti.

NOVOMEŠKA KOMUNA

■ PRODAJALNO KRUKA na Glavnem trgu so začeli v ponedeljek obnavljati. Potrošniki, ki so bili navajeni kupovati v tej prodajalni, lahko dobijo kruh v prostorih slaščičarne na drugi strani ulice.

■ KROJNO-SIVILSKI TECAJ se bo pričel po praznikih, 3. maja. Na Partizanski cesti 5 vpljujejo udeležence in dajejo druge informacije. Tečaj bo za začetnice in nadaljevalni.

■ AVTOMOBILSKI SEJEM na dvorišču hotela Kandija minulo nedeljo je bil kljub hladnemu vremenu dobro obiskan. Naprodaj pa so bili fički, volkswageni in druge vrste osebnih avtomobilov ter motorji.

■ ZAPUSCENI LOKAL cvetličarne »Vijolica« je, kot pove listek za šipo, že nekaj časa napredal.

■ »CRNO-BELI« IZ VARAZDINA so za sinoči napovedali gostovanje v Domu kulture. Na sporedu imajo zabavno in beat glasbo. Predstavi naj bi bili ob 17. in 20. uri.

■ PARKIRIŠČE ZA TAKSIJE so uredili pri klozku Mladinske knjige nasproti hotela Metropol.

■ NOV OBRATNIK je Franc Cukuta v Briljnu, ki je pred kratkim odprl lastno avtokleparsko, ličarsko in mehanično delavnico.

Ker je po takih uslugah vedno več povpraševanja, mlademu obrtniku dela ne bo manjkalo, zlasti če bo stranke zmeraj tako zadovoljili, kot jih zdaj, ob začetku poslovanja.

■ V PONEDELJEK je bila novomeška tržnica navzlic slabemu vremenu, mrzini in dežju kar dobro založena. Jajca so prodajali po 40 do 45 din, solato berivico po 100 Sdin merico, regrat po 60 Sdin merico, solato ledenko po 500 Sdin kg, navadno zeleno solato po 400 Sdin kg, glavica česna je veljala 50 Sdin, kilogram fičila 300 Sdin, drobnih jabolk 250 Sdin. Trg je bil dobro založen tudi s kramarskim blagom in konfekcijo.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA — rodila sta: Milka Repše z Ragovske 7 — Matejo in Milka Foršek iz Volčičeve 25 — Branko.

Preložen koncert 'Slovenskega okteta'

Koncert »Slovenskega okteta«, bi moral biti v petek 28. aprila v Dolenjski galeriji, je zaradi obolelosti v zboru presožen.

Uspešen nastop pred občinstvom

Gimnazija mora čimprej dobiti telovadnico — Bodo delovni kolektivi z razumevanjem sprejeli željo po njej? — Samo oni lahko pomagajo pri izgradnji novega telovadnega prostora

Dijaki brežiške gimnazije so 18. aprila priredili telovadno akademijo v Prosvetnem domu. Občinstvu so pokazali, kaj zmorejo in kaj vse bi lahko še dosegli, če bi imeli na šoli normalne pogoje za razmah telesne kulture.

Pod vodstvom prizadevnih telovadnih učiteljev Marije Vebletove in Jožeta Senice so dijaki izpeljali veliko zanimivih vaj in gledali so bili presenečeni nad tolikšnim znanjem. Sporedi je vseboval vaje deklet z obroči, vaje s kiti in vaje s trakovi, splet narodnih plesov, preskočke dijakov brez mize, akrobatiko, parterno telovadbo dijakov in dijakinj, vaje na bradli in proste vaje. Avtorica vaj za dekleta je bila Marija Vebletova, vaje za fante pa je pripravil prof. Jože Senica. Glasbeno spremljavo sta odigrala Anamarija Čojnikova in dr. Minko Bric.

Prireditelji so bili nekoliko razočarani, ker je bilo na akademiji tako malo obiskovalcev iz gospo-

darških organizacij, pa tudi predstavnik PARTIZANA in društveno-političnih organizacij so pogrešali. Delovne kolektive so še posebej vabili, ker prav od njih pričakujejo razumevanje in pomoč pri uresničevanju načrtov za bodočo telovadnico.

Gimnazija ima lepe, sodobno opremljene učilnice, za pouk telovadbe pa temnen, neprimeren prostor, v katerem so dijaki zelo utesnjeni. Toda kljub temu da nimajo urejene telovadnice, so se za minul nastop zelo potrudili.

Na akademijo so se pripravljali skoraj izključno v prostem času. Vadili so tudi pri večerni telovadbi v telovadnici PARTIZANA. Tam so le težko prišli na vrsto, saj je zasedena od 7. ure zjutraj pa do poznega večera.

ŠPORT V KOČEVJU

ROKOMET. V kočevskem Partizanu so že močno zaposleni z drugimi panogami in nekateri mislijo, da rokometu v kraju sploh ne gojijo. Vendar je ta šport razvit posebno na osnovnih šolah v okviru šolskih športnih društev. Prejšnji teden je bila v Kočevju vsakoletna rokometna tekma med pionirji osnovnih šol iz Ribnice in

Kočevja. Po lepi in enakovredni igri so zmagali pionirji iz Ribnice z rezultatom 16:15. Ker je to za kočevske pionirje veselo uspeh, bi kazalo rokomet bolj razvijati. V ta namen bi bilo treba v Kočevju narediti asfaltne igrišča, ki bi ga lahko uporabljali tudi odbojkarji, košarkarji in kotalkarji. Povratna tekma med pionirji obeh krajev bo v Ribnici.

GIMNASTIKA. V nedeljo, 16. aprila, je bilo v Kočevju republiško tekmovanje mladih otrodnih telovadk, ki je pod naslovom Srečanje mladih predstavljali prvi preizkus nadebudnih športnic. To je bila po dolgem času prva republiška preizkušnja v moderni telovadnici v Kočevju, čeprav je kraj samo slabo uro vožnje oddaljen od Ljubljane. Same telovadke so bile presenečene nad modernimi prostori in so se čudile, zakaj republiška zveza ne priredi večkrat tekmovanj v nji. Na tekmovanju so bili doseženi naslednji rezultati: 1. Peršič (Zelena jama — Ljubljana) 35,95 točke, 2. Slavc (Maribor) 35,15, 3. Labovljič (Zelena jama — Ljub.) 35,15, 4. Ule (Maribor) 35,05 itd. Nastopilo je 17 telovadk. Po tekmovanju je Zdenka Cerarjeva razdelila v imenu Gimnastične zveze Slovenije priznanja udeleženkam tekmovanja, domače spominko pa sta razdelila telovadkama, trenerjem in sodnikom tov. Bilal in tov. Arko s povabilom, naj še večkrat pridejo v Kočevje.

KOSARKA. V nedeljo je bil v Kočevju košarkarski turnir med mladinskimi moštvi šolskih športnih društev gimnazije, mladinskega aktivna tovarne Itas ter pionirji Partizana. Igre so bile živahne in borbene ter so se končale takole: Partizan : SSD gimnazija 36:26 (22:10), Partizan : AMS Itas 42:32 (20:16), SSD gimnazija : AMS Itas 54:19 (24:8). Končna uvrstitve: 1. TVT Partizan, 2. SSD gimnazija, AMS Itas. Tekmami je prisostvovalo veliko ljudi, ki so razigrano bodrili svoja moštva.

ODBOJKA. Pred kratkim je bila odigrana tekma XVII. kola ljubljanske nogometne lige, Kočevski klub Rog je imel v gosteh enajsterico NK Enotnost iz Jevnice. Igrali so na razmnoženem terenu in srečanje končali z rezultatom 1:1. Gostom se je posrečilo izenačiti tik pred koncem, domača reprezentanca pa ni znala izkoristiti več zrelh priložnosti.

ODBOJKA. Odbojkarji Partizana iz Kočevja so v nedeljo, 24. aprila, odigrali prvo letošnje tekmo v republiški ligi. Gostovali so v Senčurju in zmagali z rezultatom 3:0 (18:16, 15:12 in 15:7). Iz nizov je razvidno, da je bilo srečanje ostro in da je odločila zdržljivost. Začetek je bil torej za kočevske odbojkarje zelo dober.

A. ARKO

Senovo : Ljubno 5:1

16. aprila so nogometaši senovskega Rudarja v prvenstveni tekmi na domačem igrišču premagali Ljubno s 5:1 (3:1), gole pa so dali: Jevšnik 2, Gabrič, Avenak in Brinovec. Pri gostih je bil uspešen igralec na levem krilu.

Prvak: ekipa IMV Brežice

V okviru tekmovanj za počasti svet organiziral tekmovanje v streljanju z zračno puško. 22. aprila se ga je udeležilo 36 tekmovalcev. Nekateri podružnice žal niso poslale svojih ekip kljub prijavam (ObS, V.P. Celje, Šola Dobova, KZ, Agroservis, Opekarna in rudnik Globoko). Pohvaliti pa je treba sind. podr. Vodne skupnosti, ki je poslala kar 3 ekipe!

Zmagala je ekipa IMV Brežice I s 312 krogi; 2. ekipa Tovarne pohišstva — 306, 3. ekipa IMV Brežice II — 299. Med posamezniki je bil najboljši Silvo Zobarč iz Tovarne pohišstva — 82 krogov in Bukovinski iz Vodne skupnosti — 81; Franc Piltaver, Roguljič in Gerjovič iz IMV so pristržljali po 80 krogov itd. — Tekmovanje je lepo uspelo.

Športne vesti:

ROKOMET — ženske: Brežice : Slovian (Lj) 8:6. Ženska vrsta Brežice je na lestvici še vedno prva s točko prednosti pred ekipo Pirana. — Moški: Brežice : Slovian 15:13 (9:6). Med domačimi sta se odlikovala obo vrtnarja in Bosina, ki je sam dosegel 9 zadetkov. — V predtekmi so mladinci Sloviana zmagali nad Brežičani s 26:20, dekleta osnovne šole bratov Ribarjev pa so se pomerile z mladinkami Sloviana; gostje so zmagale z 10:8.

NOGOMET — Brežičani so v nedeljo igrali z ekipo Smartnega neodločeno 1:1 (0:0). Trenutno so Brežičani na tretjem mestu celjske podzveze.

Cveta Urbas najboljša gimnazijska telovadka

Profesorji Igor Penko, Milan Smerdu in Jelka Hude so sodili prvenstvo novomeške gimnazije v otrodnih telovadbi za ženske. Tekmovalo je šest dijakinj, ki so se pomerile na gredi, bradli, v parterju in preskoču. Vrstni red: Cveta Urbas (4 b) 38,8 točke, Dragica Zupet (4 b) 38,4, Nataša Petrov (4 b) 38,3, Meta Zagorc (2 a) 37,3, Marija Štuber (4 b) 36,1 in Meta Rihar (4 b) 35,6.

Semiški košarkarji premagali Metliko

V nedeljo, 23. aprila, so košarkarji semiškega Partizana premagali ekipo Metlike s 50:32 (29:15). Šest minut pred koncem tekme so metliški igralci neoportno nastopili, vendar so tekmo le odigrali. Za Semič je dal največ krogov Plut (29), za Metliko pa Guštin (12).

DUSAN PLUT

Podlistek »Higiena v življenju žene«

bomo nadaljevali v prihodnji številki Dolenjskega lista. Bralke in bralce prosimo, da spremembo blagohotno upoštevajo!

UREDNIŠTVO

Šentjernejski fantje pozdravljajo

Lado Dular, Peter Selak in Jože Antonič, šentjernejski fantje, ki služijo vojaški rok v Titogradu, pošiljajo iskrene prvomajske pozdrave vsem delovnim ljudem iz domačih krajev, hkrati pa pozdravljajo domače in mladino.

Pogovor z zdravnikom

Pomen sedimentacije rdečih krvničk

Večkrat pravi zdravnik bolniku, da je potreba napraviti še sedimentacijo, šele potem mu bo lahko dal ustrezna zdravila za njegovo bolezen. Tudi med bolniki je ta pojem splošno znan, saj marsikdo sprašuje v ambulanti ali v bolnišnici, kakšno kri ima. Pri tem navadno misli na sedimentacijo. Ker je to ena najvažnejših priročnih orientacijskih preiskav, je prav, da se o njej malo pogovorimo.

Sedimentacijska reakcija ali kratko SR se v bolezni zelo spreminja. Gre za spremenjeno ravnotežje beljakovin v krvi, kar pomeni, da se kri sesede v zato posebej prirejani stekleni cevki prej ali pozneje. Ko vzamemo bolniku nekaj krvi iz žile in jo pomešamo s posebno kemikalijo, da se takoj ne strdi, jo vbrizgamo v posebno stekleno cevko, ki ima označene milimetre, in počakamo eno uro, da lahko odčitamo, do katerega milimetra so se sesedli eritrociti ali, kakor jim še pravimo, rdeče krvničke. Če so se sesedli pri moškem do 4 mm, pri ženski pa do 8 mm, potem pravimo, da je to normalna krvna sedimentacija. Kratko pravimo, da je SR 4 oziroma SR 8.

Če je sedimentacijska reakcija večja, torej če so se rdeče krvničke sesedle še bolj, to je od 10 mm naprej pa do 100 mm in še čez, potem ne gre več za zdravega človeka, pač pa za bolnega. Pravimo, da je sedimentacijska reakcija bolj ali manj pospešena, odvisno pač od tega, kakšno število milimetrov je dosegla. Sedimentacijska reakcija krvi je izredno občutljiva metoda za razpoznavanje bolezenskega stanja človeka, zaradi tega je v vsaki zdravstveni ustanovi skoraj nepogrešljiva.

Vedeti pa je treba, da se SR normalno v nosečnosti zelo poveča, da nepoučenega človeka visoka številka SR v nosečnosti ne bi zavedla. Vsako drugo povečanje pa je bolezensko. Vse bolezni, ki nastanejo hitro, pa tudi tiste, ki nastajajo počasi, imajo povečano sedimentacijo. Posebno visoka je pri razpadu tkiv, npr. pri raku. Ker ta postopek naredimo večkrat, lahko opažamo padanja in dvigavanja sedimentacije, kar pomeni, da se bolezen popravja ali pa da se slabša. Čim pa se sedimentacija približuje normalnim vrednostim, je jasno, da se tudi človekovo zdravje vrača oziroma da bolezen pojenjuje. Seveda velja tudi nasprotno, da se pri stalnem slabšanju sedimentacije bolezen slabša. Izrednega pomena je SR pri zdravljenju jetike in revmatizma, kjer nam tedenska kontrola pokaže prav tipičen potek zdravljenja oziroma napredovanja bolezni.

Poleg SR delamo še veliko različnih krvnih preiskav, ki nam služijo za razpoznavanje bolezni ali pa za zdravljenje bolnika, vendar je pomen SR tako velik in preizkus tako preprost, da brez njega praktično skoraj ne gre.

Dr. BOŽO OBLAK

V nedeljo, 23. aprila, so se republiški odbojkarji ligu prvič pomerili v letošnji sezoni na odbojkarških igriščih. Medtem ko sta prvotagski Novoteks in drugotagski Trebnje izgubila tekmi v Črnučah oz. Kamniku oba z rezultatom 3:1, je šlo drugemu drugotagski Kočevju v Senčurju mnogo boljše, saj je premagal tamkajšnje moštvo z rezultatom 3:0. Na sliki je prizor z nedeljske tekme med odbojkarškim klubom Kamnik in TVD Partizanom iz Trebnjega. (Foto: M. Legan)

Šport novomeških gimnazijcev

ODBOJKA — Gimnazijska ekipa je tudi bila poražena v povratni tekmi s Črnomalci (6:3). V odbojki so črnomaljske gimnazije premagale Novomeščanke s 3:0, medtem ko so Novomeščanke v rokometu premagale črnomaljske vratnice z 20:8.

ROKOMET — Gimnazijske rokometne ekipe so premagale ekipo osnovne šole Katje Rupčeve z 8:1. Castan gol za osnovno šolo je dala Brudarjeva.

ORODNA TELOVADBA — 20 dijakov je teknovalo na šestih orodjih. Zmagal je Drago Rustja (58,40 točke) pred Bojanom Potočnikom. Tekmovanje so sodili profesorji: Igor Penko, Milan Smerdu in Jelka Hude.

JAP

Dijaški krosi v Novem mestu

GIMNAZIJCI so tekli na 1000 metrov. Zmagal je četrtoroček Boris Vovk. Pri dekletih je bila prva Meika Zagorc.

NA KROSU grmske kmetijske šole je zmagal Edo Malnarčič. Favorit Matija Vidmar je bil peti. Med dekletih je bila prva na cilju Majda Grivec.

DIJAKI poklicne kovinarske in avtomehaniške šole so bili na krosu zelo razpoloženi in so dosegli dobre rezultate. Najboljši je bil Jože Henigman.

KROS so tekli tudi osnovnošolci. Zmagal je Andrej Pristavo. Pri dekletih je bila najboljša Cveta Stanfek.

Po teku so se razredni pomerili še v športnih igrah.

JAP

ELAN : Vrhnika 2:4

V prvenstveni tekmi so bili nogometaši novomeškega Elana na Vrhniki premagani z 2:4 (2:1). Po najbolj igri v prvem polčasu so popustili in se vrnili brez točke. Strelica golov sta bila Vlado Macele in Zdenko Kranjc.

Jap.

Novo mesto : Križe 15:11

V prvenstveni tekmi ljubljanske osnovne lige so novomeški rokometni pred kratkim premagali Križe s 15:11 (9:6). Zaradi slabega vremena si je tekmo, ki jo je sodil Hren iz Ljubljane, ogledalo malo Kokalj 1, Globokar in Setina po 2, Ganjar 3 in Jaklič 7, pri gostih pa so bili uspešni: Dobere in Sitar po 1, Ferne, Jelše in Mali po 2 ter Janžec 8.

Jap

Sestri Močnik zmagali v Ljubljani

V nedeljo, 23. aprila, je na atletskem prvenstvu v Ljubljani v teku na 400 m med starejšimi mladinkami zmagala Novomeščanka Katja Močnik z rezultatom 62,1 sekunde. Med mlajšimi mladinkami je bila najboljša njena sestra Danica Močnik s 63,3, druga v tej skupini pa je bila Marija Bratkovič s časom 65,0. Obe sta izboljšali osebne rekorde.

J. G.

»Svečano obljubljam, da bom zvesto služil svojemu narodu...« so besedo za besedo ponavljali mladi vojaki svečano zaprisego v sredo, 19. aprila, v vojašnici Milana Majena v Novem mestu. Njihovi obrazi so zdaj že ogoreli od sonca in vroča, bledica, ki so jo prinesli s seboj, pa je izgnila z lic. Ta vsakoletni praznik so tudi letos proslavili z vrsto športnih srečanj in kulturnoprosvetnih prireditev, istega dne pa so vojaki volili. Na sliki: vojaki podpisujejo listino o zaprisegi. (Foto: Miloš Jakopec)

NESREČE

Pri srečanju podri mopedista in sopotnika

22. aprila zvečer se je Anton Znidarčič iz Sentjerneja s osebnim avtom peljal iz Dobruške vasi proti Dobravi. Pri Dobruški vasi je srečal moped, na katerem sta se peljala Jože Turk in Ignac Klobučar z Vinjega vrha pri Beli cerkvi. Avto je zadel moped, Turk in Klobučar sta padla. Klobučar je bil hudo ranjen in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Skodo so ocenili na 500 Ndin.

Trije v nesreči pri Drnovem

22. aprila zjutraj je Franko Bettini iz Zagreba s osebnim avtom na avtomobilski cesti pri Drnovem dohitel osebo vozilo nemške registracije, ki ga je vozil Slavko Bošnjak, in ga zadel prehiteno. Naproti je pridrvelo neko vozilo, zato se je Bettini umaknil na desno, tam pa trčil v osebni avto, ki ga je vozil zagrebčan Franjo Habijančič. Trčenje je zasledilo tudi Bošnjakov avto. Habijančič in Stjepan Judić sta bila ranjena. Skodo so ocenili na 10.000 Ndin.

Voznik zaspal med vožnjo

15. aprila popoldne se je iz Ljubljane peljal v osebnem avtu Novosadčan Zivan Petrič in pri Otočcu utrulen zadremal. Zapeljal je na levo, koder je pridrvel tovornjak s priklopcem iz Kočevja, ki ga je vozil Stane Levstik. Pri trčenju je osebni avto odbilo, po 80 m pa se je spet ustavil na sredi ceste. Ranjena je bila sopotnica v Petrovičevem avtu. Skodo so ocenili na 2.000 Ndinarjev.

Trčenje na ovinku

19. aprila popoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti pri vasi Doišče. Ivan Papež s Suhorja

je peljal tovorni avto proti vasi Oštrc. Na ostrem desnem ovinku pri Doiščem mu je nasprotno pripeljal Martin Bošič iz Prunje vasi z osebnim avtomobilom. Ovinek je napregleden in oba vozila sta vozila precej po sredini ceste. Ko sta drug drugega opazila, sta zavila vsak na svojo desno stran, vendar trčenja nista mogla preprečiti. Pri trčenju je na vozilih nastalo za okrog 3.200 Ndin škoda.

Tovornjak v jarku

15. aprila ponoči je iz Sentjerneja v Novo mesto potoval tovornjak, ki ga je vozil zagrebčan Martin Kolenc. Pri Brezju je prehitel nekega mopedista, potem pa zavil preveč na levo in zdrsil v jarek. Skodo so ocenili na 5.000 Ndinarjev.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Milek iz Metlike — Marijo, Ana Rodek iz Mačkova — Danjana, Marija Kresal s Križnega vrha — Marijo, Mira Muškon iz Pečca — Stanko, Ivanka Širbec iz Zuzemberka — Lilijano, Marija Piro iz Vavte vasi — Bojana, Katarina Zupet iz Skočjana — Nataša, Marija Bošnjak iz Metlike — Zdenka, Tonka Grandovec iz Trebnjega — Andreja, Androvec iz Gornjih Radencev — ca Butala iz Gornjih Radencev — Andreja, Apolonija Urek iz Kriškega — Sandija, Marija Stanič iz Velike vasi — Francija, Marija Golobčič iz Kaia — deklco, Emilija Udovič iz Stopič — deklco, Emilija Grubar iz Zaboršta — deklco, Marija Kostevc iz Kriškega — deklco, Francka Pavlovič s Senovega — deklco, Martina Gorjanc s Tolstega vrha — dečka, Zofija Zerial iz Gornjega Kota — deklco, Marija Udovč iz Mihovega — dečka, Marija Kelhar iz Velikega Kamna — deklco, Štefica Jerman iz Jelš — deklco in Terezija Suštar iz Vrhovega — dečka.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Marija Sivak in Fani Paderšič, članici kolektiva Krka, tovarna zdravil, Novo mesto; Franc Prims, član kolektiva Novoteks, Novo mesto; Darja Podbevsek, Anica Janko in Jožica Klajder, članice kolektiva Center za socialno delo, Novo mesto; Jože Pirnar, Stane Kavsek, Jože Kovars, Ma. Novo mesto; Mera Blažič, Marija Mrak, Marija Trešnjak, Vida Krihan in Marija Primc, članice kolektiva Labor, Novo mesto; Viktor Avenak, član kolektiva Novoles, Straža, Marjan Puhar in Darinka Lukšič, člana kolektiva UNZ Novo mesto; Joža Strle, članica kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Pavla Smuk, članica kolektiva Pionir, Novo mesto;

TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

vošči za letošnji praznik dela in se priporoča!

PRIJETNO PRVOMAJSKO PRAZNOVANJE ŽELI VSEM DELOVNIM LJUDEM SPODNJEGA POSAVJA

Trgovsko podjetje KRKA - BREŽICE

VABI KUPCE V SVOJE DOBRO ZALOŽENE TRGOVINE, KJER JIM NUDI RAZNOVRSTNO BLAGO PO KONKURENCNIH CENAH!

PRISRČNE ČESTITKE ZA 1. MAJ!

VSEM POSLOVNIM ZNANCEM IN SODELAVCEM ČESTITA ZA 1. MAJ

STANOVANJSKO KOMUNALNO PODJETJE BREŽICE

GOSTINSKO PODJETJE BREŽICE

IN JIH MED PRAZNIKI VABI V SVOJE OBRATE!

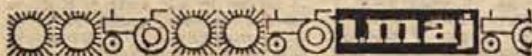
PREVOZ BREŽICE

opravlja s svojimi avtovlaki prevozne usluge na vsem ozemlju Jugoslavije kvalitetno in poceni! Pristrčna voščila pošilja delovni kolektiv vsem svojim strankam in prebivalstvu domače občine!

GRAD MOKRICE

Plesna glasba vsak dan - Nizke cene, solidna postrežba!

Pridite, prepričali se boste sami!

Občinska skupščina BREŽICE

Občinski odbor SZDL - Občinski komite ZKS - Občinski odbor ZZB - Občinski komite ZMS - Občinski sindikalni svet

čestitajo občanom za dosežene uspehe in želijo, da bi si še nadalje prizadevali za uspešno gospodarsko rast komune!

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

ČESTITA ZA 1. MAJ V IMENU VSEH SVOJIH DELOVNIH ENOT.

PRIPOROČA SE ZA NAROCILA!

Vsem delovnim ljudem v naši domovini pristrčno čestitamo za mednarodni delavski praznik!

1. MAJ, mednarodni praznik dela, POZDRAVLJAJO:

ZZTP Ljubljana

PODJETJE ZA POPRAVLJANJE VOZ DOBOVA

AGROSERVIS BREŽICE

obrat Agrotehnike iz Ljubljane

popravlja vse vrste avtomobilov, kmetijskih strojev in opreme ter pristrčno čestita vsem delovnim ljudem domače občine za 1. maj!

Vse kmetijske proizvajalce na svojem območju toplo pozdravlja

KMETIJSKA ZADRUGA BREŽICE

in se priporoča!

Trgovsko podjetje

SPLOŠNO LIVARSTVO DOBOVA

opravljamo livarske usluge: ulivamo sivo litino, bronasto litino, medenino in aluminijaste legure! Naj živi 1. maj!

ČESTITA VSEM SVOJIM STRANKAM ZA LETOSNJI MEDNARODNI PRAZNIK DELA TER SE JIM TOPLO PRIPOROČA ZA NAKUP V SVOJIH BOGATO ZALOŽENIH TRGOVINAH!

TRGOVSKO PODJETJE

LJUDSKA POTROŠNJA BREŽICE

ČESTITA ZA PRAZNIK DELA V IMENU VSEH SVOJIH PRODAJALNI!

VSEM SVOJIM ČLANOM IN OBEŠNIKOM KAKOR TUDI KUPCEM ČESTITA ZA LETOSNJI 1. MAJ IN SE PRIPOROČA

METAL

JESENICE na Dolenjskem

DELOVNI KOLEKTIV

KOVINARSKKE

tovarne industrijske opreme in konstrukcij

KRŠKO

ŽELI SE MNOGO DELOVNIH ZMAG IN VOŠČI ZA PRAZNIK DELA!

PRISRČNE POZDRAVE Z NAJLEPSIMI ŽELJAMI POŠILJA SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM KAKOR TUDI PREBIVALSTVU SPODNJEGA POSAVJA

PAPIRKONFEKCIJA KRŠKO

INDUSTRIJA ZA PREDELAVO PAPIRJA, KARTONA IN LEPENKE

Kovinsko obrtno podjetje

KOVINOPLAST

JESENICE na DOL.

IZDELUJE VIJACNE IZDELKE IN KOVINSKO GALANTERIJO! PRIPOROČA SE ZA NAROCILA IN VOŠČI ZA 1. MAJ!

Razgledni stolp na Gorjancih

**PODJETJE
ZA
PTT
PROMET
NOVO MESTO**

PRISRČNO ČESTITA ZA 1. MAJ VSEM UPORABNIKOM SVOJIH USLUG. OBENEM ŽELI CIMVEC USPEHOV PRI SKUPNIH PRIZADEVANJIH ZA NADALJNJO MODERNIZACIJO PTT PROMETA!

DELOVNI KOLEKTIV

**INDUSTRIJE OBUTVE
NOVO MESTO**

želi vsem jugoslovanskim proizvajalcem še mnogo uspehov, hkrati pa pošilja iskrena prvomajska voščila prebivalstvu Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja!

Izdelujemo delovne zaščitne čevlje, specialne čevlje za gozdarje, škornje za moške, ženske in otroke!

**KMETIJSKA
ZADRUGA
KRKA
NOVO MESTO**

vošči vsem kmetijskim proizvajalcem na svojem območju, posebno pa kooperantom, ter jim želi v prihodnje še več delovnih uspehov!

Vsem občanom prisrčne čestitke z željo, da bi tudi v prihodnje složno hodili po poti napredka!

**OBCINSKA
SKUPŠČINA
NOVO MESTO**

OBCINSKI ODBOR SZDL
— OBCINSKI KOMITE
ZKS — OBCINSKI ODBOR
ZZB — OBCINSKI KOMITE
ZMS — OBCINSKI SINDKALNI SVET

Vlado Lamut: Kira pri Mišovem

NAJ ŽIVI NAS DELAVSKI PRAZNIK — 1. MAJ!
NAJ ŽIVI ENOTNOST DELAVSKEGA RAZREDA!
POZDRAV USPEHOM NASE DRUŽBENE SKUPNOSTI!

**VODOVOD
NOVO MESTO**

Svojim strankam, poslovnim znancem in vsem delovnim ljudem domače občine vošči za letošnji delavski praznik

KONFEKCIJSKO PODJETJE

KOMET - METLIKA

pozdravlja za 1. maj vse delovno ljudstvo Bele krajine, hkrati pa se še nadalje priporoča kupcem svojih kvalitetnih izdelkov doma in v tujini!

Nudimo kvalitetne nedežke, steznike, podkriila, halje!

**ELEKTRO-
TEHNIČNO
PODJETJE
NOVO MESTO**

AVTOBUSNI PROMET — TUZEMSKA
ŠPEDICIJA

**GORJANCI
NOVO MESTO — STRAŽA**

prisrčno pozdravljajo za 1. maj svoje stranke in potnike, obenem pa želijo vsem delovnim organizacijam nadaljnjih uspehov!

**INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN
KREMEN — NOVO MESTO**

z obrati Novo mesto, Ravno, Globoko, Mirna, Birčna vas, Mokro polje

Naši pozdravi in čestitke veljajo za letošnji delavski praznik rudarjem vse domovine, prav tako pa delovnim ljudem iz proizvodnje in drugih služb!

Prijetno prvomajsko praznovanje vam nudi

**RIBJA RESTAVRACIJA
V NOVEM MESTU**

Kolektiv se priporoča za obisk! Solidna strežba, priznana jedila in pijače! Velika izbira morskih in sladkovodnih rib!

**TEKSTILNA TOVARNA
NOVOTEKS
NOVO MESTO**

NAJ ŽIVI IN SE RAZVIJA NAŠA SOLIDARNOST V PRIZADEVANJIH ZA MEDNARODNO SODELOVANJE, NAŠ BOJ ZA MIR IN ZMAGO VSEH NAPREDNIH SIL, ZA NOVE ODNOSE MED LJUDMI IN NARODI!

PRISRČNA PRVOMAJSKA VOŠČILA VSEM DELOVNIM LJUDEM DOLENJSKE IN BELE KRAJINE!

**SPLOŠNA BOLNIŠNICA
NOVO MESTO**

čestita za delavski praznik vsem delovnim ljudem s področja Dolenjske in Bele krajine!

RESTAVRACIJA NA GRICU

(motel Čatež)

ČESTITA CENJENIM GOSTOM ZA PRVI MAJ IN SE JIM PRIPOROČA ZA OBISK!

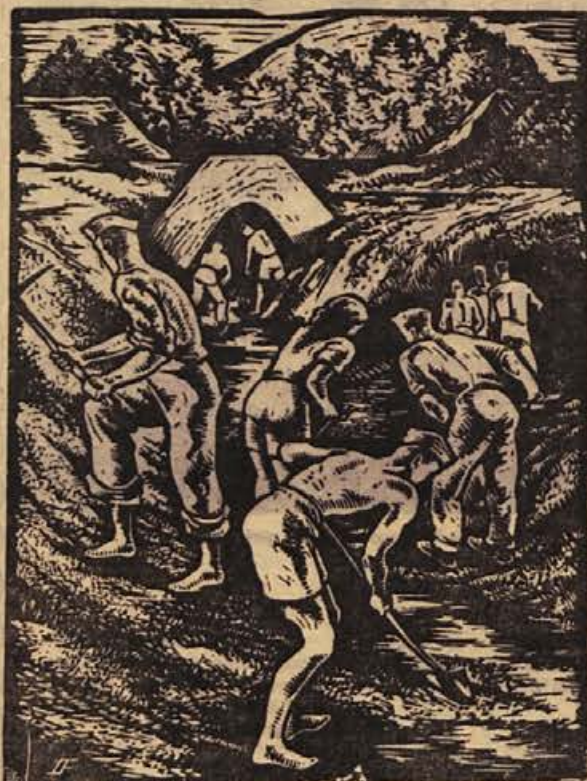
VSEM DELOVNIM LJUDEM V DOMOVINI ŽELIMO SE MNOGO USPEHOV IN JIM VOŠČIMO ZA LETOSNJI DELAVSKI PRAZNIK!

TURIST HOTEL SREMIČ

ZADOVOLJI OKUS TUDI NAJZAHTEVNEJSIH GOSTOV. OBIŠČITE NAS MED PRAZNIKI!

ELEKTRARNA BRESTANICA

Franjo Stiplovshek: Z mladinske delovne akcije Samac—Sarajevo

AGROKOMBINAT KRŠKO

priporoča svoje pridelke: vino, zlasti še odlični cviček, sadje, posebno pa breskve in hruške. Cenjenim strankam ter poslovnim prijateljem iskrena voščila z najlepšimi željami!

Vsem kmetovalcem in drugim prebivalcem Suhe krajine pristrčno vošči za praznik dela

KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

z obratom GOSTILNO ter poslovalnicama na DVORU in V HINJAH.

VSEM UPORABNIKOM CEST, DELOVNIM LJUDEM IN OBCANOM DOLENJSKIH OBCIN PRISTRČNO VOŠČI ZA LETOSNJI MEDNARODNI DELAVSKI PRAZNIK KOLEKTIV

CESTNEGA PODJETJA NOVO MESTO

Prepričajte se, da nudimo res dobro postrežbo, odlično hrano in izbrane pijače po zmernih cenah! Bazeni neprekinjeno odprti 24 ur! Vabimo vas za 1. maj!

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

VSEM INVESTITORJEM DRUŽBENEGA IN ZASEBNEGA SEKTORJA SE PRIPOROČA IN JIM ČESTITA

NOVOMEŠKA OPEKARNA ZALOG

Vsa v stroko spadajoča dela opravimo hitro, solidno in kvalitetno! Svojim strankam in vsem delovnim ljudem čestitamo za 1. maj!

INSTALATER NOVO MESTO

HOTEL METROPOL NOVO MESTO

vošči svojim gostom prijeten prvomajski oddih in se jim tople priporoča!

SPLOŠNA VODNA SKUPNOST DOLENJSKE NOVO MESTO

vošči za prvi maj vsem poslovnim prijateljem ter vsem delovnim ljudem naše socialistične domovine!

KVALITETNE IN CENENE USLUGE IZ TOVORNEGA PROMETA OPRAVLJA PODJETJE

TRANSPORT KRŠKO

SVOJIM STRANKAM SE PRIPOROČAMO TUDI VNAPREJ IN JIM ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA!

ZA NAS NAJVEČI DELAVSKI PRAZNIK — 1. MAJ ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM, PROIZVAJALCEM, ZAPOSLENIM V DRUŽBENIH SLUŽBAH, V TRGOVINI, GOSTINSTVU IN OBRTI TER JIM ŽELIMO, DA BI SKUPNA PRIZADEVANJA ZA URESNIČITEV DRUŽBENO-EKONOMSKE REFORME ČIMBOLJ USPELA!

ISKRA

TOVARNA USMERNIŠKIH NAPRAV NOVO MESTO

Naši pozdravi in čestitke veljajo ob prvomajskih praznikih vsem delovnim ljudem, posebno pa prebivalcem Suhe krajine!

SPLOŠNO MIZARSTVO DVOR

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA

KOVINAR NOVO MESTO

pozdravlja vse svoje stranke in poslovne prijatelje, se jim priporoča in želi prijetno prvomajsko praznovanje!

ZA 1. MAJ ČESTITA IN POZDRAVLJA TUDI

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV IN DRUGIH OSEB

BRESTANICA

NAJ ŽIVI PRAZNIK DELA!

ZA NAJVEČI PROLETARSKI PRAZNIK — 1. MAJ SE ČESTITKAM DELOVNIH KOLEKTIVOV PRIDRUŽUJE TUDI

RIBOGOJSTVO KRKA DVOR PRI ŽUŽEMBERKU

SGP PIONIR NOVO MESTO

ima v svojem sestavu gradbišče Novo mesto, Ljubljana in Brežice, lastne centralne obrate in projektivni biro. Podjetje čestita vsem investitorjem, poslovnim partnerjem in kooperantom za praznik dela.

Opravljamo vse vrste visokih in nizkih gradenj kvalitetno, v rokkih in po konkurenčnih cenah! Investitorji, odločite se in izberite za svojega izvajalca del gradbeno podjetje PIONIR iz Novega mesta!

Nova bolnišnica v Novem mestu, eno izmed Pionirjevih del

NAJLEPSE POZDRAVE IN PRISRČNA PRVOMAJSKA VOŠČILA POSILJA VSEM DELOVNIM LJUDEM KOLEKTIV

LESNOPREDELOVALNA INDUSTRIJA

LEPIS – SUHOR

pri Metliki

se ob praznovanju prvega maja 1967 pridružuje manifestacijam in čestitkam delovnih kolektivov!

**GOZDNEGA
GOSPODARSTVA
NOVO MESTO**

BELOKRANJSKA TRIKOTAŽNA INDUSTRIJA **BETI**

METLIKA

z obrati ČRNOMELJ, MIRNA PEČ, DOBOVA
IN LJUBLJANA

želi prebivalstvu Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja prijeten prvomajski oddih z željo, da bi si še nadalje vsak na svojem delovnem mestu prizadevali za čim boljše uspehe!

Vsem potrošnikom električne energije kakor tudi kolektivom v gospodarstvu in na področju družbenih služb čestita za praznik dela

**ELEKTRO
LJUBLJANA – ENOTA
NOVO MESTO**

SVOJIM STRANKAM IN PREBIVALCEM DOMAČE
OBČINE ČESTITATA ZA PRVI MAJ

**PEKARIJA – FOTO-KINO
METLIKA**

**KMETIJSKA ZADRUGA
METLIKA**

VOŠČI ZA DELAVSKI
PRAZNIK VSEM SVOJIM
KOOPERANTOM IN
DRUGIM KMETOVAL-
CEM V BELI KRAJINI!

Investitorjem, poslovnim prijateljem in strankam prisrčno čestita za 1. maj in se še nadalje priporoča

**GOSTINSKO
PODJETJE
ČRNOMELJ**

Ples vsako soboto v hotelu Lahinja! Zabava tudi med prvomajskimi prazniki! Obiščite 1. maja camping na VINICI!

V naših obratih v Črnomlju, Semiču in na Vinici boste dobro postreženi.

Cenjenim gostom prisrčne čestitke!

**OBRTNO
KOMUNALNO
PODJETJE
ČRNOMELJ**

OPRAVLJA VSA GRADBENA IN OBRTNA V STROKO SPADAJOČA DELA, SE PRIPOROČA ZA NAROCILA IN VOŠČI ZA PRVI MAJ!

GRADITELJEM HIS PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE OPEKARSKE IZDELKE

**OPEKARNA
KANIŽARICA**

TER ČESTITA ZA 1. MAJ

ČESTITKAM IN POZDRAVOM DELOVNIH ORGANIZACIJ SE PRIDRUŽUJE TUDI KOLEKTIV

**KLAVNICE
IN
MESNICE
ČRNOMELJ**

V NAŠIH PRODAJALNAH VEDNO SVEŽE MESO!

PLANINSKO DRUŠTVO ČRNOMELJ

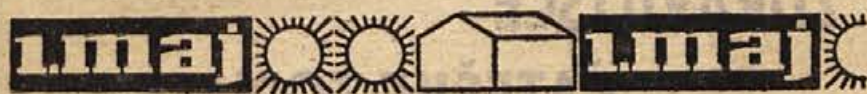
se priporoča za obisk v svojih obratih: Dom na Mirni gori, bife na postaji in gostišče Črmošnjice

Doslej prehojena pot je bila uspešna, v prihodnje pa si moramo s podvojenimi naporami prizadevati za nadaljnjo rast našega gospodarstva, za napredek v šolstvu, zdravstvu in na kulturnem področju! Vsem občanom iskrena voščila za prvi maj!

Občinska skupščina Črnomelj

Občinski odbor SZDL – Občinski komite ZKS – Občinski odbor ZZB – Občinski sindikalni svet – Občinski komite ZMS

**Občinska skupščina
TREBNJE**

Občinski odbor SZDL – Občinski komite ZKS – Občinski odbor ZZB – Občinski komite ZMS – Občinski sindikalni svet

pozdravljajo vse delovne ljudi na področju domače občine ter jim želijo, da bi z nezmanjšanim delovnim poletom nadaljevali bitko za socializem!

GOSTINSKO PODJETJE

**HOTEL PUGLED
KOČEVJE**

čestita cenjenim gostom in vabi v svoje obrate:

gostilno PUGLED, kavarno ZVEZDA, gostilno ROG, restavracijo PRI KOLDOVORU, gostilno PRI KMETU, bife AVTO in SALKA VAS

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA

V NOVEM MESTU, s podružnico v KRŠKEM in
ekspoziturama v TREBNJEM in v METLIKI

Želi vsem svojim poslovnim sodelavcem, vsem varčevalcem in vsem delovnim ljudem za 1. maj mednarodni praznik dela, kar največ delovnih uspehov in osebne sreče!

Varčujte in vlagajte svoje prihranke v enotah DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE, saj boste s tem pomagali gospodarstvu in koristili samim sebi! Vloge sprejemajo tudi vse področne pošte.

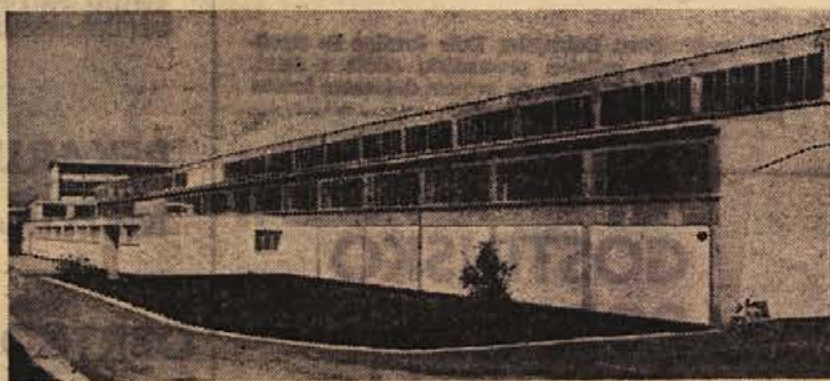
MELAMIN
KEMIČNA TOVARNA
KOČEVJE

Naši izdelki so znani po

- kvaliteti
- higieničnosti
- trpežnosti
- uporabnosti

Proizvajamo:

- MELAPAN
- KATEMEL
- KOMEMOL
- KATEFLEX

BELT

BELOKRANJSKA
ŽELEZOLIVARNA
IN STROJNA
TOVARNA

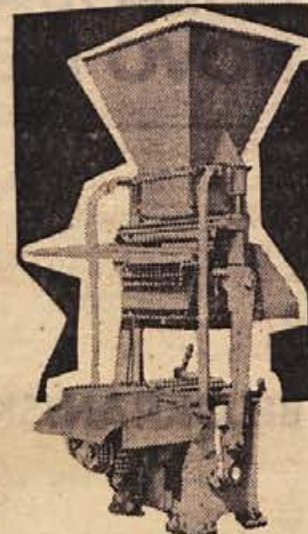
ČRNOMELJ

izdeluje gradbene
stroje za izdelavo be-
tonskih blokov, beton-
ske mešalce za zaseb-
no gradnjo in druge
stroje

VIBROSTROJ

stroj za izdelavo be-
tonskih blokov po na-
čelu vibracije in ena-
komernega pritiska.

Za 1. maj priskrbe čes-
titke vsem proizvajal-
cem v Beli krajini in
vsem poslovnim prija-
teljem!

PODJETJE ZA STANOVANJ- SKO GOSPODARSTVO IN UREJANJE NASELIJ NOVO MESTO

pošilja iskrene prvomajske pozdrave vsem delovnim ljudem v naši domovini!

LESNI KOMBINAT NOVOLES NOVO MESTO

nudi potrošnikom gugalne fotelje, gostilniške garniture, silne garniture, kono kavče, ser-
virne mizice, bukov, hrastov in jesenov par-
ket, šivane zaboje, vezane plošče in panel
plošče.

Vsem poslovnim sodelavcem in vsem kupcem,
prav tako pa tudi vsem delovnim ljudem
širše Dolenjske priskrbe čestitke za 1. maj!

LESNA INDUSTRIJA LIK KOČEVJE

ČESTITA ZA PRAZNIK DELA VSEM DELOVNIM
LJUDEM IN PRIPOROČA SVOJE IZDELKE:

- ŠOLSKO POHIŠTVO
- ŽAGAN LES
- EMBALAŽO IN
- LESENE IZDELKE ZA GOSPODINJSTVO

GRADBENO OPEKARSKO PODJETJE MIRNA

z obrati:

- opekarno
- žago
- mizarstvom
- in betonarno

čestita za letošnji praznik
dela in se priporoča za
vsakovrstna naročila!

ZDRAVILIŠČE ČATEŠKE TOPLICE

je tudi za letošnje prvo-
majske praznike poskrbe-
lo za kulturni program,
ples, promenadni koncert,
za kopanje v odprtem in
zaprtim bazenu ter za
prijetno zabavo svojih
gostov!

Solidna postrežba — nizke
cene! Priporočamo se za
obisk in pošljamo pri-
srdne prvomajske pozdra-
ve vsem domačim in tu-
jim gostom!

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

ZA NAJVEČJI PRAZNIK DELAVSKEGA RAZREDA
VSEGA SVETA POSILJAMO PRISRČNE ČESTITKE
VSEM DELOVNIM LJUDEM ŠIRŠE DOLENJSKE,
KAKOR TUDI VSEM NAŠIM POSLOVNIM SODE-
LAVCEM, POSEBNO PA VSEM ZDRAVSTVENIM
USTANOVAM IN ZDRAVSTVENIM DELAVCEM
V SFRJ!

Občinska skupščina Kočevje

LETOŠNJI PRVI MAJ POZDRAVLJAMO Z NOVIMI USPEHI NA VSEH PODROČJIH DRUŽBENEGA IN JAVNEGA ŽIVLENJA, PRIZADEVATI PA SI MORAMO DOSEČI SE VEČI VSEM OBCANOM PRISRONE ČESTITKE!

Občinski odbor SZDL - Občinski komite ZKS - Občinski odbor ZZB - Občinski sindikalni svet - Občinski komite ZMS

VSEM OBISKOVALCEM

KINA „JADRAN“ KOČEVJE

ČESTITAMO ZA PRVI MAJ IN JIM ŽELIMO
PRIJETEN ODDIH!

GOSTINSKO
PODJETJE **LJUDSKA RESTAVRACIJA**
KOČEVJE

s poslovalnico JELKA nudi vse
vrste jedil in pijač po ugodnih
cenah!

Priporočamo se in čestitamo!

Trgovsko podjetje

MERCATOR

poslovna enota

TRŽAN MOKRONOG

KOPITARNA SEVNICA

priporoča večbarvne rolete iz plastične mase, ki
pomenijo novost na našem trgu!

Za praznik dela iskrene čestitke!

MIZARSKO PODJETJE TREBNJE

opremlja stanovanja, lo-
kale, šole, zdravstvene
domove in opravlja vsa
dela po naročilu. Poslov-
nim prijateljem in obča-
nom trebanjskega pod-
ročja iskrena voščila!

PODJETJE STORITVENIH OBRTI KOVINAR - KOČEVJE

POZDRAVLJA ZA 1. MAJ VSE DELOVNE LJUDI
TER KOLEKTIVE IN JIM ŽELI NOVE USPEHE
PRI DELU!

ZA VSAKO ROKO
NALIVNA PERESA,
KEMICNI IN TEHNIČNI
SVINONIKI TOVARNE

EMI MIRNA NA DOLENJ- SKEM

PRISRČNA VOŠČILA
ZA PRVI MAJ!

VSEM POSLOVNIM
PRIJATELJEM
IN STRANKAM
VOŠČIMO ZA 1. MAJ!

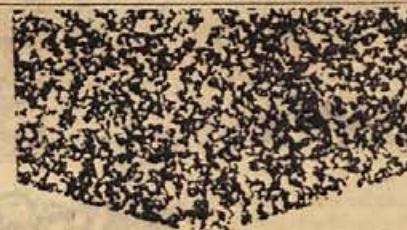

CESTITA

ZA DELAVSKI PRAZNIK
IN PRIPOROČA NAKUP
V SVOJIH
POSLOVALNICAH!

SGP ZIDAR - KOČEVJE

gradi vse vrste gradenj ter stanovanja za trg v Kočevju,
Ljubljani in na Reki. Investitorjem se še nadalje pripo-
ročamo, hkrati pa, čestitamo delovnim ljudem za praznik dela!

Podjetje

MARMOR - GRADAC

GRADAC v Beli krajini

izdeluje nagrobne spomenike vseh vrst ter
opravlja teracerska dela po naročilu! Priporočamo
se za naročila, obenem pa voščimo prebivalcem
Bele krajine, posebno Gradca, za 1. maj!

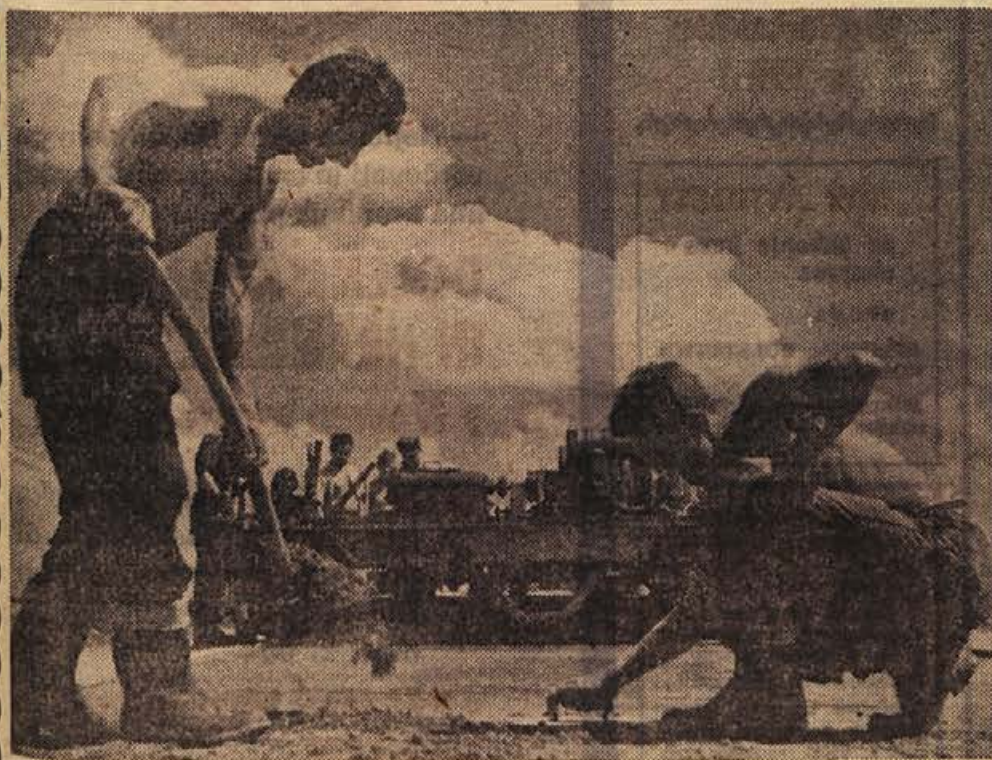
MESTNA KLAVNICA METLIKA

nudi v svojih prodajalnah vsak dan sveže meso po
konkurenčnih cenah! Cenjenim strankam in poslov-
nim prijateljem iskrene čestitke!

TRGOVSKO PODJETJE

JELKA - RIBNICA

ČESTITA SVOJIM ODJEMALCEM V IMENU VSEH
PRODAJALN TER SE PRIPOROČA ZA NAKUP!

Z iskreno željo, da bi skupna prizadevanja v bodoče rodila še več sadov, pozdrav-
ljamo občane za praznik dela in jim čestitamo!

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

Občinski odbor SZDL - Občinski komite ZKS -
Občinski odbor ZZB - Občinski komite ZMS -
Občinski sindikalni svet

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

ČESTITA VSEM POSLOVNIM
PRIJATELJEM, SODELAVCEM
IN KOOPERANTOM!

SVOJE USLUGE
PRIPOROČA
TER VOŠČI
ZA PRVI MAJ!

KOMU- NALNO PODJETJE METLIKA

Občinska skupščina RIBNICA

Občinski odbor SZDL - Občinski
komite ZKS - Občinski odbor
ZZB - Občinski komite ZMS -
Občinski sindikalni svet

prisrčno pozdravljajo občane za le-
tošnji delavski praznik ter jim želijo
v prihodnje še več delovnih zmag!

LEKARNA NOVO MESTO

ČESTITA ZA 1. MAJ — MEDNARODNI PRAZNIK
DELA VSEM SVOJIM STRANKAM, POSLOVNIM
POSLOVNIM PRIJATELJEM, ZLASTI PA ZDRAV-
STVENIM USTANOVAM DOLENJSKE!

MERCATOR

POSLOVNA ENOTA

STANDARD Novo mesto

ISKRENO ČESTITA ZA LETOSNJI DELAVSKI
PRAZNIK IN SE PRIPOROČA ZA NAKUP. OBISCI-
TE NAŠE PRODAJALNE, KJER BOSTE VSELEJ
POSTREŽENI S PRVOVRSTNIM BLAGOM!

PETROL

LJUBLJANA

skladišče

NOVO MESTO

pozdravlja vse lastnike in voznike motornih
vozil ter jim vošči prijetne prvomajske praz-
nike!

Delovni kolektiv podjetja

„KNJIGOTISK“

TISKARNA — KNJIGOVEZNICA —
KARTONAŽA

NOVO MESTO

čestita za prvi maj vsem svojim strankam
in se jim toplo priporoča za nadaljnja naro-
čila, katera opravlja solidno in po konku-
renčnih cenah!

VODNA SKUPNOST

za vodno preskrbo Kočevja in Ribnice

želi prijeten prvomajski oddih —
hkrati pa iskreno čestita članom vseh
delovnih organizacij!

OBJAVA KZ ŽUŽEMBERK

KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

prepoveduje vsako vožnjo, hojo, pašo živine in spu-
ščanje kokoši na zadružna zemljišča na celotnem
območju. To velja za zemljišča družbene lastnine,
ki jih uporablja Kmetijska zadruga Žužemberk in
za zemljišča zasebnikov, ki jih ima Kmetijska za-
druga Žužemberk v zakupu.

Vsakogar, ki ne bo upošteval te prepovedi, bomo
sodno preganjali.

KOVINSKO PODJETJE RIBNICA

nudi

kmetijsko orodje, raznovrstne pluge, brane,
samokolnice in japanarje
ZA 1. MAJ ISKRENA VOŠČILA!

Mesno prehrambeno podjetje Novo mesto

želi prijeten prvomajski oddih vsem
svojim odjemalcem, poslovnim prija-
teljem in sodelavcem ter vsem delov-
nim ljudem s področja novomeške
občine

— Najlepša dota! Naučil sem ga
varčevati in ceniti denar! Že zdaj
ima hranilnik pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

Hranilnik za vašega otroka
lahko dobite vsak čas tudi
pri vseh poslovnih enotah
Dolenjske banke in hranil-
nice, ki so

**v KRŠKEM, METLIKI in
TREBNJEM**

Hranilno knjižico lahko do-
bite tudi pri vseh poštah v
občinah Novo mesto, Krško,
Metlika in Trebnje!

ZAVOD ZA DERATIZACIJO, DEZINSEKCIJO IN DEZINFEKCIJO »KEMOCID«

SLOVENSKA BISTRICA

izvaja po odloku občinske skupščine Novo mesto (Ur. vestnik Dolenjske 4/64)
načrtno deratizacijo Novega mesta z bližnjo okolico. S tem v zvezi izdaja
zavod naslednje

OBVESTILO O IZVAJANJU DERATIZACIJE

Zavod za deratizacijo, dezinfekcijo in dezinfekcijo »KEMOCID«, Slovenska
Bistrica, je pooblaščen, da s svojimi strokovnimi ekipami v dneh

od 4. maja 1967 do 11. maja 1967

**izvrši deratizacijo — uničevanje glodalcev (podgan in
miši) na področju mesta Novo mesto in bližnje okolice**

Da bi bil uspeh uničevanja škodljivih glodalcev čim večji in da bi hkrati pre-
prečili morebitne nevarnosti, je treba obvezno upoštevati naslednja navodila:

1. Iz kleti, skladišč, dvorišč in drugih prostorov je treba odstraniti razne
smeti in navlako, zlasti pa odpadke hrane.
2. Za ves čas trajanja deratizacije se mora preprečiti otrokom dostop v pro-
store, okolje in do mest, kjer so nastavljene strupene vabe. To velja tudi
za vse nepoučene in za vse tuje osebe.
3. Domače živali je treba zavarovati in jim preprečiti dotik s strupenimi
vabami.
4. Vsako dotikanje ali prestavljanje zastrupljenih vab po nepooblaščenih in
nepoučenih osebah je prepovedano in kaznivo.

Prebivalstvo opozarjamo, da zaradi lastnih in skupnih interesov strogo in
dosledno upošteva gornja navodila, ker bo v nasprotnem primeru trpel more-
bitne posledice vsak posameznik zase in za svoje nedojetne otroke.

ZAVOD »KEMOCID«, SLOVENSKA BISTRICA

Oglašujte v DL!

NOV AVTOMAT

za kuhanje kave
ekspres

proda

SPLOŠNA BOLNISNICA
NOVO MESTO.

Informacije na upravi bol-
nišnice.

LOVSKA ZADRUGA »LOVEC«, Ljubljana

razpisuje
delovni mesti za novo-
ustanovljeno poslovalnico
v Novem mestu:

1. poslovodje poslovalnice
  2. učenca trgovske stroke
- Zahteve delovnega mesta:
pod 1. VKD trgovske stro-
ke z 8-letno prakso, ali
KD z večletno prakso, po
možnosti lovec in ribič;
pod 2. končana osemletka.
Prošnje naslovite na upra-
vo Lovske zadruge, Ljub-
ljana, Gosposvetska c. 12.
Priložen naj bo kratek živ-
ljenjepis. Razpis velja do
zasedbe delovnih mest.
Lovska zadruga »LOVEC«

Vas potrošniki in kupci še ne poznajo? Pokličite Novo mesto (068)-21-227!

SAP-TURIST BIRO LJUBLJANA

vabi

NA ZANIMIVE IZLETE
Z AVTOBUSOM:

prireja v času od 28. maja do 1. junija
zanimivo

potovanje na OTOK ELBO

Na tem potovanju boste spoznali lepote, zgodovinske in naravne znamenitosti tega otoka v Tirovskem morju in še drugih znanih italijanskih mest.

Prijave sprejemajo do 5. maja naše poslovalnice v Ljubljani, BREZICAH, KRŠKEM, Hrastniku, Trbovljah, Zagorju, KOČEVJU, Cerkljici in Idriji.

PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA NAŠIH TURISTIČNIH AVTOBUSOV ZA VOŽNJE, SOLSKE IN POUČNE EKSKURZIJE.

ZAKLJUCENIM SKUPINAM NUDIMO POSEBEN POPUST!

UPRAVNI ODBOR PODJETJA

LABOD

tovarna perila
NOVO MESTO

razpisuje

prosto delovno mesto

VODJE OBRATA KRŠKO

Razen splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi te pogoje:

- višja konfekcijska šola in vsaj 2 leti prakse v industriji perila,
- srednja tekstilna šola (konfekcijska smer) in vsaj 3 leta prakse v industriji perila,
- VK ali KV delavec (šiviljske ali krojaške stroke) in najmanj 5 let prakse v industriji perila, na delovnih mestih, na katerih pride do izraza organizacijska in vodstvena sposobnost delavca.

Rok razpisa je 15 dni po objavi.

Prošnje z dokazili o strokovnosti in dosedanji praksi z opisom dosedanjega dela in življenjepisom sprejema splošni sektor podjetja.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 3 dneh po odločitvi.

Na voljo je družinsko stanovanje.

Vlom v Ribjo restavracijo in Glasbeno šolo pojasnjen

B. V. dijak gimnazije, doma iz Bebe krajine, je lani obesil Solo na klin. Leta 1966 je moral ponavljati 3. razred, kljub temu pa je imel v I. polletju šest negativnih ocen. Zato je prenehal z rednim šolanjem, a je kmalu zapadel v neprimerno življenje in dobil slabo družbo.

Tako je v noči od 24. na 25. maj 1966 vdrl z dvoriščne strani v zaklenjene prostore Ribje restavracije v Novem mestu. Splazil se je v lokal, v točilnici nasilno odprl zaklenjeni predal ter vzel okoli 16.750 Sdin gotovine. Iz steklene omarice je vzel več zavitkov napolitank, čokolade, bonbonov in keksov v vrednosti 21.150 Sdin.

Ponoči med 14. in 15. novembrom se je po zidu splazil do okna glasbene šole, ga odprl in prišel v stavbo. Vzel je magnetofon, vreden 176.000 Sdin. Preiskovalni organi so na razbitih šipah Ribje restavracije in na okenski polici v glasbeni šoli odkrili iste prstne odtise. Nedvomno je ugotovljeno, da je sledove pustil omenjeni B. V.

Kljub temu dokazu pa na razpravi pred novomeškim okrožnim sodiščem vlomov ni priznal. Izgovarjal se je, da je morebiti prišel za okno v Ribjo restavracijo, ko je bil tam kot gost, in da je verjetno prišel za okensko polico v glasbeni šoli kot tamkajšnji bivši dijak. To pa ni res, ker so bili sledovi povsem sveži. Senat okrožnega sodišča je obsodil

B. V. na eno leto zapora in plačilo 37.900 Sdin odškodnine Ribji restavraciji.

V Suhi krajini goreli hiši

Dne 24. aprila popoldne se je vnelo podstrešje v hiši Janeza Tekavčiča na Hinjah. Zgorelo je več stanovanjske opreme. Ogenj je izbruhnil zaradi pomanjkljivo opremljenega dimnika. Škodo so ocenili na 10.000 Ndin.

Dne 5. aprila ponoči pa je zgorela hiša Ane Erjavec v Trebči vasi pri Žužemberku. Kazne, da je hišo nekdo zažgal iz maščevanja. Škodo so ocenili na 2.000 Ndin. Vzroke še raziskujejo.

Iz garaže ukradel 20 litrov vina

Dne 22. aprila ponoči je neznanec vlomil v garažo Rudija Kranjca v Koštialovi ulici v Novem mestu in odnesel 20 litrov vina, več jaje in nekaj oblačil v vrednosti okoli 170 Ndin.

Dne 11. aprila je nekdo na dvorišču hotela KANDIJA vlomil v osebni avto trgovskega potnika Janeza Rožmana iz Kranja in si prisvojil delovno obleko, haljo in dežni plašč, vredne 220 Ndin. Na tem dvorišču je bilo vloženo tudi naslednje noč. Neznanec je z avtomobila trgovskega potnika Silva Bajca iz Postojne odvil zažigalnik in ga odnesel, vozniška pa oškodoval za 240 Ndin.

Še enkrat: minilo je 48 let

Ker se se vedno oglašajo nekdanji borci — prostovoljci za severno mejo v letih 1918—1919 zaradi sprejema v zvezo in za priznanje spomenice 1918—1919, smo se odločili dati kratko pojasnilo:

Kot je pisalo v članku »Minilo je 48 let« 22. decembra v Dolenjskem listu, se po dvajsetih letih spet zbirajo nekdanji prostovoljci, ki so po prvi svetovni vojni branili severne meje Slovenije, in ustanavljajo svoje občinske odbore kot naslednike nekdanjih Maistrovih borcev in Legije koroških borcev. Novi odbori niso bili ustanovljeni v vseh slovenskih občinah, pač pa le v večjih središčih, ker je živih le še malo prostovoljcev. Tako je za vso Dolenjsko in Spodnje Posavje osnovan odbor le v Novem mestu. V občinski odbor so bili sprejeti vsi nekdanji borci — prostovoljci, ki so vstopili v vojaške enote prve slovenske narodne vojske od začetka novembra 1918 do vključno februarja 1919. Ti prostovoljci imajo tudi pogoje, da dobe potrdilo, ki nadomestuje Spomenico 1918—1919.

Rok za vpis v članstvo se je končal 31. decembra 1966, vendar se še lahko prijavi tisti, ki se doslej iz upravičenih niso mogli, na naslov: Republiški odbor Zveze borcev — prostovoljcev za severno mejo 1918—1919, Ljubljana, Triglavska 17.

Člane obveščamo, da je ObS Trebnje sprejela odlok o priznavalnih tudi za prostovoljce iz leta 1918—1919. Upravičeno pričakujemo, da bodo take sklepe sprejele tudi ostale dolenjske in posavske občine.

Občinski odbor ZZZ NOV namerava v maju sklicati širši sestanek, na katerem se bomo pogovorili o društvenem življenju, hkrati pa razširili upravni odbor in s tem poživili delovanje naše zveze.

Članarina za leto 1967 znaša 500 starih din. Prosimo, da jo čim prej nakažete po nakaznici ali po ložnici na račun 521-679-898.

OBCINSKI ODBOR
ZPB za SM 1918/19
NOVO MESTO, p. p. 66

59 mrtvih, 740 ranjenih

V letih 1965 in 1966 je bilo na cestah štirih dolenjskih

občin (Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Trebnje) 2141 prometnih nesreč. 59 ljudi je umrlo, 740 pa je bilo ranjenih. Največ nesreč se je pripetilo na avtomobilski cesti, v Novem mestu, med priključkom v Karteljevem in Gorjanci ter na cestah iz Novega mesta v Mačkovec, Sentjernej in Dolenjske Toplice.

V teh občinah je tudi čedalje več voznikov motornih vozil, toda vedno težje je napraviti izpit. Leta 1964 je med 2389 kandidati opravilo izpit še 63 odstotkov, leto kasneje je bilo že 2611 kandidatov, a le 44,8 odst. uspešnih na izpitu, medtem ko je lani od 3491 prijavljenih kandidatov opravilo izpit le 34 odstotkov.

V novomeški občini je bilo ob koncu leta 1966 7870 voznikov motornih vozil, od tega 4870 voznikov avtomobilov in motorjev in 3000 mopedistov.

OKNA, VRATA, POLKNA in drugo STAVBNO POHIŠTVO za opremo VAŠE HIŠE

dobite pod zelo ugodnimi pogoji v

PRODAJNEM
SKLADIŠČU

INLES
v RIBNICI

Ko je bilo na vozu vse v redu, oče požene. Konj zbere svoje zadnje moči, šine kakor strela po cesti, po trgu in že stoji pred Sódnikovo hišo. Tu jih je že vse čakalo; mati, Ana, tudi Matija je bil medtem prišel s polja in posli. Valentin skoči z voza in poda roko najprej materi, ki si je s predpasnikom brisala oči, potem sestri, slednjič bratu, ki je nekoliko bolj v stran stal in čakal, da pride tudi k njemu. Govorili niso nič. Sódnik vrže vajete čez konja, ki ga je veliki hlapec držal za uzdo, stopi z voza in prvi spregovori:

»Kaj pa gledate? Hitro na mizo, kar imate.«

Andrejček in Zalka primeta Valentina vsak za eno roko in tako odidejo v hišo.

Ko so bili odšli, stopi mali hlapec k velikemu, ki je konja izprezal, ter mu reče:

»Nu, Luka, zdaj bo dela, zdaj, ko pride ta Valentin, vse narobe obrne; ta zna, ta!«

»Kaj hočeš?« odgovori Luka ter gladi z roko potnega konja, »gospoda je gospoda!«

Vsak človek ima svoj god, siromak in bogatin. To je lepa naprava. Če se vse leto živa duša ni zmečila zate, ta dan se te vendar kdo spomni, da se ne čutiš čisto zapuščenega na svetu. Tako ima tudi vsaka cerkva, najmanjša, najubožnejša podružnica enkrat v letu svoj god in praznik.

Sv. Rok menda ni prvak med svetniki, ali svetnik je vendar; časti se, svoje cerkve ima po vsem verne svetu in svoj god in praznik tudi, kakor kateri koli drugi svetnik. Svojo cerkev ima tudi v Prilesju, majhno, skromno, vendar čedno, prijazno cerkvice. Na vzvišenem prostoru stoji sredi vasice, tako da se od nje vidi daleč po deželi. Poslopje je nizko, tudi zvonik se ne dviguje mnogo nad streho; najvišjim stavbam ni da bi ga prišteval; petletnega dečka roka zažene zlahka kamen čez njegovo »jabolko«. Tudi »veliki zvon« sv. Roka v Prilesju ne

sluje zaradi svoje velikosti in teže po svetu; korenjak bi ga nesel nekoliko korakov v desnici in morada najmanjšega tudi še zraven v levici. Vendar se zvečer kaj prijetno razlega njegov glas po dolini, četudi morebiti ne prav tako kakor onih slavni »zagorskih zvonov«, ki tako »prelepo pojoo« v lepi narodni pesmi.

Sv. Rok in njegova cerkva v Prilesju praznujeta danes svoj god. Sv. Roka dan je bil pač že nekoliko dni prej, ali obhaja se danes, v nedeljo. Cerkev ne more odločiti vsakemu svetniku posebej svojega posebnega zapovednika praznika, kdaj bi potem ljudje delali? Manjših svetnikov spomin se obhaja prihodnjo nedeljo po pravem godu. Pobožnega brava prosimo blagovoljnega potrpljenja, ako ni to vse prav in spodobno razloženo. Pripovedovalcu je treba govoriti o tako raznovrstnih stvareh, da ne more biti v vseh strokovnjak; in tako dolgo je že, kar ni pisatelj te povesti videl sv. Roka v Prilesju!

A tega se pa še dobro spominja, kako lep, jasen dan je bil to nedeljo, ko je bil »shod« pri sv. Roku v Prilesju. Pravi shod! Shajali so se ljudje, praznično oblečeni, od vseh strani iz okolice častit svetnika, ki je vse leto pozabljen samotari na prileškem griču. A danes je bil lahko zadovoljen s svojimi častilci. Prej ta dan je bil cerkovnik, navadno pošten krojač,

cerkvice pridno osnažil, pajčevine po kotih ji potrebil ter jo tudi olepsal, kakor je vedel in znal.

Človeku ni moči natanko vedeti, kako je teličku, ki ga izpuste prvič na pašo, ko prestopi prvič za svojo materjo okorno prag zatohlega hleva s svojimi neokretnimi nogami. A to je gotovo, da je vesel, kakor ni še nikoli bil, ko se nov svet odpira njegovim očem, ko poskuša prve poskoke, z repom kvilsku, na prostem zelenem pašniku. Vse mu je novo, vse ga zanima, vesel in ponosen je tudi, ker se zdaj tako pase kakor velika živina, četudi še ne zna tako spretno muliti zelene trave kakor drugi, kakor modra mati njegova! Če kaj misli, če se pozneje še spomni tega časa, zdi se mu gotovo ta dan silno imeniten, da, najimenitnejši trenutek v življenju; v tem trenutku je tako rekoč stopil prvič v življenju, postal je prvi ud vaše čede, in to ni kar si bodil!

Tako nekako se godi tudi otroku, ko ga vzemo prvokrat v cerkev; tak imeniten trenutek v njegovem življenju je, ko stopa deček v prvih hlačnicah z materjo ali očetom — dečku pa se pač bolj spodobi, da gre z očetom, deklet z materjo — prvič k maši. Silno ponosen je, modro se drži in stopa kar najširje more; s konca celo poskuša ustrezati očetovim korakom, kar pa ga hitro utruji; nazaj grede že dela svoje navadne korake.

Ako bi se morebiti kdo spotalnil ob to nekoliko nenavadno, izvirno primero, želel bi mu skoraj za kazen, da naj se spotakne; če si malo nos pobije — samo prehudo ne! — tudi nič ne škodi, naj boče druge krati bolj previden in pameten! Po tej opazki še vrnimo k otrokom, ki gredo prvič k maši.

Naravno je, da se v vaseh, ki imajo nekoliko delj do župnijske cerkve, za to imenitno opravilo izvoli navadno dan, ko je shod v njih podružnici. Več dni, da, več tednov prej se začne pripravljanje in poučevanje otrok, kako naj se vedó, da bo spodobno.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 28. aprila — Pavel Sobota, 29. aprila — Robert Nedelja, 30. aprila — Katarina Ponedeljek, 1. maja — Franek dela Torek, 2. maja — Boris Sreda, 3. maja — Sasa Četrtek, 4. maja — Florijan

ČESTITKE

Dragemu sinu in bratu Marjanu Možetu, ki stoji vojaški rok v Somboru, za 19. rojstni dan čestitajo in mu želijo srečno vrnitev ata, mama in Jože z družino.

PREKLIC

Ana Vrvišar in Marija Adlešč, obe z Radovice, pošta Metlika, prepovedujeta hojo in vožnjo po najlinih njivah v Kuzle. Kdor tega preklica ne bo upošteval, ga bova sodno preganjali.

Franz Potočar, Loka 8, Sentjerne, preklicuje hojo in pašo kokoši po travniku za hišo. Kdor tega preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal, kokoši pa zastrupil.

Franz Jerman, Jelše 2, Otočec ob Krki, prepovedujem vsak prehod in povzročanje škode v vinogradu Sevnice po Trško goro. — Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal, morebitna kazen pa bo namenjena za varstvo otrok.

Ivan Burgar, Smihel 20, Novo mesto, prepovedujem pašo kokoši in hojo po mojih njivah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Obhajujem besedo, ki sem jo izrekla proti Terziji Račič, n. h. Brege, Nežka Škrhina, Brege 25, Leskovec pri Keškem.

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi naše ljubljene hčerke

SLAVICE SUŠIN

ačanke 7. razreda osnovne šole Pišce

se najiskrenejše zahvaljujemo celotnemu šolskemu kolektivu osnovne šole Pišce za lepo organiziran pogreb, pionirkam in pionirjem za iskreno pomoč, sošolki Vidi Rišek, učitelju Marjanu Vučanjku, gospodu kaplanu za lepe poslovilne govore, šolskemu pevskemu zboru, vsem, ki so darovali vence in ji zasuli grob s cvetjem, in vsem, ki so nam izrekli sožalje. Prav tako vaščanom, ki so nam ob težkih dneh nudili pomoč, predvsem Tonki Petančič

V NAJLEPŠIH LETIH MLADOSTI NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTILA NAŠA SOSOLKA IN UČENKA

MARIJA GAZVODA

SKROMNO IN DOBRO UČENKO BOMO OHRANILI V LEPEM SPOMINU.

SKUPNOST UČENCEV IN UČITELJSKI ZBOR OSNOVNE SOLE BRUSNICE.

Ob nepozabni izgubi našega dobrega moža, ata in starega ata

IVANA KURALTA iz Volavč pri Sentjerneju

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so nam ob težkih trenutkih pomagali, ga obdarili s cvetjem in venci ter ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti in nam izrekli sožalje. Iskreno se zahvaljujemo duhovnikom, posebno gospodu župniku ter tov. Pipi za poslovilne besede, kolektivoma KREMEN in IMV Novo mesto ter gasilskima društvoma Mikro polje in Orehoviča. Vsem iskrena hvala!

Zalujoci: žena Nežka, sinovi: Milan, Marjan, Tone z družinami in Lado, hčerke: Tončka in Milka z družinami ter Vida in Neži.

in Anici Kostevc, sorodnikom, zlasti bratu in svaku dr. Slavku Sušinu in sestri Milki ter vsem drugim, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Zalujoci: oče, mati in brat

VIKTORJA LAVRIČA posestnika in upokojenca v Crnem potoku pri Kočevju

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu počastili z obiskom na domu in ga spremlili na poslednji poti, darovalcem tako številnih vencev, galicem iz Kočevja in okoliških vasi, rudniški godbi; zahvala tudi govornikom za ganjive besede pred domačo hišo in ob odprtem grobu. Posebno se zahvaljujemo tovarišu Petru Žužku, ki nam je pomagal v teh težkih urah urediti, kar je bilo potrebno, enako tudi tovarišu Alojzu Vidrihu in Albertu Jakliču. Vsem se enkrat prisrčno hvala!

Zalujoca vdova Marija, sinova Viktor in Zdravko, hčerka Zlatica; bratje Ivan, Franc in Jože; sestri Režika in Lenčka, mati Franciška in drugo sorodstvo.

Ob boleči izgubi mojega dragega moža in očeta

IVANA DOLIČA iz Semiča

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način pomagali v dolgotrajni bolezni in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih njegovega slovesa.

Zalujoca žena in hčerke

maloglasni

PARNO peč, dvoetažno, sedaj v obratu, ugodno prodam. Ignac Poljanšek, Brežice, Trg svobode 1.

PRODAM nov pletilni stroj znamke Orion. Ponudbe pod »Orion«. PRODAM globok nemški otroški voziček, Rifelj, Paderšičeva 6 — Novo mesto.

Sejem rabljenih avtomobilov

bo odslej vsako nedeljo tudi v Novem mestu
Začetek ob 8. uri zjutraj na dvorišču hotela KANDIJA.

PRODAM traktor ferguson s kosilnico, jermenico in cirkularno, sadilec krompirja, mlatilnico na tresala, grablje (vprežne), obračalnik in drugo. Vprašajte v gostilni Jerlah, Veliki Gaber.

PRODAM skoraj nove vprežne grablje in gepelj. Naslov v upravi lista (586-67).

PRODAM vprežne grablje, obračalnik za seno in dvovrstni sejalnik za koruzo. Zefran, Gotna vas 23, Novo mesto.

PRODAM neizsekane zrel gozd — hrast in smreka — v bližini železniške postaje. Vprašajte pri Mirku Kramarič, Črnomelj.

TRAVNIK (en hektar) prodam — Ogled 14. maja ob 14 uri. Franc Lavrič, Loka 4, Straža.

OBRTNIKI — pozor! Enostanovanjsko hišo s lokalom na prometnem kraju in hišico s vrtno ugodno prodam Stane Lavrič, Krško.

PRODAM dve slamozreznici — eno s puhalnikom. Naklo 46 pri Kranju.

POCENI prodam osem oleandrov. Naslov v upravi lista (589-67).

POCENI prodam cerado — nepremičljivo platno za tovorni avtomobil 4 x 5 in kompletno kolo s plaščem in sravnico za gumni voz 5 x 60 x 15. Naslov v upravi lista.

PRODAM lokal (26 kvadratnih m) v centru Norvega mesta. Ponudbe na upravo lista (583-67).

ODDAM enosobno stanovanje. — Plačilo vnaprej. Jože Luznar, Adamičeva 17, Novo mesto.

ODDAM opremljeno sobo enemu ali dveh samcem za 12.000. Zupančič, Cesta herojev 45, Novo mesto.

GARAZO oddam. Kandijska 9, Novo mesto.

SPREJMEM kmečkega fanta v službo na kmetijo z vso oskrbo ali mu priskrbim službo. Nudim hrano in stanovanje. Jakob Babnik, Ljubljana, Vodnikova 123.

SPREJMEM v varstvo otroka. Naslov v upravi lista (568-67).

GOSPODINJSKO pomočnico (lahko tudi starejša ženska) za razna gospodinjska dela sprejemem. Vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. Anica Novak, gostilna Hrašte 14, pri Sentjerneju.

SOLIDEN izobraženec, srednjih let išče opremljeno sobo (ima lastno posteljnino) v mestu ali bližnji okolici. Zasedena tudi hrana. Ni izbirčen. Plača dobro. Ponudbe pod »Soba«.

SLUŽBO, hrano in stanovanje dobi v Belgiji dekle, ki ima veselje do gostinstva. Lep zaslužek. Podrobna pojasnila dobi po telefonu 21-606 pri Avbar, Nad mlini 3, Novo mesto, ali osebno v popoldanskem času.

SPREJMEM mizarskega pomočnika za pohištvena dela in pomožnega delavca (možnost pručitve). Začasno stanovanje pristoje. Miha Burgar, mizarstvo, Vidmarjeva 204, pošta Sentvid nad Ljubljano.

UPOKOJENEC išče delo na kmetiji. Vse drugo po dogovoru. — Naslov v upravi lista (579-67).

ZA TAKOJSEN nastop službe gospodinje, ki je vajena tudi malo kmečkih del, sprejemem žensko, staro od 48 do 50 let. Ponudbe pošljite pod »Možnost poroke na pošto ležeče, Begunje na Gorenjskem«.

OCIVIDCA nesreče, ki se je pripetila 1. maja 1966 ob 23.30 med Koroško vasjo in Cerovcem prosim, da se zgiasi pisмено ali osebno na pošti Suhor pri Metliki.

SAMOSTOJNA kuharica dobi zaposlitev v zasebnem gostišču v Trogiru, Dalmacija. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista. (598-67).

24. APRILA od 13. do 14. ure sem izgubil v Kočevju ud trgovine Petrošnik od ambulante trgovske beležke prehranbenih in drugih artiklov. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne trgovini Petrošnik.

TELEVIZOR siemens prodam po ugodni ceni. Ogled v Radio servisu. Novo mesto, vsak delavnik.

PRODAM mizarski kombiniran stroj. Avgust Cimerman, Polje 324, Ljubljana.

ISCEM mizarskega pomočnika — Hrana in stanovanje priskrbljeno. Avgust Cimerman, Polje 324 pri Ljubljani.

SPREJMEM žensko za pomoč v gospodinjstvu. Peter Zajc, gostišče, Ruperč vrh, Novo mesto.

KINIO

Brežice: 28. in 29. 4. francosko-italijanski barvni film »Angelika — prelepa ljubimka«. 30. 4. in 1. 5. ameriški barvni film »Sinovi Katie Elders«. 1. in 2. 5. ruski barvni film »Ljubzen in ferodize«. Črnomelj: 28. in 30. 4. ameriški barvni film »Trije naredniki«.

Kočevje — »Jadrans«. 28. in 30. 4. ameriški barvni film »Kat Balue«. 1. 5. ameriški barvni film »Gospodar Havajev«. 2. in 3. 5. nemški barvni film »Labyrinth smrti«.

Kostanjevica: 30. 4. ameriški barvni film »Ptičič«. 1. 5. ameriški barvni film »Najdaljši dan«. 3. 5. slovenski barvni film »Lažnikova«.

Metlika: 29. in 30. 4. francoski barvni film »Graf Monte Cristo — I. in II. del«.

Mokronog: 29. in 30. 4. angleški barvni film »Zalujoci tihotapcev«. Novo mesto — »Krkca«. 27. in 28. 4. italijansko-francoski film dinski zbori. 10.35 Naš podlistek — ški barvni film »Moje pesmi, moje sanje«.

Ribnica: 29. in 30. 4. francoski barvni film »Srečava«. Sevnica: 29. in 30. 4. francoski film »Odmor borcev«.

Sodražica: 29. in 30. 4. angleški film »Tigrov zaljubljeni«. Sentjerne: 29. in 30. 4. ameriški barvni film »Najdaljši dan«. Opozorjamo gledalce, da traja film 3 ure. Vstopnina je za ta film zvišana!

Trebnje: 29. in 30. 4. ameriški vojni film »Pet ostržinskih žen«.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

IZREDEN POPUST!

MONTAŽA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS VSE INFORMACIJE DOBITE:

NOVO MESTO: BRACKO.

Ragovska 7: št. telefona

068-21-659

SEVNICA: TOTER,

Heroja Maroka 4

vsako soboto od 15. do

17. ure.

PEROTTI-EXPORT

8. FRANCESCO 41, TRST

Sejmišča

V Novem mestu: nekoliko nižje cene

V ponedeljek, 24. aprila je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 1.240 prašičev, prodal pa so jih 936. Šest do dvanaest tednov stare prašiče so prodajali po 14.000 do 21.000 Sdin, tri do šest mesecev stare (na voljo jih je bilo 73) pa po 22.000 do 31.000 Sdin. Kupci so bili predvsem iz oddaljenih krajev, rejci pa so morali malim prašičem cene nekoliko znižati

Brežice: 470 prašičkov prodanih

Na sobotnem sejmu v Brežicah je bilo naprodaj 915 prašičkov, prodali pa so jih le 470. Manjši so šli v denar po 900 Sdin kilogram, večji pa po 700 do 900 Sdin kilogram žive teže.

OBVESTILO KMETOVALCEM

Zaradi prvomajskih praznikov sejnice 1. maja v Novem mestu ne bo.

Sejmica za govejo živino in prašiče bo v

ponedeljek, 8. maja 1967.

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji
DESTILACIJA »DANA«
MIRNA na Dol.

Prezri parkirišče

21. aprila popoldne se je pripeljal na novomeški Glavni trg Janez Bežeg z osebnim avtom. Nameraval je parkirati pri kavarni Center, ker pa je slabo ocenil razdaljo, je zapeljal na pločnik in trčil v zid pred kavarno. Vozniku ni bilo nič, medtem ko so škodo ocenili na 800 Ndin.

Kolesar padel na avto

23. aprila popoldne se je Peter Značnik iz Dolnega Mršavega na kolesu pripeljal iz Straže v Vavto vas in se zaletel v osebni avto Ljubljancina Janeza Zupana, ki je stojal ugotavljal, kod se gre v Ljubljano. Kolesar je padel na pokrov avtomobila, udaril z glavo v rob nad vetrobranskim steklom in si je poškodoval.

S praznim kolesom v cikcak

Janko Laznik iz Dadeč pri Zidanem mostu se je 23. aprila zjutraj v osebnem avtu peljal iz Gole vasi v Jedinščico. Na ostrmem ovinku mu je počila zadnja desna sračnica, zato ga je začelo zanašati. V cikcaku je zadel brežino in se prevrnil. Škodo so ocenili na 2.000 Ndin.

Tovornjak s papirjem prevrnjen

21. aprila je Jože Skulj iz Belce pri Mojstrani peljal tovornjak, naložen s papirjem, po avtomobilski cesti. Pri Otočcu so ga zaslepile dolge luči nekoga vozila, ki je vozilo naproti. Skulj je zavil na neutrjeno bankino, tovornjak pa se je nagnil. Ko je voznik izstopil, je papir zdrknil na tla, tovornjak pa se je prevrnil in obstal s kolesi navzgor. Škoda je bilo za 2000 Ndin.

Ustavil znanicu in opočal nesrečo

22. aprila zvečer se je Ivan Stopar z osebnim avtom peljal iz Novega mesta domov v Dolenjske Toplice. Na Potoku je dohitel znanicu in ustavil. Tedaj je v avto od zadaj trčil osebni avto Stražanca Franca Kogojca, ki na mokri cesti vozila ni mogel pravočasno ustaviti. Škoda je bilo za 800 Ndin.

Na križišču podrl žensko

Mopedist Franc Škrbec se je 20. aprila popoldne peljal iz Bučne vasi v Novo mesto. Na križišču z Ljubljansko cesto je zadel in zbil na tla Jožeta Kobe iz Vel. Bučne vasi, ki je pred njim prečkala cesto. Kobova si je razila glavo in noge.

Znašli so se na travniku

16. aprila zjutraj je zaradi prehitre vožnje v Kronovem zaneslo s ceste na travnik osebni avtomobil.

OBVESTILA

OBVESCAM cenjene stranke, da sem odprl avtokleparsko delavnico v Briljuni 29 (Drenik). Novo mesto, telefon 21-411. — Hitra in solidna izdelava. Se priporočam!

CRKOSLIKAR dobi službo — v Ljubljani. Stanovanje zagotovljeno, ponudbe pod »Dober zaslužek na upravo lista«.

SCETKE za loščilce in za sesalce za prah obnovi šotarstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 52.

CANDY SERVIS: Montaža — navodila — garancija na področju Kočevja in Ribnice. Jože Ponikvar, Kočevje, Kidričeva 1, telefon 86-120.

Oblačila očisti KEMICNA CISTILNICA, Novo mesto, Germova 5.

POROCNE PRSTANE po največji modi in vsa zlatarska dela opravlja zlatar, Gosposka 5 (poleg univerze), Ljubljana.

Gostilna »Pri Henriku«, Loška vas, Dolenjske Toplice, vabi na praznovanje prvomajskih praznikov v nedeljo in ponedeljek. Za ples in razvedrilo bodo poskrbeli fantje iz Straže. Pridite, postreženi boste z domačimi specialitetami in dobro kapljico!

bil, ki ga je vozil Drago Jordan iz Drage. Vozniku in trem sopotnikom se ni nič zgodilo, čeprav se je avto prevrnil. Škoda je bilo za 5.000 Ndin.

Tovornjak s ceste pri Mačkovcu

15. aprila ponoči je s ceste pri Mačkovcu zapeljal in se prevrnil na bok tovornjak Modnih oblačil, ki ga je vozil Emil Potočnik iz Ljubljane. Ranjena sta bila vodja potujoče trgovske ekipe Jože Začek in trgovski pomočnik Andrej Turk. Škodo so ocenili na 2.500 Ndin.

Tovornjak mu je zaprl pot

22. aprila popoldne se je pripetila prometna nesreča na Glavnem trgu v Sevnici. Iz smori Radeč se je pripeljal s tovornjakom Jože Slapšek iz Vel. Černika pri Sentjanju. V nepreglednem desnem ovinku je na ozki cesti prehitel kolesarja. Tedaj je nasproti pripeljal mopedist Alojz Spornar iz Arta, kateremu je tovornjak zaprl pot. Mopedist je s kamilom zadel ob tovornjak in se prevrnil. Pri tem se je laže poškodoval. Na mopedu je za okrog 1000 Ndin škoda.

Ni nakazal spremembe smeri

23. aprila popoldne se je Dragan Stankovič iz Čerkalj peljal z motornim kolesom iz Brežic proti Bukoški. V Zakolu je hotel na cesti obrniti, vendar ni nakazal spremembe smeri. Ko je zabel obrniti, je za njim pripeljal s osebnim avtomobilom Anton Dvorjak iz Brežic, ki je motorista opazil na zelo kratko razdaljo. Čeprav je močno zavril, vozila ni mogel pravočasno ustaviti. Zadel je motorno kolo in ga podrl. Na vozilih je za okrog 3.500 Ndin škoda.

Mopedistu je zaprl pot

19. aprila se je pripetila prometna nesreča na Cesti prvih borcev v Brezovcah. Po treh cestih je vozil voznik osebnega avtomobila Milan Dolenc iz Brežic in zaprl pot mopedistu Martinu Kerinu, ki je pripeljal po Prešernovi cesti. Pri trčenju je mopedist utrpel lažje praskne po rokah in nogah, na vozilih pa je škoda za okrog 600 Ndin.

Vožnja po levi strani se je slabo končala

20. aprila zvečer je iz Trbišča proti Sevnici po levi strani vožnje mopedist Helmut Kostanjšek iz Sevnice. V desnem nepreglednem ovinku je nasproti pripeljal pravilno po desni strani motorist Mirjan Povšič iz Malkovca s sopotnikom Antonom Udovičem iz Malkovca. Pri trčenju se je Kostanjšek poškodoval po glavi in so ga odpeljali v celjsko bolnišnico. Motorist je vozil brez voznškega dovoljenja. Na vozilih je škoda za okrog 2.000 Ndin.

Trčila pred »Labodom«

Pred novomeško tovarno »Labode« v Ločni sta 20. aprila trčila osebni avto, ki ga je vozil Franc Cekuta, in mopedist Anton Srebrnjak. Mopedist je prehitel kolesarja in zavil v levo, ko se je naproti pripeljal Cekuta. Škoda je bilo za 900 Ndin.

Mopedist v bolnišnici

15. aprila se je mopedist Anton Konček iz Čegelnice peljal iz Dolenjskih Toplic na Uršna sola. Na nepreglednem ovinku ga je z osebnim avtom prehitel Novomeščan Janez Legan. Avtomobilist je pristil k Končki, da je zapeljal v jarek, kjer se je prevrnil. Ranjenega mopedista so odpeljali v novomeško bolnišnico.

PRIHODNJA ŠTEVILKA

Dolenjskega lista bo zaradi prvomajskih praznikov izjemoma izšla na 12 straneh

v petek, 5. maja
Uprava lista

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUNJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Tepper in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

[ZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 den (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); pisčivna din) vnaprej — Za izposojnino 17,50 novih dinarjev (175 starih din) — 3 ameriške dolarje — Pekoči račun pri podružnici SDR v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska Članišinsko podjetje »Delo« v Ljubljani